Ma: Debreczeni Ujság Vasárnapja és Rádióműsora. 24 oldal: ára 16 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA FÉLÉVRE 12 P, NEGYEDÉVRE 6 P, EGY HÓRA 2 P, EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8 FILLÉR, VASÁRNAP 16 FILLÉR.

KER. POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA ÉS APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELI HELYE: JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16. TELEFON 23-48.

(TRIANON 16.) 1935 NOVEMBER 24. VASÁRNAP XXXIX. ÉVFOLYAM, 268. SZÁM.

Helyet az ifjúságnak!

(mars) Debrecenben ma két nagy ifjúsági megmozdulásra figyelhet fel az olvasó. Mindkét helyen az állástalan keresztény ifjúság elhelyezéséről esik szó, de ez alkalommal nem a szellemi szükség-munkát, gyakornoki állást, vagy bármilyen íróasztalt, fütött hivatalt kérő követelő mozgalomról van szó, hanem olyan alakulásról, amelynek hátteréből — ha mindez komoly — az ifjúság problémájának egyetlen megoldási lehetősége tünedezik elénk.

Mi már évek óta hirdetjük, hogy a keresztény intelligencia elhelyezési módjait nem lehet, nem szabad tovább egy pillanatig sem az állami bürókban keresni. Nem lehet az ifjúságot tovább is arra nevelni, arra felkészíteni hogy egyedül az állami vagy törvényhatósági adminisztrációtól reméljen elhelyezkedést s egy negyven pengős, de biztos állás, egy hetvenedrangú, de semmi koncepciót nem igénylő mozdithatatlan íróasztal felé irányítsa minden vágyát, reményét. Azt a bürokráciát, amely mi nálunk van már nem lehet tovább szaporítani, növelni, hiszen a meglévőnek is el kellene igazgatnia Nagy-Magyarországot vagy a britt világbirodalmat, hiszen egy magyar minisztérium személyzeti létszáma néha nagyobb, mint egy angolé.

A magyar ifjúság részére vissza kell hódítani azokat a pozíciókat, amelyeket botorul elvesztett, eltékozolt a liberálizmus Magyarország. Vissza kell szerezni a gyárat, a bankot, sőt ki merjük mondani — az üzleti pultot is. Fel kell kutatni a közgazdasági életnek azokat az ismeretlen területeit amelyeken még igenis van munkatér, megélhetési lehetőség egy önálló gondolkodású, jó fejü, bátor magyar diplomás számára is.

A Baross Gábor kör szervezkedését, a Magyar Jövő Szövetség mai gyüléseit azért kell megkülönböztetett figyelemmel kísérni, mert a mozgalomban benne van már a születő úi magyar közgondolkozás csírája. Az ifjúság — keserves tapasztalatok után, — látja már hogy jobb független, de minden lehetőséggel rendelkező korlátlan perspektivák felé néző dolgozónak szabad farkasnak lenni, mint reménytelenül küzdő szükségmunkásnak, aki előtt az egyetlen távlat a hivatali ranglétra soha meg nem nyiló magasabb foka. Ma már a fiatalság oda dobta a múlt század előítéletét s látja,hogy azok a régi nemes kalmárok, a Ricklek, Várady-Szabók, többiek, akik a pult mellett álltak voltak legalább olyan dzsentlmének, mint amazok, akik esetleg a százasokat ragasztották a primás homlokára, vagy boldog békeidőben elérték az ötödik fizetési osztályt.

S ha ez a felismerés komoly, ha az ifjúság szándéka nem szalmaláng, akkor igenis itt az órája a magyarság gazdasági honfoglalásának, a felszabadító háborúnak, amelyben részt kell venni öregnek-fiatalnak elől kell járni az államhatalomnak. Segíteni kell ezt az ifjúságot, hogy el kerüljön arra a küzdőtérre, ahonnan nem az élelmesebbek, ügyesebbek és tehetségesebbek szorították ki, hanem egy láthatatlan, ellenrumerus clausus verte ki az egész magyar fajtát.

Attól a nagytőkétől, amely ennek a magyar földnek minden javát élvezi, aratja, az ifjúság nem sine curát követel csupán annyit: engedjék dolgozni, tehetségét érvényesülni s ha nem elég szorgalmas, nem elég megbízható, nem elég képzett hagyják sorsára, bízzák vesztére. Mi azonban hisszünk annyira ebben a tehetséges, kitünő fiatalságban, bízunk annyira fajtánk erejében hogy büszke hittel nézünk a gazdasági szabadságharcunk egyetlen lehetö eredménye: a győzelem elé.

Ogaden tartomány meghódolt az olaszok előtt

Kassza herceg 125.000 emberével megadja magát — Széjum hadseregét körülzárták — Állitólag megindult az abesszin ellenoffenziva

Róma, november 23.

Illetékes olasz helyen közlik, hogy az Afrikából érkező újabb hirek szerint Ogaden tartomány egész lakossága önként bejelentette az olaszoknak való behódolását. Ogaden tartomány ötezer fegyverese átpártolt az olaszokhoz és ezentúl olasz lobogó alatt fog küzdeni.

Rómában hangsúlyozzák, hogy az ogadeni meghódolás ténye igen jelentős állomása a keletafrikai hadmüveleteknek. Ezek után természetesen szó sem lehet arról, hogy a nagy ogadeni tartomány lakosságának teljesen önként és minden előkészítés nélkül történő meghódolását valamikor semminek tekinthetnék. Olaszország e behódolással éppen úgy végérvényesen birtokába vette Ogadent, mint néhány héttel ezelőtt Tigre tartományt és esetleges későbbi tárgyalások során nem lesz hajlandó lemondani e két tartomány birtokjogáról.

Hivatalos közlés Ogaden teljes meghódításáról

Róma, november 23.

De Bono tábornok táviratozza, hogy a második hadtest arcvonalán az eritreai csapatok visszaszorították Takazze folyón túlra az abesszin katonákat. Az általunk újjászervezett Tigre tartomány lakossága állandóan nagy számban jelentkezik helyörségeinknél. A szomáli arcvonalon Gorahajban Husszen Hailé jelentkezett az olasz parancsnokságnál, Ogaden tartomány rer-dalali részének valamennyi törzsfőjével s egyéb méltóságával. Husszen Hailé a törzs nevében meghódolt és kérte, hogy 2500 fegyveres emberével együtt részt vehessen az abesszin kormány ellen vezetett hadmüveletekben. A szomáli arcvonalon levő olasz katonai hatóságoknál jelentkezett ezenkívül Ogaden tartomány Makalili-Rer Eluni és Szekáli részének valamennyi törzsfője és más méltósága sok fegyveres harcossal együtt s formálisan behódoltak. A fegyveres harcosok katonai hatóságainak rendelkezésére bocsátották magukat.

Ogaden tartomány, amelynek valamennyi törzse meghódolt Olaszországnak, körülbelül 100 ezer négyzetkilométeren terül el és lakosságának száma 80.000.

Megindult a feketék nagy offenzivája -- 24 olasz tankot elfogtak az abesszínek

Addis Abeba, november 23.

Ugy az északi, mint a déli fronton támadásba mentek át az abesszin csapatok. A csapatok éjjeli támadásokkal nyugtalanságot akarnak előidézni. A hadmozdulatok abesszíniai katonai körök közlése szerint arra irányulnak, hogy elvágják az olaszok összeköttetését és ezáltal megbénítsák az olasz csapatok előnyomulását.

Az abesszíniai hadvezetőség azt állítja, hogy rendszeresen sikerül elfogna az olaszok löszer- és élelmiszerszállító vonatait. Eddig összesen 24 harci kocsit zsákmányoltak az abesszíniai csapatok.

A harci kocsikat részben elefántcsapdák segítségével fogták el, részben pedig dinamittal levegőbe röpítették. Az abesszíniai katonák — ugyancsak az abesszíniai hivatalos közlés szerint — oly módon harcolnak a harci kocsik ellen, hogy elbújva elengedik maguk mellett a harci kocsikat, majd ráugranak a kocsikra és életük feláldozásával dinamittal robbantják azokat. Ezenkívül több esetben a harci kocsik elhagyására kényszerült az olasz katonaság, mert a harci kocsik személyzete nem bírta ki a Szomáliföld nagy hősége következtében a kocsik vasfalából kisugárzó meleget.

A négus a főhadiszállásra való utazása előtt kijelentette, hogy az abesszíniai csapatok rövidesen nagy hadmüveletekbe kezdenek.

Széjumot bekerítették, Kassza herceg meghódol

London, november 23.

Mint a Reuter-iroda haditudósitóinak jelentéseiből kitünik, a körülbelül 150.000 főnyi olasz haderő jelenleg 150 kilométer hosszú arcvonalat tart megszállva. A szélső jobbszárnyon, a szudáni határ közelében harcoló abesszínek a közelmultban át akartak kelni a Setit folyón, de az olaszok visszaverték őket. A szudáni határtól dél felé gyakrabban megismétlődnek az összetüzések, miután az olaszok kezükben tartják a vízellátást és a szomjuságtól teljesen kimerült abesszínek több kétségbeesett eredménytelen támadást kíséreltek meg a források birtokáért. Az arcvonal központi részén az olaszoknak sikerült bekeriteni Széjum herceg csapatait, Makallé környékén és a balszárnyon szünetel a harci tevékenység. Az aduai olasz főparancsnokság politikai ügynökei ma azt a hírt közölték, hogy Kassza herceg, aki 125.000 főnyi sereget vont össze, Amba Alagi környékén már teljesen megérett az átpártolásra.

A négus megkorbácsoltatta egy gyáva hadvezérét

London, november 23.

Az angol sajtó jelenti, hogy a császár repülőútjának egyik főcélja az volt, hogy gyávaság miatt megbüntessen egy Safara nevü ezredparancsnokot, aki előkelő abesszin családból szárma-

zik és európai tisztek által kiképzett válogatott csapataival hanyathomlok menekült Gorahainál, midőn az olaszok bombázták a várost és Afevork tábornokot ez egyik losz légibomba megölte.

A Daily Mail szerint a császár, akit mód szerint felbőszített csapatainak gyávasága Dzsidzsiga főterén vesztőhelyet állíttatott fel, a lakosságot kürt- és dobszóval az ítélet végrehajtásához csődítették, amelyet maga a császár is végignézett vezérkara élén.

Elővezették Safarát, letépték róla fényes parancsnoki díszegyenruháját, miközben saját katonái szitkok és gúnyos kiáltások kíséretében puskatussal lökdösték és leköpdösték. Safarát a hóhér a bitófához kötötte és ötven súlyos korbácsütést mért reá. Az elítélt vértől borítva, eszméletlenül esett össze, midőn kötelékét eloldozták, majd visszahurcolták a börtönbe, ahol ismét láncraverték.

Állását, magánhadseregét és vagyonát Afevork tábornok fiának adta a császár. Ezután kifüntetett egy Kabuda nevű nőt, aki gépfegyverével próbálta az olaszok előretörését feltartóztatni mialatt a férfiak gyáván megfutottak. A császár elrendelte, hogy Kabuda asszony viselje a megvesszőzött Safara ezredparancsnoki díszegyenruháját, viszont Safara női ruhában töltse ki börtönbüntetését.

Lázadás Takazze folyó mentén

Haussien, november 23.

A Takazze folyó túlsó partján abesszin területen, a lakosság több helyen fellázadt. Egy szökevény jelentkezett az olasz előőrsöknél és kijelentette, hogy Cellemti tartományban a lakosság elkeseredése Ghere Media dedzsak kíméletlen rekvirálásai miatt nagy. A szökevény engedélyt kért arra, hogy visszatérhessen és magával hozhassa az olaszokkal rokonszenvező abesszíneket. Ez meg is történt és a szökevény rövidesen jelentkezett — öt főnök kíséretében.

Heves harcok a déli fronton

Addis Abeba, november 23.

A négus útjának befejezése után az abesszin csapatok a déli fronton lázas tevékenységet fejtenek ki, amely nyilvánvalóan a támadás előkészítésére szolgál. Az északi arcvonalról érkezett jelentések szerint Darres abesszin csapatai megsemmisítettek egy olasz osztagot, amely egy százados vezetése alatt állott. A százados elesett s hír szerint az olaszok többszáz halottat s sebesültet vesztettek. Az olaszok ellen intézett támadás Kollele helységnél, Makallétól északra történt.

A BUDAPESTI EGYETEMEN MEGKEZDŐDNEK AZ ELŐADÁSOK

Budapest, november 23.

MOT: Korniss Gyula, a Pázmány Péter tudományegyetem rectora hivatalosan közölte, hogy november 25-én, hétfőn reggel az egyetemi előadások az összes karon megkezdődnek.

A Magyar Jövő szellemi munkavállalóinak értekezlete

A Magyar Jövő Szövetség, mint a szellemi munkavállalók hivatalos érdekképviselete, az elnöki tanács november 12-én tartott értekezlete értelmében az inségbizottság és városi törvényhatósági bizottság nacionalista tagjainak és az érdekelteknek bevonásával ma vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a szövetség Fűvészkert-utca 9. sz. alatti helyiségében nagytermében szellemi érdekképviseleti taggyűlést tart.

ISMÉT JELENTKEZETT A MENTŐK RÉME A MENTŐÁLLOMÁSON

A debreceni mentőknek igen sokszor okozott már bosszúságot egy Szabó István nevű ember, aki már vagy tízszer volt öngyilkosjelölt. Legutóbb a sebészeti klinikán ápolták és szombaton este kiszökött a klinikáról. Betért egy kocsmába, ahol alaposan berúgott, majd bement a mentőállomásra. Közben leszakadt a a hasán lévő sebéről a kötés. A mentők este 10 órakor újra visszaszállították a klinikára.

Megingott a francia frank

Az aranyszállítások Franciaországból tovább tartanak. A francia frank árfolyamának tartása a nemzetközi piacokon súlyos gondokat okoz a Francia Banknak, amely kénytelen nap-nap után nagymennyiségü aranyat küldeni a fontosabb pénpiacokra, a francia frank árfolyamának alátámasztása érdekében. A pénteki nap folyamán a le bourgeti repülőtérről 841 kg. súlyú aranyrudat indítottak útnak Londonba és ugyanakkor 204 kg. súlyú aranyrudat küldtek Amszterdamba. — Érdekes, hogy pénteken Londonból is érkeztek aranyrudak a le bourgeti repülőtérre és pedig 209 kilogram súlyban.

A Békessy Béla Vivó Club 25 éves jubileuma

A BBVC alapításának 25-ik évfordulójával kapcsolatos ünnepségek méretei egyre nagyobbszabásúan bontakoznak ki. Az ünnepségek fővédnöke vitéz Horthy Miklós Kormányzó, míg a védnökök díszes sorát Gömbös Gyula miniszterelnök és Lázár Andor igazságügyminiszter nyitják meg.

Az ünnepi közgyülésen a díszbeszédet Vay László főispán tartja. Résztvesznek azonban az összes társadalmi s sportegyesületek. Kelemen Kornél OTI-elnök, Filotás Ferenc, a Magyar Vivó Szövetség elnöke üdvözletüket nyujtják át a jubiláló clubnak. — Végül dr. Láng Sándor tiszti főorvos ismertetni fogja a club 25 éves történetét.

Délután a Békessy Béla emlékakadémián részt fognak venni mindazok, akik mint a BBVC tagjai a magyar vívásnak hírnevet szereztek. Igy Földes Ferenc, Filótás Tivadar, vitéz Ujfalussy Gábor ny. altábornagy, aki a hősi halált halt Békessy Béla emlékére rövid beszédet tart, Ujfalussy Ákos, Mészáros Ervin többszörös magyar bajnok, v. Rády József, dr. Láng Sándor magyar bajnok, Beczner József, Idrányi Ferenc, Bogáthy Albert, Szabó Gyula, Móritz Bertalan, Feldmann Sándor, Majerszky Béla és a többiek, akik még ma is aktív versenyzői a clubnak.

Az esti dísztáborozáson Haendel Vilmos egyetemi tanár tart serlegbeszédet, majd vacsora után tánc lesz. Részletesebb programot még közölni fogunk. A meghivókat hétfőn bocsátják ki. Meghivók igénylése a rendezőirodában, a BBVC helviségében, Simonffy-u. 1—C. minden délután 6—8-ig.

Gömbös Gyula és Bornemisza Géza a Miklós-napi dísztáborozás fővédnökei

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)

Már kezd kibontakozni annak a hatalmas társadalmi megmozdulásnak a képe, amely decmeber 5-én a Werbőczi bajtársi egyesület Horthy törzse rendezésében az Arany Bika dísztermében fog lezajlani. Az ünnepség jelentőségét mi sem mutatja jobban, hogy a dísztáborozás legfelsőbb védnökségét Gömbös Gyula a Turul Szövetség legfelsőbb védőura és Bornemisza Géza tb. patrónus vállalták. A rendezőség lázas munkával igyekszik az est pazar pompáját, nagyvonalú műsorral és az utánna következő tánccal, melyhez a zenét a legkiválóbb zenekarok szolgáltatják, emelni. Az ünnepély szónoka dr. szepesváraljai Haendel Vilmos e. ny. r. tanár, a kar e. i. dékánja. Különben az est műsora a következő: Az ünnepséget dr. Neubauer Pál vezér nyitja meg. Molnár Anna Liszt műveiből játszik, amely után az ünnepi beszéd következik. Az előzakított vidékekről Mementót dr. Liszt Nándor tartja. Az Árpád zenekar Strauss darabot ad elő. A záróbeszédet Lippóczy Miklós mondja.

FEHÉRNEMŰ MŰHELYÜNK
raktári és mértékutáni készítményei elsőranguak
KARDOS LÁSZLÓ CÉG

— **Ideges embereknek és lelkibetegeknek** az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes **„Ferenc József"** keserűvíz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Világhírű idegorvosok és gyógyintézetek vezetőinek véleménye alapján a **Ferenc József** víz állandó használata az agy- és gerincvelő megbetegedéseinél is a legmelegebben ajánlható.

Igyuk a Székesfőváros Ásványvízüzemének
Harmat-vizét,
amely a Hungária gyógyvízből, szénsavval való telítés utján készül.
Kapható minden üzletben.
Főlerakat:
Kontsek Géza k. rt.

Jöjjön a szinházba!
a legolcsóbb, legkedvesebb — SZÓRAKOZÁS
Nagyszerü a mai, vasárnapi müsor!
Délután fél 4 órakor **olcsó helyárakkal,** a legszebb magyar huszár operett
Nótáskapitány
Este 8 órakor az idény nagy operett újdonsága!
Szépségkirálynő
HÉTFŐ — KEDD — SZERDA — ESTE
Kiss Ferenc - Jedermann
Helyárak: 20-200 fillérig

KLEIN DIVATHÁZ
Még soha nem létezett
kedvezményes árusitás!
Csak most érdemes vásárolni!
Divatos fekete és szines CLOQUE P 3.90
Gyapju női RUHASZÖVET P 2.20
Használja ki az alkalmat mig a nagy választék nincsen kiválogatva!
Különféle maradék 4 méterig hihetetlen olcsó árban!

A Csokonai Kör ünnepi ülése

A Csokonai Kör november havi ülését 27-én szerdán délután 6 órakor tartja a kollégium dísztermében. Az előadói tisztet ezúttal a Nemzeti Színház országoshírű igazgatója, dr. Németh Antal dr. tölti be. A kiváló dramaturg első nyilvános debreceni szereplése alkalmából a Csokonai-korabeli színházi viszonyokról, a rokokó-drámáról és Csokonairól értekezik. Az ünnepi ülés részletes műsora egyébként a következő: 1. A Kántus Csokonai-dalokat énekel Szigethy Gyula zenetanár vezetésével. 2. Elnöki megnyitót mond dr. Pap Károly egyet. tanár, a Kör elnöke. 3. Orbán László egyetemi halgató szavalata. 4. Dr. Németh Antal előadása. 5. Baja Mihály a Kör örökös tagja költeményeiből olvas fel. 6. A Kántus Csokonai-dalokat énekel. Jegyek előre válthatók 40 és 20 filléres áron a Méliusz-könyvkereskedésben.

ZENEI INYENCEKNEK

PHILIPS
SZUPERKÉSZÜLÉKEK
Lakásán is bemutatja és előnyös részletfizetésre megveheti
NEUMANN
Rádió és csillárszaküzletében
Piac u. 27. Telefon 11-27.

Háború készül a Távol-Keleten is

Tokio, november 23.

A külügyminisztérium vezető tisztviselői tegnap beható tanácskozást folytattak a hadügyminisztérium, tengerészti minisztérium és pénzügyminisztérium tisztviselőivel a Kínával folytatandó japán politika tárgyában. Hirota külügyminiszter a miniszterta ácsban beszámolt a külpolitikai helyzetről és a minisztertanács e jelentés alapján új utasításokat küldött Arijósi nankingi japán nagykövetnek.

A Rengo-Iroda jelentése szerint Japán követelni fogja, hogy a nankingi kormány ismerje el az északkínai önállósági mozgalom jogosultságát és vegye tekintetbe Japán északkínai különleges helyzetét, valamint Mandzsukuo közvetlen szomszédságát. Követeli továbbá Japán a kommunista veszély erélyes leküzdését.

A Reuter Iroda úgy értesül, hogy a kínai külügyminiszter egyes kínai követek érdeklődésére válaszolva, kijelentette, hogy a kínai központi kormány nem türi el Észak-Kína semmiféle önkormányzati különállását. A kormány — tette hozzá — felkészült arra, hogy minden ilyen eshetőséget elhárítson.

Két év alatt 46 új református templom épült Erdélyben

Az erdélyi ref. egyházkerület szombaton kezdte meg ünnepélyes külsőségek között nagygyülését. Az utolsó gyülés 1933 őszén volt. Makay Sándor erdélyi ref. püspök 3 órás beszédet mondott, amelyben részletesen beszámolt a református egyházkerület sorsáról. Jelenleg Erdélyben 525 ezer református ember él. Két év alatt 46 templomot, 74 iskolát, 12 lelkészlakot, 7 kultúrházat és 10 egyéb, egyházi céloka szolgáló épületet építettek. A püspök hálásan emlékezett meg Mária angol királyné 200 fontos adományáról, amelyet az erdőszentgyörgyi református templom renoválásának céljaira adományozott.

Bánffy Miklós gróf mély háláját fejezte ki Makay Sándor püspök előtt az egyház vezetéséért.

Izgalmas jelenetek közt feloszlatták az ellenzéki frontharcosok gyülését

Budapest, november 23.

A Magyar Frontharcosok Országos Szövetsége központi vezetőségével szemben többen ellenzéki álláspontot foglaltak el, néhány évvel ezelőtt a budai Vigadóban nagygyülést tartottak. A nagygyülés szónokai főleg azt hangoztatták, hogy a központi vezetőség nem számol el a nyilvánosság előtt, semmit sem tesz a frontharcos bajtársak anyagi érdekeinek elömozdítására. Ennek a gyülésnek folyományaként az ellenzéki mozgalom vezetői ma estére újabb összejövetelt hívtak össze az Erzsébet-fürdő termeiben. A vacsorával egybekötött összejövetelen mintegy 200 frontharcos bajtárs jelent meg. A vacsora befejeztével elsőnek vitéz Kereszthy Ödön ny. huszáralezredes szólalt fel, ezután Tompa Miklós ny. tüzérfőhadnagy szólalt fel. Beszédéből alig mondott el néhány mondatot, amikor a hatalmas terem közepén megjelent vitéz Rétlaky János államrendőrségi detektívfőfelügyelő harsány hangon megnevezte magát és jelentette, hogy a gyülés megtartására a rendőrség engedélyt nem adott és ezért a felszólalásokat nem engedélyezheti. A gyülés közönsége eleinte úgy próbált a helyzeten segiteni, hogy párbeszélgetés formájában szónokoltatta az előre kijelölt frontharcosokat, azonban a detekivfelügyelő ehez sem járult hozzá. Ezek után hosszas alkudozás következett, végül is vitéz Kereszthy Ödön véget vetett a tumultuozus jeleneteknek és a gyülést felfüggesztette.

Masaryk lemond a cseh köztársaság elnökségéről

Masaryk, Csehország 85 éves elnöke, rövidesen lemond. Egészségi állapota kielégitő ugyan, de tekintettel magas korára, különböző politikai hatóságokkal tanácskozott erről a kérdésről.

A Times prágai levelezője szerint Masaryk lemondása néhány napon belül várható. Az elnöki állásra Benes pályázik.

A Daily Telegraph prágai levelezője szerint Masaryk tizennyolc hónap óta betegeskedik. A kormányzótanács most állandóan ülésezik és Masaryk lemondásáról, valamint az elnöki állás betöltéséről tanácskozik. Utódjául Benest emlegetik.

A News Chronicle szerint Masaryk már rég lemondott volna, ha a nemzetközi helyzet nem volna olyan súlyos.

A diákság küldöttsége a belügyminiszternél

Ma délelőtt Kozma Miklós belügyminiszter a diákság öttagú küldöttségét fogadta. A küldöttség tagjai Erdélyi Endre, Láda Bálint, Illés Béla, Horváth József és Tagos Ede voltak.

A belügyminiszter meghallgatta az ifjúság kiküldötteinek előadását, majd hangoztatta, hogy az ifjúságnak nemcsak szorgalmával, hanem fegyelmezettségével is példát kell mutatnia. Minden tüntetés árt az országnak, de árt a fiatalságnak is.

Utalt arra, hogy az egyetemi ifjúság ügyei Hóman Bálint kultuszminiszter kezében vannak letéve. Mint belügyminiszternek az a kérése az ifjúsághoz, becsülje meg önmagát és azt a szeretetet, amelyet mindenki tanusit az ifjúság iránt s tartózkodjék minden olyan agitációtól, amely magatartását rossz színben tüntethetné fel és amely ártalmára volna az országnak is.

ÉRDEKES MÜVÉSZHÁZASSÁG

Wessely Paula szombaton délelőtt polgári házasságot kötött Hörbiger Attilával.

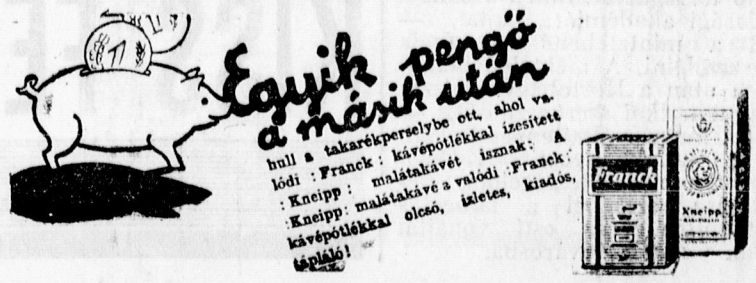

November 26-án, azaz KEDDEN
okvetlenül nézze meg üzemben

a „Mátyás" taharmányőrlő és zuzógépet

Bemutatja a
BAROMVÁSÁRTÉRREL
szemben a vezérképviselet:
GANOFSZKY LAJOS
Debrecen, Hunyadi-u. 23. sz.

ROMÁN NYELVVIZSGA NÉLKÜL NINCS NYUGDÍJ

Bukarest, november 23.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében csak olyan kisebbségi tisztviselő kérheti a nyugdíjjogosultsága megállapítását, akinek a nyelvvizsgából bizonyítványa van.

A Nemzeti Egység leánycsoportjának ünnepélye

Báró Vay Lászlóné Bissingen Margit grófnő fővédnöksége alatt rendezi meg a Nemzeti Egység Leánycsoportja ezidei első nagyszabású „András és Mikulás" táncestjét, amely a szezon egyik legkimagaslóbb társadalmi megnyilvánulása lesz. A minden tekintetben magas színvonalon álló ünnepély az Arany Bika kistermében 30-án, este 8 órakor kezdődik. Műsoron már ismert nevek szerepelnek: Baláry Imre, Bugarin-Horváth Tündike, Polák Anna, Lakatos László, Székely Ilona, Petrán Ede és Zengeváld Gyula. Az ifjúság ünnepelni fogja Magyarország Kormányzójának névnapját. Ezután is felhívja a rendezőség a közönség és ifjúság figyelmét a báirodára Arany Bika félemelet, telefon 20—23. Jegyek a nagyközönség részére 80 filléres, az ifjúság részére 50 filléres árban válthatók a pártirodában és a MEFHOSz elnökség helyiségében Gambrinus átjáró. (MEFHOSz telefon 12—14.)

Kanadai világlap gazdasági főszerkesztője Debrecenben

A földmüvelésügyi minisztérium értesítette Debrecen város polgármesteri hivatalát, hogy vasárnap este a hat órás gyorsvonattal Debrecenbe érkezik a legnagyobb kanadai újság gazdasági főszerkesztőnője, aki már három év óta európai tanulmányúton van. Az előkelő, háromszázezer példányban megjelenő kanadai újság gazdasági rovatának főszerkesztőnője hetven esztendős, a winnipengi egyetem díszdoktora, winnipengi tőzsdetanács tagja és világhírű gazdasági szaktekintély. Magyarországi útját éppen ezért a hivatalos körök a legmesszebbmenő támogatásban részesítik és tanulmányútján a külügyminisztérium egyik sajtóelőadója kíséri Debrecenben a pályaudvaron a város nevében dr. Balogh Sándor kultúrtanácsnok fogadja az előkelő vendéget, aki Debrecenben a mezőgazdasági helyzetet és a lótenyésztést fogja tanulmányozni. Most Mezőhegyesről és Bábolnáról érkezik, ahol már heteket töltött. Debrecenben hétfőn reggel a Bika-beli szállásáról a nagyerdei klinikához hajtat a szerkesztőnő Steinfeld István törvényhatósági bizottsági tag társaságában és megtekinti a város ötösfogatát, azután bemutatják a nagyerdőn legelő törzsgulyát. Innen a pallagi gazdasági akadémiára hajtat, — ahol a mintatehenészetet fogja megszemlélni. A méntelep bemutatása után a Hortobágyra viszik ki az amerikai szerkesztőnőt, — ahol a magyar állattenyésztést kívánja tanulmányozni. Kedden Debrecen nevezetességeinek bemutatása szerepel a látogatás programján és az esti vonattal utazik vissza a fővárosba.

Urmánczy Nándor Debrecenben

Dr. vitéz Bessenyei Lajos kir. tankerületi főigazgató és Urmánczy Nándor író a december 6-i vitézi díszelőadás szónokai

A debreceni vitézek 1935 évi december 6-i díszelőadásán a megnyitó beszédet dr. vitéz Bessenyei Lajos kir. tankerületi főigazgató, az ünnepi beszédet pedig Urmánczy Nándor író fogja mondani.

Dr. vitéz Bessenyei Lajost nem kell Debrecen város társadalmának bemutatni, mert mint a ker. és nemzeti gondolatnak és mindennek, a mi magyar — régi meggyőződéses és bátor szavú hírdetője. Debrecen magyar társadalma előtt közszeretetnek és tiszteletnek örvend.

Urmánczy Nándor fővárosi író, vorsz. képviselő erdélyi születésü ember. Az országzászló mozgalomnak egyik megteremtője. Szóval és írásban, magával ragadó szavakban hirdette és hirdeti most is, hogy a trianoni határon innen és túl élő magyarság — más-más álamban élve is — egy, hogy édes testvérek vagyunk, együtt érzünk, mindenről tudunk és mindent látunk és semmit el nem feledünk...

Debrecen magyar társadalmának és a megszállott területek magyarságának kézfogása lesz ez az estet.

Jegyek Bészler és Dávid vaskereskedésében (Piac utca 7.) Telefon 20—78.) már lehet kapni.

Kilenc rendbeli csalás miatt két és félévi fegyházra ítélték Rozenfeld Endrét

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Részletesen megírta a Debreczeni Ujság—Hajdúföld azt a tárgyalást, amelynek Rozenfeld Endre volt a vádlottja. Rozenfeldet több rendbeli csalással és sikkasztással vádolta a királyi ügyészség. Biztosítási csalásokat követett el majd elsikkasztotta a rábízott óvadék-összegeket s azokat elkártyázta. Az ügyben a törvényszék dr. Jeney-tanácsa már több ízben tartott főtárgyalást. Rozenfeld Endre a tárgyaláson teljes tagadásban volt, de a kihallgatott tanuk súlyosan terhelő vallomásokat tettek ellene.

Rozenfeld ügyében tegnap délután folytatták a főtárgyalást. Ekkor már a perbeszédekre került a sor. A királyi ügyész súlyos büntetés kiszabását kérte. Utána dr. Nyíri László védőügyvéd közel két órás védőbeszéde következett, amelyben azt fejegette, hogy nem merült fel semmi konkrét bizonyíték Rozenfeld bűnössége mellett és felmentését kérte.

A bíróság rövid idővel ezután ítéletet hirdetett, amely szerint Rozenfeld Endrét 9 rendbeli csalás bűntette és egy rendbeli zsarolás vétségének kísérlete miatt két és fél évi fegyházra ítélte. A királyi ügyész szigorított dologház kiszabásáért felebbezett, így az ítélet még nem jogerős és Rozenfeldet ideiglenesen szabadlábra helyezték.

JEDERMANN CSOKONAI SZÍNHÁZ

JEDERMANN

HELYÁRAK 20-200 FILLÉR

NOVEMBER 25 26 27

HÉTFŐ — KEDD — SZERDA ESTE

JEDERMANN

Főszereplő:

KISS FERENC

A NEMZETI SZINHÁZ NAGY MŰVÉSZE

Mindennapi regölés

Haj, regö-rejtem,
Bacillusom ejtem...
Tiszta idő: „kacsa..... látom!
Influenzás a családom
Bent ülünk a házban
Emelkedő lázban,
Féri, feleség levert orral
Táplálkozik kevert porral...
Este, reggel éjjel
Port szedünk be kéjjel,
Savat oldunk seb-bendővel,
Alig győzzük zsebkendővel!...
Találgatjuk: hátha
Múlik már a nátha...
Szemet-szájat látogatva
Jön a rokon látogatva
S míg a náthát áthaladjuk,
A fertőzést általadjuk...

(lisztius)

Az adriai vihar megakasztotta a görög király hazatérését

Róma, november 23.

Az Adriai-tengeren dúló nagy viharok következtében II. György görög király kénytelen volt Brindisiből való elutazását elhalasztani. Amikor az udvari vonat befutott Brindisi pályaudvarára, már dúlt a felhőszakadás, amely később még jobban fokozódott és a nagy esőt még nagyobb vihar követte. Ilyen körülmények között az uralkodó elutazását elhalasztották.

50 éves jubileum

Arany gyürük, függők, nyakláncok, óraláncok, karékek stb. ezüst cigaretta tárcák, dísztárgyak (úgymint serlegek, kosarak, virágvázák, dobozok, gyümölcstálak, cukortartók) ezüst evő-, likörös- és dohányzókészletek, arany-, ezüst-, króm női- és férfi zseb- és karórák (a világhírű Alpine svájci órák egyedárusítója) china-ezüst és alpacca-ezüst tárgyak, különböző tárgyakból összeállított női- és férfi ajándék dobozok a legnagyobb választékban 50 éves jubilleumom alkalmával mélyen leszállított árakon Kostya ékszerész, Kistemplom mellett.

Sylvia Coldcrém.

Szappan érzékeny arcbőrre a legjobb. Minőségét utólag is garantáljuk. Kizárólagos állandó főlerakat, máshol nem kapható, Közép 40 fillér, óriás 80 fillér.

CORYSDOR KÖLNIVÍZ

legújabb divatos extra minőségű tartós illat. Minőségét garantáljuk! Védjegyezve! Máshol nem kapható! Állandó kizárólagos főlerakat

PAPP LAJOS ILLATSZERTÁRAI
Kossuth-utca 1. — Csapó-utca 58.
Címet kérem megjegyezni!

Elkészült a debreceni iparkamara nagyszabású tervezete az ipari adósságok rendezéséről

Megvalósulás felé közeledik dr. Lengyel Zoltán főorvos akciója az iparosság érdekében

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Jelenteette már a Dbreceni Ujság— Hajdúföld hogy dr. Lengyel Zoltán főorvos, törvényhatósági bizottsági tag, aki nagyszerű szociális érzékével, szaktudással és ügybuzgalmával már egész sereg reform megvalósítását kezdeményezte s akinek koncepciózus ötletei mindig lépést tartanak a korszerű szükségletekkel, legutóbb önálló indítványt terjesztett be a közgyűlés elé, hogy a gazdaadósságok rendezésével kapcsolatban a kisiparosokra és a kiskereskedőkre is terjesszék ki a védettséget. Dr. Lengyel Zoltán indítványát a törvényhatósági bizottság egyhangulag magáévá tette és úgy határozott, hogy a kérdéssel kapcsolatban felhívja a Kereskedelmi és Iparkamarát elaborátum készítésére. A kamara most készült el a nagyjelentőségü dolgozattal s annak sokszorosított példányait, dr. Lengyel Zoltány indítványára való hivatkozással most küldötte meg a bizottság tagjainak.

Az ipari adósságok rendezéséről szóló elaborátum, amely az iparügyi miniszterhez van adresszálva, részletesen foglalkozik a kézműves iparosság siralmas helyzetével 1920—1930 között az önálló iparos-keresők száma 6 és fél százalékkal csökkent. Még szembetünőbb a vidéki kisipar pusztulása, ahol a kézműipari segédszemélyzet létszáma húsz percenttel megfogyatkozott. A kézműves ipar helyzetének nagymérvü leromlása a mezőgazdaság nehéz helyzetével van kapcsolatban. A vidék 170.000 iparosából 107 000 segéd nélkül dolgozik, a kisipar 106.000 segédszemélyzetéből csak 64 000 jut a 10.000 aluli községekbe. Szükséges tehát, hogy a kézműves ipart terhelő adósságok rendezése érdekében is történiék valami, mert a kézműves ipar sokkal rosszabb helyzetben van az eladósodott gazdáknál. — Amíg legalább az eladósodott gazda s családja az élelmezést biztosítani tudja, addig a kézműves iparosnál hiányzik a mindennapi kenyér.

Az elaborátum ezután a köztartozásokkal kapcsolatos kívánságokat foglalja össze a következőkben:

1. vizsgáljják felül mindazon kisiparosok és kiskereskedők adó-számláját, akiknek adóhátraléka az évi előírás kétszeresét meghaladja. Ezt a felülvizsgálatot adóhivatali kerületenként alakítandó bizottságok teljesítsék s ezek a bizottságok jogosítottak legyenek az adóhátralék méltányosságból való törlésére;

2. az adóhátralék méltányosságból való törlésére vonatkozó rendelkezéseket terjesszék ki a házadóra is, mindazon házakra nézve, amelyeknél a ház haszonérték mint adóalap az 1000 pengőt nem haladja meg;

3. az adószámlák felülvizsgálása után fennmaradó adóhátralék megfizetésére 10 évi részletfizetés engedélyezznek mindazoknál a kisiparosoknál és kiskereskedőknél, akiknek adóhátraléka az évi előírás kétszeresét meghaladja;

4. a pénzügyi hatóságokat utasítsák arra, hogy az 1929 évi XXIII. t.-c. 4-ik és 8-ik §-ában kapott felhatalmazással a kereseti és jövedelemadóhátralékok méltányosságból való törlésére vonatkozólag éljenek;

5. módosítsák a KKHÖ 55. §. 12-ik pontját és egy bizonyos határig a kézművesiparosok műhelyi gépberendezését vegyék ki a végrehajtás alól.

A magántartozások rendezésével kapcsolatban az elaborátum a következőket kívánja: 1. szállítsák le a kézművesiparosok által fizetendő kamatlábat 5 százalékra, illetve az alábbiak szerint védett kisiparosoknál 3.5 százalékra; 2. a házas beltelekkel biró azon kisiparosok, akik jövedelme nagyobb részben kisipari munkából származik, ha a bekebelezett adósságok összege nagyobb, mint a házadóalap 4 és félszeres sorozata kérhessék házas beltelkük védetté nyilvánítását s a védetté nyilvánított kisiparosokra nézv- kérjük alkalmazni mindazokat a kedvezményeket, amelyeket tartozás átvállalás, illetőleg konvertálás formájában 20 holdas határig a legújabb gazdavédelmi rendelet a védett gazdának biztosított. A dolgozat végül az árutartozások rendezését sürgeti.

Remélük, hogy az a nagyszabású akció, amely dr. Lengyel Zoltán főorvos indítványa révén elindult, rövidesen a megvalósulás stádiumába lép és a kézművesiparosokat is olyan helyzetbe fogja hozni, amely mindennapi megélhelésüket biztosítja.

Ma alakul meg a Baross Gábor-kör

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Hírt adtunk már arról, hogy a tiszántúli gazdasági életnek milyen új eseménye fok lezajlani ma délben 12 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében. Itt tartja alakuló közgyülését az Országos Baross Gábor Kör tiszántúli kerülete. A közgyülés és a mozgalom iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Az Országos Baross Gábor Kör azt tűzte ki céliául, hogy az állásnélküli diplomás ifjúságot az ipar a kereskedelem, a magángazdaság területén való elhelyezkedés felé irányítsa. E cél elérése érdekében dolgoznak az országos méretüvé vált mozgalom legfőbb vezetői, akik között ott látjuk Bornemisza Géza iparügyi minisztert, valamint közgazdasági életünk minden számottevő alakját.

A nagyszabású mozgalom első nevezetes ténye a ma délben lezajló alakuló közgyülés lesz, amelyen résztvesz az országos szervezet képviseletében közgazdasági életünk számos vezető egyénisége és a mozgalom irányítói közül többen.

Az alakuló közgyülés programja a következő: Nemzeti Hiszekegy. Megnyitó beszédet mond Sesztina Jenő kormányfőtanácsos. A Kör alapszabályait ismerteti dr. Zaigóváry Á. Károly országos elnök. Megalakulás, tb. társelnökök javaslatbahozatala. Tisztikar megválasztása. Üdvözlések.

A Kör debreceni tagjai az alakuló közgyülésen teljes számban jelenjenek meg.

Rendkivül értékes regészeti leletek Egyek község határában

A monostori erdőn csiszolt kőbaltát találtak

A Déri-múzeum régészeti osztálya az utóbbi napokban igen becses leletekkel gyarapodott. Debrecentől északra, a monostori erdő délkeleti részében, a csőszház közelében, akácfacsemeték kiszedésekor egy csiszolt, nyéllyukas kőbalát találtak, melyről vitéz Tikos Béla főerdőmérnök adott hírt a Déri-múzeumnak. Dr. Sőregi János múzeum-őr a lelőhelyen november 16-án próbaásatást végzett, azonban ott állandó települési nyomokat nem talált. A 18 cm. hosszú kőbalta körül néhány edénytöredék volt csupán. Mindez az újabb kőkori ember ottani megfordulásáról tanuskodik.

Sokkal nagyobb számú leletet kapott a múzeum Egyek község területéről, hol a m. kir. Államépítészeti Hivatal útlestépítéshez homokbányát nyitott és e munkálat közben számos sír került napfényre. A csontvázak mellett néhány díszes bronzkorszaki edényt találtak, melyeket Kovács Gyula műszaki tanácsos a Déri-múzeumnak juttatott. A régészeti osztály vezetője november 21-én szállott ki Egyekre és egy napig tartó próbaásatással öt csontvázas sírt és egy nagyobb tűzhelyet tárt fel Jost Jenő mérnök segítségével. A sírokból, a tűzhelyből és Tóth József kisgazda egész udvarából bronz és vaskonszaki edények nagy számmal kerültek elő. Egyek északi része, a Rókahát tele van régészeti leletekkel. Nincs olyan telek, hol sírokat vagy tűzhelyeket ne találnának. Ezek az újabb bronz- és vaskorszaki leletek is arról tanuskodnak, hogy Egyek község területe Debrecen környékének a leggazdagabb régészeti lelőhelye.

Embereket ölt a délolaszországi felhőszakadás

Még mindig nem lehet áttekinteni azoknak a borzalmas pusztításoknak a képét, amelyeket az ítéletidő Délolaszország különböző vidékein okozott.

Emberemlékezet óta nem volt olyan nagy felhőszakadás, mint pénteken. Messinából érkező jelentések szerint a felhőszakadás teljes kilenc óra hosszat tartott.

Az ítéletidő számos halálos áldozatot követelt. Egyedül Kalábriából eddig harminc halálos áldozatot jelentettek. Catanzaro szinte el van vágva a külvilágtól, mert a városhoz vezető országútak víz alatt állanak és a telefon, valamint távíró-összeköttetés a várossal szintén megszakadt.

Catanzaroban a víz, amely a város utcáit ellepte, helyenként elérte a másfél méter magasságot. A pályaudvarhoz vezető alagutat betömte az iszap és a rengeteg ródarab, amelyet a rohanó ár magával sodort. A sínek szintén víz alatt állanak.

TŰZIFÁT, SZENET
csak
Prohászka és Tsa-nál
vásároljon
Bethlen-utca 44.
Eötvös-utca 18.
Telefonszám: 11—61.

CSILLÁRT METEOR
csillárgyárban vásároljon!
4 lángú modern csillár P 11.—
Éjjeliszekrény-lámpa P 2.20
Villamos vasaló jótállással P 5.90
Villamos resó jótállással P 5.50
Saját üzleteink:
Podmaniczky-u. 27. Szeged
Váci-utca 2. Pécs
József körút 44. Debrecen
Vámház körút 11. Miskolc
Erzsébet körút 13. Győr
Óriási választék. Részletre is.
Kérje most megjelent árjegyzékünket!
Helyi fiók: Piac-utca 9. sz.
Részletre és Takarékosságra is!

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Soós Béla, délután 5 órakor Csánky Gábor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szenes László, délelőtt 11 órakor Nagy István, délután 5 órakor Szabados László. Kossuth-utcaiban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor dr. Farkas Ignác. Árpád-téren délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor Márki Kálmán. Ispotályban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Homokkertben délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 3 órakor theologus. Kerekestelepen délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre, délután 3 órakor Juhász Sándor th. Wolaffkatelepen délután 3 órakor Koxács József. Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Papp Imre, délután 3 órakor Négyessy Bertalan. Csapókertben délelőtt 10 órakor Erdei Mihály th., délután 3 órakor Vargha Tibor th. Nyúlason délelőtt 10 órakor Váry László. Pallagon délelőtt 11 órakor Uray Sándor. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Szepesen délelőtt 9 órakor Halász András. Horthy-kórházban délelőtt 10 órakor Sipos Imre. Diószegi-úton délelőtt 11 órakor Kántor József. Elepen délután 2 órakor Mezey Béla. Kismacson délután 3 órakor Bagdy Dániel. Téglaskertben délután 3 órakor Horváth György. Kossuth-utcaiban délelőtt fél 9 órakor ifjúsági istentisztelet: Kántor József.

A római katholikus templomokban és a kápolnákban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Misék a főoltárnál 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor, 8 órakor piarista diákmise. Fél 10 órakor nagymise utána szentbeszédet mond dr. Hanzély Lajos egyházmegyei levéltáros. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután áitatosság.

A Csapókertben délelőtt 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár, a Kath. Otthon igazgatója, a Nyilastelepen Szabó Imre püspöki tanácsos, a Homokkertben dr. Rassovszky Kálmán kegyesrendi tanár, Macson Pflaum József káplán, a szegényházban Tóth István káplán, Hajdúsámsonban Novák Gyula káplán, a klinikai kápolnában Béres Endre klinikai lelkész, a Szent László Körben Huber-Hutay Ferenc szentszéki bíró, kollégiumi igazgató.

A ref. szert. róm. kath. templomban

reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szt mise, a szt beszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Háromnegyed 12 órakor az egyetemi hallgatók miséje, délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás. Délután 5 órakor a sámsoniúti áll. elemi iskolában Papp Gyula szentszéki tanácsos istentiszteletet tart.

Az evangélikus templomban

vasárnap délelőtt 9 órakor középisk. ifjúság egyházi énekórája. Utána exhortációt tart Labossa Lajos hitoktató-lelkész. Délelőtt 10 órakor a „halottak vasárnapja" alkalmából alkalmi istentiszteet igehirdetéssel. Este 6 órakor esti istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László esperes. Ugyanaznap délután 3 órakor a kossuthutcai temetőben kegyeletes ünnepség lesz a Schäfer—Legányi árvaalapítványt tévő házaspár sírjánál, akik 500.000 pengőnyi vagyonukat árvanevelésre hagyták alapítványul. — Az ünnepségre az árvák is kivonulnak hozzátartozóikkal. Alkalmi beszédet és imát mond Pass László esperes.

— **Az egyetemi ifjúsági istentisztelet** vasárnap délelőtt 11 órakor (Kálvin-tér 5.) Nádházy Bertalan diósgyőr-vasgyári lelkész fogja hirdetni az igét „Bálványaim" címen.

— **Istentisztelet a baptista imaházban.** A Szapapnos-utca 23. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar- és zeneszámokkal. Szerdán este 7—8-ig prédikáció. Péntek este 7—8-ig bibliaóra.

Debrecenben elítélték a Palesztinába vándorolt zsidók csalóját

(A Debreczeni Ujság tudósítójától) Horváth György miskolci szabómesternek különös mellékfoglalkozása volt. Az angol követség a Palesztinába kivándorló zsidóktól 1000 pengő biztosítékot kíván, ha azonban valaki a kivándorolni szándékozóért 1000 pengő erejéig ingatlannal jótáll, akkor eltekintve az összeg lefizetésétől. A múlt év tavaszán Blum Bernát és Schvarc Teréz miskolci zsidók megkérték Horvátot hogy vállalion értük garanciát és fizetnek ötven pengőt, Horváth György vállalta a dolgot s minthogy az angol követségen igazolta, hogy neki két háza is van, Blumék előtt minden akadály elhárult, kiutaztak Palesztinába. Később az angol követség jogtanácsosának feltünt, hogy nemcsak ebben a két esetben, hanem nagyon sok miskolci zsidó kivándorlóért az egyszerű szabómester vállalja a garanciát. Kiderült, hogy Horváth Györgynek nincs két háza, de még egy sem ellenben az egy házzal rendelkező mostoha fiának telekkönyvi kivonatát használta fel a jótálláshoz. A törvényszék Horváth Györgyöt ezért csalás büntette miatt nyolc hónapi börtönre ítélte, amit most a debreceni tábla jogerősen négy hónapi fogházra mérsékelt.

50 éves jubileuma
alkalmával tekintse meg
KOSTYA ékszerész
dusan felszerelt raktárát
5—10%-os jubileumi
árengedmény!

A vidám fodrászsegéd három óra alatt elmulatta tiz pár csizma árát

Őrizetbe vették Tóth Bélát a ravaszdi szélhámost

(A Debreczeni Ujság tudósítójától) Tóth Béla 23 éves borbélysegéd régi ismerőse már a debreceni rendőrségnek és az ügyészségi fogháznak. A fiatal ember, aki mindössze 48 kiló súlyú és úgy néz ki, mint egy 16 éves suhanc egymásután több bűncselekményt követett el. A fogházban borbélyi szolgálatokat végzett, tekintettel könnyű súlyára, el akarták helyezni zsokénak, de Tóth Béla nem vállalta ezt a pályát.

— Úrnak való a lovaglás! — mondotta.

Most azután a fiatalember ellen Kozma Lajos cipész feljelentést tett. Tóth Béla ugyanis megjelent a csizmadia színben és azt mondotta, hogy őt Kozma mester küldte s kéri, hogy adjanak ki neki 11 csizmát. A csizmákat meg is kapta, mire azonnal a zálogházba sietett és ott 40 pengőt kapott a csizmákért. Veszlére összetalálkozott Kozma Lajos egyik segédjével, akitől csak úgy tudott megszabadulni hogy rábízott egy csizmát.

— Őrizd, amíg visszajövök! — mondotta.

Ezzel el is tünt és déli 12 órától délután háromig elverte a negyven pengőt. Ivott, autózott, hölgyekkel szórakozott, majd pedig bujkált a városban, sőt mi több, a hőforrás árkában aludt.

Tegnap azután összetalálkozott Kozma Lajos fiával, mikor látta hogy nem menekülhet előle, toppant és azt mondta:

— Egy kis ügyem lesz az édesapáddal! Gyerünk a rendőrségre.

Önként meg is jelent a kapitányságon, ahol mindent beismert. Őrizetbe vették és átadták a királyi ügyészségnek. A fiatalember azt kérte a rendőrségen, hogy eszközöljenek ki számára legalább három évi börtönt, mert ezalatt tisztességesen meg akarja tanulni a fodrászmesterséget.

Az ipartestület közös gyülése Debrecenben

Ma délelőtt 10 órai kezdettel lesz az Ipartestület díszermében az ipartestületek közös gyülése, amelyen az iparügyi minisztérium dr. Gyulai Gyulay Ákos miniszteri titkárral képviseltetni magát.

Papp József, az Ipartestületek Országos Központjának elnöke nagy előadásban fogja ismertetni az iparosság országos helyzetét.

Dobsa László dr., az Ipartestületek Országos Központjának igazgatója előadásában ki fog térni úgy a kormányzati intézkedésekkel kapcsolatos iparjogi kérdésekre, mint az iparosság adósságrendezésének ügyére.

Vidékről is több ipartestület jelentette be a gyülésen való megjelenését.

Gyülés után az Arany Bika „Bocskay"-termében társasebédre jönnek össze a gyülésen megjelentek.

Az iparügyi minisztérium kiküldöttje a nagygyülésen

Szombaton este a budapesti 6 órai gyorsvonattal Debrecenbe érkezett a vasárnapi iparos nagygyülésre dr. Gyulay Ákos miniszteri titkár, az iparügyi minisztérium kiküldöttje. Vele együtt érkeztek meg Papp József, az IPOK elnöke és Dobsa László, az IPOK igazgatója, dr. Radó Rezső kormányfőtanácsos, kamarai főtitkár társaságában. Az iparügyi minisztérium kiküldöttjét és a többi vendégeket az állomás I. osztályú várótermében a debreceni Ipartestület küldöttsége fogadta és Vági István elnök üdvözölte őket rövid beszéddel. Dr. Gyulay Ákos megköszönte a szíves fogadtatást. Az Ipartestület vendégei az Angol Királynőben társasvacsorán vettek részt és ma délelőtt mindnyájan megjelennek az ipartestületek debreceni körzeti nagygyülésén.

A „Csokonai ásványvíz" és a „Bocskay gyógyvíz" bemutatkozása

A napokban került a Debreceni Hőforrásvíz mint ásványvíz, illetve gyógyvíz forgalomba.

Munkatársunknak már akkor alkalma volt úgy a

„CSOKONAI ÁSVÁNYVÍZ",

mint a

„BOCSKAY GYÓGYVÍZ"

új címkéit megszemlélni. Hogy erről csak ma emlékezünk meg, annak egyszerű az oka: vártunk, mert a közönség véleményére voltunk kíváncsiak. Nem csalódtunk, nekünk tetszett, most már halljuk, meghódította a közönséget is.

Jó víz, megfelelő kiállítás — csak így tovább. Örömmel látjuk, hogy a városnak ez az üzeme is lépést tart a modern üzleti szellemmel.

Corysdor illatszer

kazettát ajándékozzon Ön is névnapokra és mindenkor. Minőségét utólag is garantáljuk. Propaganda ára 5.50, dupla selyen béléssel. Legszebb, legjobb ajándék! Hölgyek kedvence. — Vételkényszer nélkül bemutatjuk. Kizárólagos vezérképviselet Magyarország részére

PAPP LAJOS ILLATSZERTÁRAI
Kossuth-utca 1. Csapó-utca 58.
Sylvia colderémszappan és akácrém kizárólagos egyedárusitása!
Törvényesen védett áruk!
Címet kérem megjegyezni.

KÖLCSÖN AD belépőt, pelerint estélyre, esküvőre -- LIPCSEI és HAZAI SZŐRMEHÁZ, PIAC-U. 59.

Kétszázholdas rizstelep létesül a Hortobágyon

Szenzációs beszélgetés Schmidt Rezsővel az idei deszki rizsaratás gyönyörü eredményéről — Szikes földön terem a világ legjobb minőségü rizs fajtája — Holdanként kétszáz pengő tiszta hasznot lehet elérni — Óriási uj munkaalkalmak

A rizstermelés mostanáig úgy élt a köztudatban, hogy annak egyedüli művelési területe Japán és Kína, Európában pedig kizárólag Olaszország éghajlata és földje alkalmas rizstermelésre. Mivel a rizsből Magyarország évenként óriási behozatalra szorul, gazdasági szakemberek hosszú idő óta kisérleteznek itthon is azzal, hogy lehet-e Magyarországon eredményesen rizst termelni. Az évtizedes kisérletezések, sajnos, sokáig nem hoztak pozitív eredményt és bizony az újabban felmerült ilyen irányú próbálkozásokat már legtöbbször fölényes gúnnyal és kézlegyintéssel intézték el, mondván, hogy hiábavaló minden fáradság, Magyarország talajviszonyai és éghajlata nem alkalmas a rizs meghonosítására.

A közvélemény ma már éppenséggel azt hiszi, hogy a rizstermelés problémája a sok kudarcbafult kisérlet után Magyarországon végleg lekerült a napirendről. Most derült azonban csak ki, hogy ennek éppen az ellenkezője áll, mert a szivós következetességgel hosszú időn át folytatott kisérletezések végre bebizonyitották, hogy igenis Magyarország klimája és földje nemcsak hogy alkalmas a rizstermelésre, hanem **szenzációsan kitünő minőségü rizs terem** éppen azon a földeken, amelyek Magyarországon eddig terméketlenségük miatt kihasználatlanul parlagon hevertek.

A deszki rizsaratás szenzációs eredménye

Debrecen szempontjából azért van örvendetes jelentősége annak a ma már tudományos alapon megállapitott ténynek, hogy a rizst Magyarországon is termelni lehet, mert a hortobágyi öntözőberendezés elkészülte nyomán **kézenfekvő az az elhatározás, hogy bevezessék ott a rizstermelést is. Mindjárt előre kell bocsátani azonban,** hogy most már nem rizstermelési kisérletezésről van szó, hanem tényleges bevezetéséről ennek a földmivelési ágnak, hiszen ma már nem egy példa van Magyarországon arra, hogy a rizstermelés kitünően beváll.

Az elmult héten Debrecenben járt Schmidt Rezső jószágfelügyelő, a rizstermelés országos szakértője és dr. Czelláth Géza nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos, aki szintén évek óta tanulmányozta a magyarországi rizstermelés lehetőségét. Utjuk célja az volt, hogy a debreceni illetékes tényezőkkel felvegyék a tárgyalásokat egy horobágyi 100—200 holdas rizstermelés bevezetésére.

Schmidt Rezső jószágfelügyelőnek ugyanis Deszken, Szeged mellett a Maros partján 200 holdas rizstermelő telepe van, amely az idén szenzációs aratást eredményezett. Holdanként 20—22 mázsa legkitünőbb minőségü magyar rizs termett olyan szikes területen, amelyen eddig a fü is alig élt meg.

Intervju a magyar rizstermelés megteremtőjével

Schmidt Rezsővel és Czelláth Gézával Debrecen város elsőfokú közigazgatási hatóságánál, Dömsödy Imre ügyosztályvezető tb. tanácsnoknál találkoztunk, akinél éppen a hortobágyi öntözőberendezés körülményei iránt érdeklődtek. Nagy örömmel számolt be Schmidt Rezső a deszki rizstermelő gazdaság idei szenzációs aratásáról, amelynek hire magához viléz Gömbös Gyula miniszterelnökhöz is eljutott és a miniszterelnök egyenes kivánságára Tráger Ernő miniszteri tanácsos, dr. Bárányos Károly, a külkereskedelmi hivatal alelnöke is több gazdasági szakértővel együtt megjelent a szeptemberi rizsszüreten. Megjegyzendő, hogy már 1934. évben is ugyanilyen kitünő eredménnyel aratták le a rizst Deszken s a termést a magyar piac nyomban fel is vette és a fogyasztók legnagyobb megelégedését váltotta ki kitünő minősége.

Uj munkaalkalmak tömegét és a szikes földek hasznositását jelenti a rizstermelés

— Az idei magyar rizsaratás minden várakozást felülmuló kedvező eredményéről a következő igazságokat szürhetjük le — mondotta Schmidt Rezső jószágfelügyelő. — Magyarországon a rizstermelés teljesen rentábilis, elsősorban azokon a területeken, amelyek jelenleg szikes tartalmuk miatt terméketlenek és nem hasznosithatók. Az egész magyar rizsszükségletet ki lehet termelni a 120.000 holdat kitevő magyar szikesföldek egy részén, ha pedig már 50.000 holdon felüli mennyiségben termeljük a rizs, akkor elláthatjuk a szomszédos országokat, Ausztriát, Csehországot is rizzsel. Ma évente 8—10 millió pengő valutát viszünk ki az országból, amit a magyar rizstermelés állandó fejlesztésével nemcsak hogy megtakaritathatunk, hanem rizskivitelünk révén valutáris helyzetünket is javithatjuk. De még talán ennél is nagyobb jelentőségü az, hogy egészen uj tömegmunkakaalmat teremtünk, — mert körülbelül 120—150 munkanap szükséges egy katasztrális hold megmunkálásához.

Informativ tárgyalások Debrecenben

— Debrecenben már egy év óta figyelemmel kisérjük az öntözőberendezés létesitésének állását — folytatta érdekes információját Schmidt Rezső. — Báró Vay László főispán úr a legnagyobb **személyes érdeklődéssel kisérte munkámat és meg is tekintette a** Biharugrán létesitett kisérleti telepet, amely szintén a deszkihez hasonló eredményt hozott. Zöld József főjegyző úr bevonásával is többször tanácskoztunk a hortobágyi rizstermelés bevezetéséről és ennek perfektuálását mostanáig csak a vizhiány hátráltatta. Miután a hortobágyi vizgyüjtőmedence készen van, itt óhajtom a második rizstermelési telepet felállitani, — hangsúlyozom, hogy nem kisérleti telepről van szó, mert a kisérletek kora a multé és ma már a rizstermelés Magyarországon semmiféle kockázattal vagy rizikóval nem jár. Elég csak arra rámutatni, hogy én már 18 esztendő óta folytattam kisérleteimet, kintjártam Japánban is és az összes külföldi neves rizsermelő telepeken és hosszas kisérletezés után tudtam rátalálni arra a rizsfajtára, amely Magyarországon kitünő termést ad.

Korlátlan lehetőségek a Hortobágyon a rizstermelésre

— Most miután a hortobágyi öntözőtelep készen van, korlátlan lehetőség előtt áll a hortobágyi puszta, mert hangsúlyozom, hogy csak a szikes terület alkalmas a rizstermelésre, mert nehezen ereszti át a vizet, már pedig a rizsnek vetésétől az aratásig viz

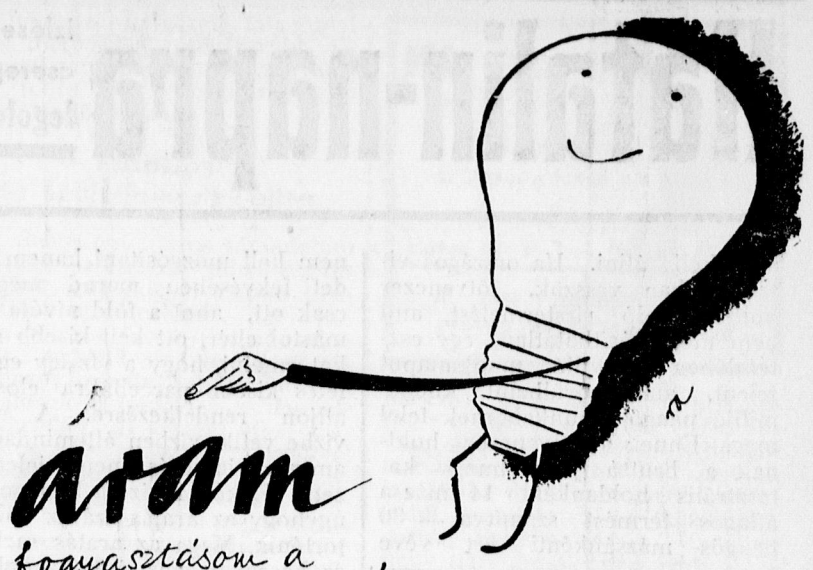

Nagy tétel különböző

maradékot

szövet, selyem, bársony, flanell, tennisz-flanell, vászon, damaszt, fehérneműbatiszt, ingpuplin és kartont

rendkivül olcsón árusitunk!

Csillag Testvérek, Piac- és Simonffy-u. sarok

Katalin-napra izléses kivitelü virágkosarak, cserepes és levágott virágok legolcsóbban beszerezhetők Rózsa virágcsarnok Kossuth-u 3.

alatt kell állni. Ha országos viszonylatban vesszük, ötvenezer holdon való rizstermelést, ami nem megvalósíthatatlan, egy esztendőben hatmillió munkanapot jelent, ami körülbelül kilencmillió pengő munkabérnek felel meg. Ennek az ötvenezer holdnak a bruttó jövedelme — katasztrális holdanként 14 mázsa átlagos termést számítva — 30 pengős mázsánkénti árt véve

Állattartók figyelmébe!

E HETI

TAKARMÁNYÁRAK:

figyelembe, holdanként 420 pengő tisztajövedelmet jelent. Ötvenezer hold termésből tehát 21 millió pengőt lehet kiárulni.

Száz-kétszáz pengő tiszta haszon egy hold rizsből

— Egy katasztrális hold berendezési költsége az első termelési évben 300—350 pengő, de ez is túlnyomóan munkabér. Egy normális nyár folyamán már az első termelési évben katasztrális holdanként 100—150 pengő tiszta hasznot lehet kihozni, a többi években pedig, tekintettel arra, hogy a földmunkálatoknak nagyrésze állandó, a termelési költségek 50—60 százalékra redukálandók, tehát a jövedelem holdanként 200—250 pengőre mehet fel. Óriási eredmény ez, hiszen tudvalevő, hogy a szikesföldek ma annyi hozamot is alig adnak, amiből az adót ki lehetne fizetni. Ismétlem, hogy az a rizsvetőmag, amit évtizedes kísérletezéseim során kitenyésztettem, teljesen a hazai éghajlati viszonyokhoz aklimatizált rizsvetőmag.

— A földmunka maga szántásból, planirozásból, öntözőcsatornák létesítéséből áll, de a földet nem kell mozgósítani, hanem eredeti fekvésében marad meg és csak ott, ahol a föld nívója egymástól eltér, ott kell kisebb gátakat emelni, hogy a víz így egyenletes kisebb parcellákra elosztva álljon rendelkezésre. A rizset vízbe vetik, vízben áll mindaddig, amíg a viaszérés nem jelentkezett. Ekkor a vizet lecsapoljuk, úgyhogy az aratás száraz talajon történik. Maga az aratás sarlóval és kaszával egyaránt végezhető. A cséplés ugyanúgy történik, mint egyéb kalászosoknál, csak a cséplőgép dobrendszerében szükséges némi változtatás. A termelési munka tehát végeredményben öntözésből és gyomlálásból áll, a vetést április végétől június elejéig kell végezni. Érdekes különben, hogy a gyomot maga a vizesítés is kiöli.

Lucernaliszt:
Emészthető fehérje 12%.
Keményítő érték 40 kg.
Ára kg-ként 14 fillér.

— Ezúttal a Hortobágyon egy 200 holdas rizstelep létesítésére törekszem s még akkor is megvalósítom, ha a város forgótőkét nem bocsátana rendelkezésre, mert megfelelő terület és víz rendelkezésre bocsátásával a részletekben és a haszonrészesedésben könnyen meg lehet egyezni.

A magyar rizs minősége a világ legelső rizsfajtái között van

— A Deszken kitermelt magyar rizsből Brüsszelbe, Hamburgba és Fiuméba mintákat küldtem a minőség megvizsgáltatása végett és a beérkezett hivatalos szakjelentések egybehangzóan azt mondják, hogy a világon ismert rizsfajták között első helyen áll a magyar rizs. Hogy a magyar közönség tényleg megszerette, az abból is látszik, hogy az idei termést azonnal felvásárolták. De kitűnő minősége nyilvánvaló abból is, hogy a magyar rizs vízfelfogó képessége igen magas. A rizs minőségét ugyanis vízfelfogó képessége szerint ítélik meg. Az olasz rizsfélékből egy kiló nyers rizs főtt állapotban két és félkilogrammra növekszik, míg a magyar rizs egy kilójából három és féltől négy kilogramm lesz. Ezenkívül kitűnő tulajdonsága, hogy nem pépesedik, nem ragad és málik, hanem a szem kemény és egészben marad meg.

Eddig tartott az a nagyon érdekes fejtegetés, amivel Schmidt Rezső bebizonyította, hogy ma már a rizstermelés Magyarországon nem kísérlet, hanem bevált új termelési ág. Most a Hortobágyon kétségtelenül rendelkezésre áll a víz és a szikesföld, s nem kétséges, hogy a város vezetősége

Napraforgódara:
Emészthető fehérje 29%
Keményítő érték 34 kg.
Ára kg-ként 14 fillér.

megértéssel fogja kezelni Schmidt Rezső ajánlatát annyival is inkább, mert a város pénzének befektetése nélkül valósíthatják meg a hortobágyi rizstermelést, ha egyelőre csak 200 holdon is. Debrecen gazdatársadalma bizonyára nagy lelkesedéssel fogja fogadni és támogatni a magyar rizstermelés megteremtőjének akcióját, annyival is inkább, mert a mezőgazdasági munkanélküliség enyhítését is szolgálja ettől függetlenül, értesülésünk szerint a magyar kormány is nagy súlyt helyez mezőgazdasági szempontból a rizstermelés minél szélesebb alapokra fektetésére és a szükséges anyagi eszközök rendelkezésre bocsájtásától sem zárkózik el.

(dr—y)

Debrecenben bármilyen közük van a szegénygondozáshoz, a legnagyobb készséggel és a maximálisra fokozott munkaképességükkel álljanak ezen eszme mellé, hogy a szegények ellátása Debrecenben *teljes legyen*, megszünjön az utcán tapasztalható koldus inváziő és ha egyszer rendezve lesz a szegénykérdés, akkor a közeli falvak tömege nem nézi Debrecent olyan területnek, ahol nyugodtan és a legszemérmetlenebbül zsarolhatja a gyanutlan, jótékony adakozót.

A kereskedelmi miniszter a városhoz intézett leiratában türhetetlennek jelezte a debreceni utcák képét ilyen tekintetben, sőt hogy tovább menjünk, a nyári egyetem itt tanuló varsói lengyel újságíró is Debrecenről írt beszámolójában úgy nyilatkozott, hogy Debrecen a koldusok Mekkája.

A szegénykérdés intézményes rendezése maga után vonja azt is, hogy az ezen akció keretén belül alkalmazott szegénygondozó nővérek tettrekészsége és áldozatteljes munkája a szegénynegyedek tisztaságát is emelni fogja, ezért az a munka, amelyet a „Szeretet Hete" lesz hivatva ismertetni, közegészségügyi szempontból is nagyon fontos.

Repcedara:
Emészthető fehérje 21%.
Keményítő érték 54 kg.
Ára kg-ként 13 fillér.

Senki sem tudja a rongyokba búrkolt koldusról, hogy nem-e egy tifuszos gócpontról indul el gyüjtő körútjára; hány olyan helyen kopog be, ahol ragályos betegek vannak, tehát a koldusügy rendezése az emberbaráti szeretet nagy elvei mellett közegészségügyi kérdés is.

Játék közben hasba lőtte pajtását

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Néhány héttel ezelőtt csaknem halálos kimenetelű szerencsétlenség történt Hajdusámsonban. — Felföldi Pál gazdálkodó egy régi rendszerü puskát tartott a lakásán, amely véletlenül 12 éves Mihály nevü gyermekének és Gondon János 15 éves fiúnak a kezébe került. Nem tartózkodott otthon senki és a gyermekek játszottak a puskával, amelyben egy golyó volt. Gondon János meg akarta tanítani 12 éves pajtását a fegyver kezelésére, eközben elsült a puska és a golyó a kis Felföldi Mihály hasába fúródott. — Amikor a szerencsétlenséget látta Gondon János ő maga is súlyos idegrázkódást kapott úgy, hogy mind a ketten hosszú ideig élethalál között lebegtek, csak a leggondosabb orvosi kezeléssel tudták őket megmenteni az életnek.

A debreceni törvényszék Felföldi Pált, gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt, jogerősen 14 napi fogházbütetésre ítélte.

Lakjon Budapest Szívében!
MERANO SZÁLLODA
IV., BÉCSI-UTCA 2.
Telefon:
81—4—94 és 81—3—96.
Kitünően felszerelt olcsó szobák, elsőrendü konyha
Uj társas helyiségek!
KÖZPONTI FÜTÉS.
HIDED-MELEG FOLYÓVÍZ
LIFTSZÁLLITÁS LE ÉS FEL.
PANZIÓRENDSZER.

December 7-én kezdődik a debreceni „Szeretet-Hét"

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

A társadalmi segitő bizottság által december hó 1-től december hó 7-ig terjedő időpontban rendezendő „Szeretet Hét" képe a maga nemes egyszerüségében is díszes keretek között jelentkezik.

Az összes jótékony nőegyletek, bel- és külsőségi társadalmi egyesületek, irodalmi alakulatok, a legnagyobb készséggel állnak a rendezőség zászlója alá, hogy minél jobban átmenjen a köztudatba annak a feladatnak fontossága, amelyet a szegényekről való fokozottabb gondoskodás megkíván. A palotától a kunyhóig minden debreceni lakost a sajátmaga társadalmi érdekeltségén keresztül meghív a rendezőség, hogy ezen a napon gondoljon azokra, akiket az élet elviselhetetlenül nehéz és súlyos helyzetbe sodort és mindenki legyen annak tudatában, hogy a jelenlegi világégés idején: „Ma nekem, holnap neked".

A debreceni szegénygondozás jelszava: „Helyesen alkalmazott áldozatkészség a társadalmi rend legbiztosabb támasza". Ebben a jeligében minden szándék benne van, amelyet a hatósági szegénygondozás tenni akar.

A debreceni társadalom áldozatkészségét senki nem vonhatja kétségbe, mert adakozik sokat és mindenfelé, azonban az apródonként elforgácsolt fillérjei — mégsem mutatják azt az eredményt, aminek jelentkeznie kellene a kiadott súlyos összegek után. Ezért mindazok, akiknek

Székely, Györi és Morvai Ferenc József ut 67
Uriszabóság és különleges kész férfiruhák.
Szigoruan szabott árak! Takarékossági tag.

Súlyos válságban van a debreceni kisiparosság

Aszálykár következményeképpen tönkre jutott a kisiparosság is — Epitkezést, munkát, utépitést, kenyeret!

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

A Debreczeni Ujság—Hajdufőld hasábjain állandóan foglalkozunk a kisiparosság súlyos helyzetével, amelyen mindenekelőtt segiteni kell, mert egzisztenciális kérdésről van szó, egyének és családok fenntartásáról. Ugyanerre törekszik a debreceni Ipartestület is. — Munkatársunk felkereste az Ipartestület vezetőségét, ahonnan az iparosság legújabb megmozdulásairól és a helyzettel kapcsolatos kérdésekről a következő felvilágositást kaptuk.

A debreceni kisiparosság szomoru helyzete

Magyarországon ma a legsúlyosabb helyzetben a tiszántúli kisiparos társadalom van, aminek egyik legfőbb oka a tiszántúli aszálykár, aminek következtében a gazdák fogyasztóképessége a legminimálisabbra csökkent le. — A kisiparos a multban is mindig a gazdaközönségből élt ezen az országrészen, hiszen a Tiszántúl annyira agrár jellegü, hogy a lakosság nyolcvan százaléka földmüveléssel foglalkozik. Az aszály, amely tönkre teszi a gazdát, épúgy kihat a kisiparosra is, amely nem kap megrendelést, tehát kénytelen elbocsátani alkalmazottait, mert még magát is csak

Korpa:
Emészthető fehérje 9%.
Keményitő érték 42 kg.
Ára kg-ként 13 fillér.

a legnagyobb küzködések között tudja fenntartani. Jellemző a kisiparosok szomorú helyzetére a következő kis statisztika: 1927—1928-ban 2850 kisiparos 4000 segédet és 3400 tanoncot foglalkoztatott a kézműiparban, tehát mintegy tizezer egyént látott el kenyérrel. Ezzel szemben 1934-ben amikor 3150-re szaporodott fel az önálló iparosok száma, — csak 1550 segédet és ugyanannyi tanoncot foglalkoztattak, alig hatezer embert. Mindez az aszálykár következménye, mert a gazdák annyira elszegényedtek, — hogy nem tudnak megrendeléseket tenni.

Nagyobb arányu utépitést!

Különösen nehéz a helyzet az épitőiparban. Éppen ezért a debreceni Ipartestület a város, vármegye és elsősorban a kormány segitségét kéri, hogy a lehetőséghez mérten segitsenek a helyzeten. Mindenekelőtt munkaalkalmat kell teremteni. Különösen vonatkozik ez az útépitésre. Érdekes, hogy mennyire nagy különbség van a dunántúli és tiszántúli helyzet között ezen a téren. Amig ez év folyamán Hajdúvármegyében mindössze tiz kilométer útat épitettek, addig ugyanannyi idő alatt a dunántúlon több mint ötszáz kilométer hosszú útépités történt. Az ipartestület az kéri, hogy a munkanélküliség, de az iparvédelem szempontjából is intenzivebben foglalkozzanak az hatóságok az útépités problémájával. Természetes, hogy ez a mai nehéz viszonyok közöttt, amikor alig áll a városok és vármegyék költségvetésében csekély összeg is rendelkezésre, a legnehezebb feladatok elé állitják a hatóságokat, de minden remény megvan arra, — hogy sikerülni fog megjavitani a helyzetet.

Darálóképes tengeri:
17%-os víztartalommal.
Ára kg-ként 11 1/2 fillér.

Ha segitenek a háztulajdonosokon, segitenek az épitőiparon is

Hajdú- és Bihar vármegye huszonnyolc ipartestülete ma, vasárnap naggyülést fog tartani Debrecenben és ezen a gyülésen szerepelni fognak ezek a súlyos problémák. A terv szerint felíratilag fogja kérni az ipartestületek összessége a kormányt a fokozottabb támogatásra s ugyanakkor a városokat és vármegyéket is kérni fogják a segitségre. Nagyon fontos volna, ha sikerülne az épitkezési kérdést megoldani. Ezt esetleg olyan módon lehetne elérni, hogy ha a háztulajdonosok részére hosszulejáratú kölcsönt folyósitanának, amivel lehetővé tennék azt, hogy tatarozási vagy egyéb javitási munkákat rendeljenek meg. Fontos volna, ha a háztulajdonosokat mentesitenék a lakbért nem fizető lakók után járó adóktól s igen nagy eredményt lehetne azzal is elérni, ha a kilátásba helyezett tatarozási hitel folyósitását egyszerűbb eljárással intéznék, amivel a tavasszal teljes erővel megkezdődhetne az épitő munka.

Küzdelem az épületfa-kartell ellen

A debreceni iparos társadalom a nehéz helyzetén való segités céljából szövetkezeti alapon próbálkozik megmozdulni. Igen komoly munka folyik egy anyagbeszerző szövetkezet létesitése érdekében, amely elsősorban az asztalosok részéről és az épületfa kartell túlkapásai ellen irányulna. Ez a kartell, amellyel különben hosszú időn át foglalkozott a Debreczeni Ujság—Hajdufőld is, valósággal megbénitotta az asztalosipart és lehetetlenné tette a munkavállalást is a máról-holnapra önkényesen horribilis módon felemelt árakkal. Intenziven foglalkoznak a különböző ipari szakosztályok a maguk külön sérelmeinek és helyzetüknek orvoslási lehetőségével is. A foglechnikusok, szabók, cipészek, stb. valamennyien a kartellek ellen dolgoznak. Ez a legelső feladat s ugyanakkor a hatóságok és illetékesek támogatását is kérik.

A kartelek és a kontárkérdés

Debrecenben ma 3200 kisiparos van negyven szakosztályban. — Olyan tömeg ez, amelynek kartell-ellenes megmozdulása bizonyára eredményre fog vezetni, annál is inkább, mert a kormánynak is az az álláspontja, — hogy ne néhány kartell éljen, hanem éljenek a magyar kisiparosok tömegei. A kartellen kivül a kontár-kérdés az, amely leginkább veszélyezteti a kézműiparosság életlehetőségeit. Ez ellen nagy harc folyik már évek óta s lassankint sikerülni fog teljesen megoldani a kontárkérdést is.

A mai naggyülésen egyébként a két vármegye iparos társadalma egyöntetűen fog állást foglalni a nyersanyag kartellek ellen.

Annyi tény, hogy segiteni kell a kisiparosság helyzetén, mert ha a kartellek továbbra is megtartják az eddigi álláspontjukat, akkor valóban a legnagyobb veszély fenyegeti a kézműiparosok ezreit. Mert amilyen mértékben drágit a kartell, olyan arányban csökken a kézműiparosság megélhetési lehetősége. Bizonyos, — hogy nemcsak a városok és vármegyék, hanem a kormány is az iparos érdekeket tartja elsősorban szem előtt, amely viszont nemcsak iparosérdek, hanem érdeke a nemzetnek is.

Figyelmeztetés!
Mivel a Horn és Erdélyiné társaság megszünt, ennélfogva nagyrabecsült Vevőim tájékoztatására közlöm, hogy
csak egy üzletem van
Debrecenben:
Kossuth-u. 19.
szám alatt és sem fióküzletem, sem érdekeltségem nincs semmilyen hasonló üzletben.
Dusan felszerelt raktárammal: szőnyegek, függönyök, ágyteritők, futók, matracok stb. a legnagyobb készséggel, tehát csak KOSSUTH-UTCA 19. szám alatt állok igen tisztelt Vevőim rendelkezésére. Kiváló tisztelettel:
HORN REZSŐ SZŐNYEGÁRUHÁZA
DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 19.
(A Csokonai szinházzal szemben.)
TAKARÉKOSSÁG R. T. TAGJA!

Már december 5-én megtartják
a 65-ik jótékonycélu m. kir. államsorsjáték huzását!
Sorsjegyárak:
Egész ar. P 3.— Fél ar. P 1.50
Ma már vásároljon, nehogy szerencséjét elmulassza.

Orvoslást várnak a Tisztviselőtelep, Széchenyi- és Tócóskert panaszai

Utcarendezésre, jobb vizre, világitásra van szükség

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

A Széchenyi-, Posta-, Tócóskert és tisztviselőtelep panaszaival — együttesen foglalkozunk, mert ennek a három kertnek a kivánsága nagyban megegyezik. — A Vargakerthez hasonlóan ezeknek a kerteknek is az a közös kivánságuk, hogy a Füzesabony és a tiszalöki vasutvonalat a kisállomással helyeznék ki. Tócóskert szélén lévő Szegényházsor mellett lévő legelőn már ki is van jelölve erre a célra 110 hold föld, amelyet azzal a céllal bocsátanak az állam rendelkezésére, hogy itt épitse meg a teher rendező pályaudvart és az emlitett két vasutvonalat a kisállomással együtt, sőt a nyirbátori vasutat is beleértve, ide telepitsék ki.

Cukorgyári melasz:
50% cukortartalommal, nélkülözhetetlen, mert enélkül szecskát, szalmát jószágainknak nem tudjuk eredményesen adni — Ára kimérve kg-ként 13,5 fillér.

A másik közös kivánsága ennek a három kertnek a Széchenyi-utcai villamos vasutnak a megépitése az Aczél-utca sarkáig. Ezen a részen ugyan van autóbusz közlekedés, de olyan hiányos, hogy egyáltalában nem elégiti ki az utazó közönség igényeit A villamos vasut épitése itt feltétlen kifizetődne, mert a város intelligenciájának egy tekintélyes része ezen a részen lakik. A három kertségben egyetlen iskola és óvoda van a Szoboszlói-úton templom egy felekezet részéről sincsen, üzletek alig találhatók és igy a lakosság rá van utalva arra, hogy a városba gyakran bejárjanak.

Postakert és Tisztviselőtelep panaszai

Ezeknek a kertségeknek azonban külön-külön is meg vannak a maguk jogos panaszai és kivánságai, amelyek orvoslásra várnak. Először vegyük a Postakertet, amely magában foglalja a Tisztviselő telepet is. Ez a kertség az, amelynek a fejlődését az itt elhúzódó vasut teljesen megbénitotta, tehát ennek a városrésznek a legnagyobb érdeke, — hogy a régen húzódó vasutügyet mindenki megelégedésére végre megoldják. A kertséget a vasut teljesen ketté szeli és igy történhetet meg az, hogy mig a Tisztviselőtelep rendesen fejlődhet, — addig a kertség többi része a rendezetlen utcáival teljesen elmarad a fejlődésben és olyan, hogy akármelyik kisközségnek is csak szégyenére válna a rendezetlen, görbe és sáros utcáival. Az Arany

MEZŐGAZDÁKNÁL
Debrecen,
HUNYADI-UTCA 13. SZ.

János-utca folytatását képező Postakert-utcán csak egy telket kellene kisajátítani, hogy beleszaladjon a Zelemér-utcába — A Zelemér-utcán a villanyvilágítás hiányos és járdának még csak nyoma sincsen. A Gyár-utcán szintén a járdával van baj és a Gyár- valamint Földi-utca sarkáról hiányzik egy kút. Egyébként ebben a kertben nincsen egyetlen utcai kút sem.

A Tisztviselő telep a városnak egyik legszebb villanegyede. — Utcái rendezettek, de itt is találunk kívánnivalót. A kocsiútjait még a békebeli időkben salakozták le, de az idő vasfoga már ezt is megrágta és kijavításra szorul. A Tisztviselő telepnek azonban legégetőbb problémája a vízvezeték bekapcsolása. A gyönyörű villanegyed villái mind el vannak látva a vízvezeték minden kellékével. A vizet pedig a villatulajdonosok kutakból szívó-nyomó szivattyukkal tartályokba nyomatják és úgy látják el a vízvezeté-

ALKALMI DÍSZÍTETT TÁLAK
HÚSKÜLÖNLEGESSÉGEKBŐL
Bődétől

téket vízzel. Ez a megoldás azonban nagyon költséges a háztulajdonosra, különösen, ha tekintetbe vesszük azt a körülményt, hogy minden háztulajdonos megfizeti a reá eső vízdíjat az adójával és az egész Tisztviselő telepen nincsen vízvezeték, sőt egyetlen utcai fúrott kút sem.

Bűz terjeng a Széchenyi-kert fölött

Sorrendben a második kertség a Széchenyi kert. A Széchenyi kertnek a főutcája a Széchenyi-utca, honnan semmi sem hiányzik, csak éppen a villamos. De ezt az állításunkat nem alkalmazhatjuk a kertség többi utcáira, ahol már több az óhaj és több a kívánság. A huszár laktanyában halomra gyűjtik az istállótrágyát, amely a laktanya hátsó udvarán a szabadban van elhelyezve. Ez annyira megfertőzi a levegőt, — hogy egészségügyi szempontból is kifogás alá esik. A trágyát zárt medencébe kellene összegyűjteni, vagy kötelezni kellene a katonaságot, hogy állandóan szállítsa ki, mert a nyári kánikulai hőségben az itten járó-kelők szívesen kikölcsönöznék a katonaságtól a

Mindent együtt talál
a
METROPOLE-ban!
A szállóban:
teljes konfortot.
A kávéházban:
100 ujságot.
A sörözőben:
200 étel különlegességet
és Bura Sándor cigány-
muzsikáját.
A télikertben:
délutáni — esti táncot
Ilniczky rádió jazz-zene-
karát.
Budapest, Rákóczi-ut 58.

legújabb tipusú gázálarcot, míg ezen az útszakaszon keresztül haladnak. Nem is beszélve arról, — hogy az ittlevő házaknak az ablakait egyáltalán nem lehet kinyitni még szellőztetés céljából sem, mert az erjedő trágyának a kellemetlen szaga azt lehetetlenné teszi. A Huszár- és Sesztina-utcák olyan keskenyek, hogyha a kocsiúton az ember mellett elhalad egy szekér, nem is beszélve az autóról, ruháját rögtön viheti a tisztitóhoz, mert az csupa pecsétes lesz. A Küküllő-utca villái és vízvezetékei epedve várják a vizet és csatornát. Pedig ebben az utcában sem ütközne különösebb akadályba ezeknek a közműveknek a bekötése, mert a Széchenyi-utcában már megvannak.

Siralmas állapotok a Tócóskertben

Talán a legsiralmasabb állapotok a Tócóskertben uralkodnak. Ennek a kertségnek lakói laknak legtávolabb a várostól. Utcái rendezetlenek és az őszi, esős idő beáltával olyan sárosak, hogy teljesen megbénul a forgalom. Ha valaki ide autóval akar kimenni, akkor az autót ökrökkel kell ki-

FRISS SERTÉS-
ÉS MARHAHÚS
Bődétől

vontatni a sárból. Nem is beszélve arról, hogy a kertség lakosai ebben az időben már nem is szállíthatja téli fa- és szén szükségletét, mert a szekér elakad a feneketlen sárban és a tüzelőt az embernek a hátán kell becipelni a házához. Történelmi feljegyzések vannak arról, hogy valamikor Debrecenben a régi Bika szálló előtt olyan nagy volt a sár, hogy amikor a bálozó ifjuság a Bikába akart menni a lányokat dézsákba rakták és a fiatal legények a vállukon vitték oda. A személyes közlekedést talán ilyen alapon lehetne itt is megoldani. A Tócóskert lakosai azonban nem akarnak bálozni, hanem az utakra azért lenne szükségc, hogy azon járva a mindennapi szükséges élelmet megkeressék.

A Szegényházsor csak a Kishegyesi út felől van ellátva járdával a többi része sártenger. Itt nem tanácsos járni sehogysem, nem is beszélve arról, hogy félcipőben, mert itt a sár olyan ragadós, hogy még a cipőt is lehúzza az ember lábáról. Ennek az utcának villanyvilágitása egyáltalán nincs. A Vincellér-, Körte- és Korcsolyás utcán szintén nincs járda, úgy hogy ezen a részen jég nélkül is korcsolyázhatik az ember, igaz, ha itt elcsúszik tisztogathatja a ruháját. A Vinczellér-utcából fél kilométert járnak vízért, mert utcai kút csak az Aczél-utca sarkán van. Ide egy kútat kellene fúratni. A Szegényház során lakóknak az a kívánságuk, hogy az Aczél-utcát nyissák meg egészen a Szegényházsorig, hogy igy a várost jobban meg tudják közelíteni. A Margit-, Nemes- és Méhes-utcán szintén a járdákkal van baj.

Gyors segítséget!

Ennek a három kertségnek közös kívánsága az, hogy az itt tervezett utcákat, amelyek részben már meg is nyíltak, nyissák meg egészen. Az utcanyitásokkal kapcsolatban ezen a részen újból megindulna az épitkezés és ezzel is csökkenne a munkanélküliség és csökkenne az inségmunkások száma. Nem szabad a városnak egyoldalúan csak az erdő felől eső részt fejleszteni a többi kertség rovására, hiszen ezek a kertségek is olyan adófizetői a városnak, mint az erdő közelében lévő kertségek. A városnak is érdeke, hogy ezek a mostohán kezelt városrészek fejlődésnek induljanak és lakosai megelégedett polgárai legyenek Debrecennek. *(szki)*

Megnyitották a teljesen átalakított nagyerdei thermál fürdőt

Gyönyörű és minden tekintetben modern az új fürdő

Szombaton délben mutatta be dr. Kölcsey Sándor polgármester a város nagyerdei téli fürdőjét a törvényhatósági bizottsági üzemi- és fürdőfelügyelő bizottság tagjaiból, orvosokból és más előkelőségekből álló társaságnak.

A fürdő bemutatója

A bemutatón megjelent báró Vay László főispán, Zöld József tb. h. polgármester, dr. Láng Sándor tisztifőorvos, dr. Nagy Jenő az OTI igazgatója, dr. Pauchly Géza OTI igazgató-főorvos, továbbá az üzem-i és fürdőfelügyelő bizottság részéről dr. Serly Gusztáv, dr. Nagy István, ifj. Balogh István, dr. Balogh Gyula egyetemi igazgató, Kiss Ferenc fürdőgondnok, valamint több betegsegélyző-intézmény főorvosa és számos érdeklődő.

A megjelentek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak az alig

MINDENNAP FRISS
HURKA ÉS KOLBÁSZ
Bődétől

hétezer pengős költséggel végzett átalakítási munkálatokról, amelyek nyomán, most már valóban modern, kényelmes gyógyfürdő áll a közönség rendelkezésére. — Báró Vay László és dr. Kölcsey Sándor a legbehatóbban foglalkoztak a fürdő ügyével és több olyan gondolatot vetettek fel a fürdő vezetősége részére, amelyek révén tekintélyesen fokozni lehet a fürdő látogatottságát. Ezek között szerepel elsősorban az, hogy a fedett uszoda vizét lehetőleg 24—28 fokra temperálják, még pedig úgy, hogy a hőforrás vizét vízvezetéki víz keverése nélkül hűtsék le. Ezt a temperált vizet természetesen azokra a napokra bocsátanák a medencékbe, amikor az uszoda uszók számára van nyitva.

A város vezetősége arra tekintettel, hogy a több mint 110 éves fürdő a mai kor igényének sem férőhely, sem hygénia szempontjából nem felel meg, a három kis thermál medencét és a termek padozatát zsolnai csempével, illetve beton mozaiklapokkal fedette be.

A fogyatkozásokat most egy csapásra megszüntette a város vezetősége és a folyó évre szükösen előirányzott fenntartási költségekből gondos takarékoskodás révén megtakarított összegek felhasználásával megnagyobbitotta a három kis thermálmedencét és a termeket különféle hyro és elektroherápia körébe tartozó gyógyító eljárások kiszolgáltathatása céljából teljesen átalakittatta.

Gyönyörű új orvosi helyiség

Megkapó látvány a szépen átfestett orvosi rendelő és a különféle villamos gyógyitógépekkel — (quarz, diathermia, 4 rekeszes stb stb.) felszerelt orvosi kezelőhelyiség. Nagyon szép a teljes Zandergép felszereléssel berendezett nagy terem. Ezeken a gépeken törés, — vagy más betegség következtében merev végtagokat ép és használható állapotba lehet hozni, de ugyanezekkel a gépekkel rendszeres használat mellett a karcsú és ruganyos testalkatot lehet megszerezni, vagy ha ez megvan a kivánt állapotban fent lehet tartani.

A pénztárhelyiségből két szárnyú igen csinos lengő ajtón lehet a teljesen átfestett vetkőző kabin helyiségbe jutni, hol kényelmes padok és székek várják a pihenést kivánó vendégeket.

Helyesen van megoldva a trafik elhelyezés. Ez egy vetkőző kabin átalakitásával oldatott meg, — ugyanigy és ugyanott nyert elhelyezést a telefon. Most már nem kell fürdőruhában éppen a vizes medencéből kiszállni a hidegebb és közvetlen a szabadba nyiló pénztárhelyiségbe kimenni annak, kit a telefonhoz hivnak.

Modern felszerelés mindenütt

Legszebb látvány a három thermál medence terem. A kis ovál-alakú ódon medencék helyett nagy 4x4 méter nagyságú tágas, kényelmes, ülő lépcsőzettel biró világos kék és fehér zsolnai csempével burkolt kényelmes kapasz-

HIDEG FELVÁGOTTAK
Bődétől

kodó korláttal is ellátott lejáróval medencék várják a fürdőzőt.

Ugyanilyen kivitelben készült a hidegvizet tartalmazó medence is.

Fehérszinű vasbetonból készültek a masszirozó, iszaplemosó és zuhanyozó helyiségek.

A gyógyviszap kezelés és hidegvíz gyógykezelés, a félfürdő és szénsavasfürdő kényelmes és teljesen hygiénikus módon szolgálható ki. Teljesen átrendezték a pihenőtermet is.

Az összes termek a gödrös, piszkosszinű betonpadlózat helyett szines mozaiklapokkal borittattak be.

A helyiségnek falai a szemnek kedves sárgás szint nyertek, fűtőtestek, ablakok, mind-mind újrafestettek, a világító testeket pedig modern gömblámpákkal cserélték ki.

Ujitás számba megy az a nagyon helyes berendezés, hogy úgy a fedett medenceteremben, mint a kis thermál medenceteremben keltős csappal biró vízszolgáltató csapokat szereltek fel. E csapok egyikéből, mint a felette lévő feliratból megtudjuk, most már a minisztérium által is elismert gyógyvíznek vizét lehet venni s igy a gyógyvizet használni kivánó vendégeink teljesen dijtalanul használhatják. A másik csapból hideg vízvezetéki vizet lehet venni s mindezekhez a város csinos paharakat bocsát rendelkezésre.

A látottakat összefoglalva megállapitjuk, hogy a város nagyerdei fürdőtelepe felszerelés, berendezés tekintetében minden kényes igényt ki tud elégiteni.

Hirek

1935 november 24. Vasárnap.
Prot.: **Emma.** Kath.: **Ker. János**
1935 november 25. Hétfő.
Prot.: **Katalin.** Kath.: **Katalin.**

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Aranyangyal", Bánó Andor, Piac-utca 50., Piac és Szent Anna-u. sarok. — „Reménység", dr. Gödény Sándor, Csapó-u. 22. — „Bocskay", Lassányi József, Czeglédi-u. 22., a Demkével szemben. — „Hungária", Sz. Szabó Jenő, Vargakert, Szoboszlói út 4.

Rendőrségi telefonszám: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0—4.

IDŐJÁRÁS

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése:

Az esők és a szélviharok Olaszországban csökkentek, de továbbra is erős szelek vannak a Fekete-tenger partjai mentén, a Balti államokban, Délszlávországban és Németország északi részén. Középeurópában borult az idő, sok helyen havazik.

Hazánkban általános esőzés volt, a csapadék mennyisége az ország nyugati felében meghaladta a 10—15 mm-t, a Tiszántúlon 3—6 mm-t esett. A hegyekben s a Dunántúl nagyrészén a csapadék hó alakjában esett le. A reggel havazott Budapesten is, sőt az ország nyugati határán. Szombathelyen havazás a délelőtti órákban is tartott. Az éjjeli lehülés gyengült, de csökkent az erős borulás folytán a nappali felmelegedés.

PROGNÓZIS: Északkeleti szél, borult idő, lecsapódásokkal, eső, havas eső, a hőmérséklet alakulása bizonytalan. Átmeneti enyhülés után valószínűleg csökkenni fog.

#

Debrecen város polgáraihoz!

Győtrelmes érzés kinyújtott tenyérrel, elfelejtet érdemekre hivatkozva sort állani az élet elesettjeivel s kimondani ezt a szót, hogy „adjatok".

Ám vállaljuk a feladatot, mert vállalnunk kell, hiszen segíteni akarunk nyomorultjainkon! — Sokan, nagyon sokan vannak s oly szegények! Nem hoztak vissza a háborúból semmit, csupán át- meg átlyuggatott bőrüket. Magunk erejéből nem tudunk mindnyájukról gondoskodni, s ezért kérünk minden jóérzésű magyar embert itt Debrecenben, támogassanak bennünket!

Használt fehérneműt, ruhát, cipőt, mindent elfogadunk és megköszönünk. Nyilvánosan és névszerint.

Kevés enniváló is sok éhes szájat kielégít. A szegénység szerény és igénytelen. Szerezzünk nekik egy boldog karácsonyt.

Katonáknak, egykor életerős, bátorszívű magyar katonáknak, mindig szomorú fekete ruhás özvegyeknek s elhagyatott árváknak gyűjtünk! Magyar testvéreink! Szükséges nekünk még többet is mondani?

Mi nem felejtjük el azokat, akik nem felejtik el nyomorgó bajtársaikat. — Az Országos Fronthar-cos Szövetség debreceni főcsoportja. Dr. Serly Béla, munkaügyi és jóléti bizottság elnöke.

#

— A páratlan gyógyerő, ami az „Igmándi"-ban rejlik, évezredek óta a föld gyomrában érik.

— Ma van dr. Halász Miklós előadása. Ma délelőtt 11 órai kezdettel rendezi az Egyesült Ker. Nemzeti Liga első őszi előadását a Déri-múzeum dísztermében. Ez alkalommal az egész Tiszántúlt és Debrecent is érdeklő tárgya lesz az előadásnak, melyet dr. Halász Miklós gazdasági főtanácsos, gazdasági akadémiai r. tanár „Miként segíthetünk a takarmányínségen" címen tart meg. A nagy takarmányhiány, mely a mult s ezévi csapadéknélküli száraz időjárás következtében előállott, állatállományunk téli fenntartását igen megnehezítette, szükségessé vált tehát, hogy a Liga a takarmányínség leküzdésének lehetőségét nyilvános előadásban ismertesse.

— Dr. Karl János előadása a Credo Egyesületben. A Credo Egyesületnek az eddigi sok kitűnő előadás után most megint kiváló értékes előadót sikerült megnyernie a rendes havi összejövetelére. A kegyesrendi gimnázium tudós és bölcsszavú igazgatója vállalta, hogy november 30-án, este hét órakor beszél a katholikus férfiközönséghez. A katholikus és egyben az egész nemzeti élet mai legégetőbb kérdéseiről lesz szó előadásában, arról, hogy katholikus férfinak milyen álláspontot kell elfoglalnia a keresztény családi élet és gyermeknevelés alapvető problémáival szemben. A pompás előadásra külön is felhívja az egyesület vezetősége a tagok és az egész katholikus férfivilág figyelmét is. Minthogy dr. Karl János személye már magában is biztosíték arra nézve, hogy mind tartalom, mind forma tekintetében kiváló előadás fogja gyönyörködtetni a megjelenteket, az egyesület elnöksége reméli, hogy hívó szavára zsúfolásig meg fog telni a gimnázium díszterme.

— Vegyen államsorsjegyet s ha egy kis szerencséje van, megoldhatja a karácsonyi ajándék nehéz problémáját. 3 pengőt kockáztat, szerencsés esetben 40.000 pengőt nyerhet. Összesen 17.000 különböző nyeremény van, melyek mind készpénzben fizettetnek ki. A húzás már december 5-én.

— Akar elegánsan öltözködni? Keresse fel **Keresztesi** úriszabót Varga-utca 1.

— Liszt Magyar Rapszódiája, Mendelsshon Hegedűversenye, Strausz Dunakeringője, Beethoven Eroicája, Csajkovszky Symphonie Pathetique-ja, Chopin mazurkái, Brahms Bölcsődala, stb., stb. mindmegannyi csemegéje a zenekedvelőknek. A PHILLIPS-szuper rádiók, a SZUPER TRIUMPH 3+1 csöves Európavevő és LUXUS SZUPER 4+2 csöves világvevő segítségével bárki otthonában hallgathatja az egész világ rádióinak zeneműsorát és választhatja ki a neki tetsző műsorszámokat. A PHILLIPS-szuperkészülékek nélkülözhetetlenek minden zenekedvelő számára.

Már most karácsonyi árak!

Készpénzért Takarékosságra

kézimunkák százai fillérekért

PIKÓ kézimunka-üzletében

Kossuth-u. 2. (Városház)

— Uray Sándor előadása. Ma, vasárnap délután 6 órakor tartja Uray Sándor lelkész a piacutcai egyházrész leánykörének jótékonycélú műsoros estéinek során, harmadik előadását amerikai tapasztalatairól. Az előző két előadás benyomásai után ítélve, a mai este is tanulságos, közvetlen és komoly értéknek igérkezik. — Uray Sándor előadását gondosan összeválogatott vetített képekkel kíséri. A többi műsorszámot magában foglaló estére a leánykör minden érdeklődőt szeretettel vár. Belépődíj nincs; kisebb adományokat, vagy szegény gyermekek felruházására alkalmas használt ruhadarabokat köszönettel fogadunk. Az ünnepély helye a Kálvin-tér 5. sz. alatti gyülekezeti terem és kezdete pontosan 6 órakor.

— Az egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam előadása. A Népszerű Főiskolai Tanfolyam harmadik előadását november 28-án, csütörtökön este 6 órai kezdettel a városháza közgyűlési termében tartja. Előadó: dr. Gyulai Zoltán egyetemi rk. tanár, ki „Az anyag szerkezete" címen — vetítettképek kíséretében — november 28-án: „A szilárd és cseppfolyós testekről", — majd december 5-én ugyancsak a városháza közgyűlési termében „Az atommodell tapasztalatai alapján" címen, tehát két egymásután következő előadást fog tartani. A november 28-iki előadás keretében a legköznapibb anyag fogalmából kiindulva ismerteti a cseppfolyós és szilárd testek legjellemzőbb sajátságait. Az előadás díjtalan.

— Vattay Margit táncintézetében december 2-án diákok részére tánctanfolyam kezdődik.

— A kollégiumi nagykönyvtár kiállítása. A kollégiumi nagykönyvtárban rendezett kiállítás a nagyközönség részére 20 filléres belépti díj ellenében nyitva áll kedden, csütörtökön, szombaton és további intézkedésig vasárnap is, délelőtt 11—1 óráig. A megtekintéshez jelentkezni kell a jelzett napokon és időpontban az olvasóteremben szolgálatot teljesítő tisztviselőnél. A kiállításról nyomtatott katalogus is megjelent, kapható önköltségi árban, darabonként 30 fillérért ugyanott. — Könyvtárigazgatóság.

— Dr. Novák József előadása a Szülők Iskolájában. A Szülők Iskolája harmadik előadását november 26-án, kedden délután a városháza közgyűlési termében tartja a Dohánygyári Dalosegyesület közreműködése mellett: Előadó: dr. Novák József tanítóképzőintézeti tanár, ki a neveléstudomány egyik igen jelentős kérdéséről, a szokás hatalmáról tart előadást. Az előadás teljesen díjtalan.

— A lelkésznék bibliaköre legközelebbi összejövetelét 25-én, hétfőn délután 5 órakor tartja a piacutcai egyházrész hivatali helyiségében. A bibliakört vezeti özv. Fiers Elekné, Budapestről.

— Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya november 26-án, kedden este hat órakor az Arany Bika földszinti olvasótermében tartandó rendes heti összejövetelén az ügyvédi nyugdíjkérdést tárgyalja dr. Hegedüs Jenő, az Ügyvédi Kamara elnökhelyettese előadásában. Az előadást igen nagy érdeklődés előzi meg annál is inkább, mert dr. Hegedüs Jenő az ügyvédi nyugdíjkérdés alapos ismerője.

— Az általános tanítótestület közgyűlése. Debrecen tanítósága november 27-én, szerdán 4 órakor a városháza közgyűlési termében munkaülést tart. Török Károly elnöki megnyitójában szólani fog az új pedagógiai kérdésekről. Borköles Sándor áll. ig. tanító a magyar nyelvi oktatás tárgyainak tananyagbeosztásáról tart előadást, Mátyás József gör. kath. tanító pedig „A közéleti fogalmazványok, okiratok és nyomtatványok az V.—VI. osztály magyar nyelvi anyagában" címmel tart értekezest.

— A Werbőczi avatótáborozása. Pénteken este tartotta meg a debreceni jogászok Werbőczi bajtársi egyesülete ünnepélyes levente és daruavató táborozását az Arany Bika üvegtermében. A műsor dr. Neubauer Pál Werbőczi vezér megnyitójával kezdődött, majd Halász Lajos szavalta el Ady: A tűz márciusi című versét, ezután pedig Horváth Andor patronus intézett beszédet az avatandókhoz. Vázolta azt, hogy milyen nagy és szent feladat ma magyar jogásznak lenni. Hangsúlyozta, hogy a jogász társadalom és az egész magyarság sorsának letéteményese az ifjúság. És hogy ez az ifjúság feladatának meg tudjon felelni, szükséges, hogy a politikai életben nagyobb szerep jusson neki. A zavatást a felavatottak nevében Ujhelyi Szilárd köszönte meg. A beszédek elhangzása után Farkas Károly énekelt, Kerényi Gyula zongorakísérete mellett, Bartók és Kodály gyűjtötte magyar népdalokat, nagy sikerrel. Végül 11 órakor Cserta György mondotta el megrázó erővel a mementot. A bajtársak a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig együtt maradtak.

— Szőrmeáru és szűcsmunka szükségletét legolcsóbban beszerezheti a **Színházátjáróban. — Barkó Márton utódainál.**

GOND NÉLKÜL!

SZEREZHETI MEG TÉLI SZÜKSÉGLETEIT

a „TAKARÉKOSSÁG" KÖNYVECSKÉJÉVEL

Nézze meg a gyönyörű **„Cleopátrá"-t** és a kisérő műsort az **Apollóban**

Előadások: vasárnap 3, 6 és 9 órakor, hétfőn és kedden 5-től folytatólag

— **Uj gazdasági főtanácsos.** — Magyarország Kormányzója dr. Jókay-Ihász Miklós devecseri és hathalmi nagybirtokost, volt országgyűlési képviselőt, a pápai református egyházmegye főgondnokát m. kir. gazdasági főtanácsossá nevezte ki.

— **Ma, vasárnap lesz a tanítóképzősök disztáborozása.** A debreceni református kollégium tanítóképzőiének Maróthy Baitársi Egyesülete ma, vasárnap délután tartja disztáborozását. Délután a kollégium dísztermében műsoros előadás lesz, majd este az Angol Királynő kék-termében ismerkedési estélyt tartanak, melyen a meghívók felmutatandók.

Igényeljen

— **Másfél hónapot kapott három krizanténért.** Juhász Imre rovottmultú napszámos tegnapelőtt az István-út 32. szám előtt elhaladva meglátta, hogy a Nagy József háza nyitott ablakán három krizantén nyílik. Felnyult az ablakba, a három virágot elcsente azzal a szándékkal, hogy elviszi állítólagos menyasszonyának. — Nagy József azonban észrevette a dolgot, a következő pillanatban vad hajsza indult a virágtolvaj után, aki a Pásti-utcáig úgy szaladt, mint a nyúl. Ott sikerült elfogni. Nagy József visszavitte a virágokat, Juhász pedig a rendőrségre került, onnan a fogházba, majd a gyorsított eljárás alapján a tárgyalóterembe, ahol is dr. Jankovich Jenő egyesbíró tegnap minden szál virágért 15 napot állapított meg. Így tehát Juhász Imre egy hónapot és tizenöt napot kapott jogerősen.

— **Legújabb divatú** öltönyt, felöltőt, kabátot 70 pengőtől, saját szövetből készít részletre is Szabó László, Piac 42. Pannonia-udvar.

— **Másfélévi börtönre ítéltek egy gyujtogatót.** Sütő István bánfalvi gazdálkodó csűrje ez év junius 20-án leégett s 1600 pengő volt a kár. A csendőrök a romok között találtak egy zsákot, amelyben még ekkor is parázsló taplódarabok voltak. Kiderült, hogy a taplókat Sütő István veje, Varró József helyezte el a csűrben és tüzesítette meg. Ez okozta a tűzvészt. Varró vallomásában azt adta elő, hogy azért gyujtotta fel a csűrt, mert úgy gondolta, hogy a biztositási díjból majd őt is részesíteni fogja az apósa. A törvényszék Varró Józsefet gyujtogatás büntette miatt hathónapi börtönre ítélte. A debreceni tábla másfélévi börtönre emelte fel Varró József büntetését.

— **A mesterutcai egyházrész leányénekkara** jövő héttől kezdve — a közelgő szereplésre tekintettel — heti két próbát tart: hétfőn 4, csütörtökön 3 órakor.

hitelt

— **Adomány.** Kelemen Ernő kir. kúriai bíró dr. Galánffy Jánosné elhúnyta alkalmából öt pengőt küldött a népjóléti hivatalhoz sírcsokormegváltás címén, szegénységsegélyezésre.

— **„Fáj a szemem"** — mondjuk gyakran megerőltető munka közben, de ritkán teszünk ellene. Pedig a legtöbb esetben nem is volna szükség másra, mint világitásunk megjavítására. Fejfájás, idegesség, rossz hangulat gyakrabban vezethető vissza világításunk fogyatékosságára, mintsem gondolnánk. A segítség egyszerű: megfelelő erősségű, megbizható lámpákat kell alkalmaznunk. Ilyen a Tungsram Duplaspirállámpa, mely amellett, hogy 20%-ig terjedő megtakarítást biztosít, lakásunkat és munkahelyünket egyaránt kifogástalanul megvilágítja bőséges fényével.

Bocsánatot kérünk...

Bocsánatot kérek, de a belügyminiszter a közforgalom szabályozásáról szóló közlekedési kódexében nagyon helyesen kimondja, hogy az utca sarkokra a szabad ki- és belátás biztosítása céljából semmiféle bódét, hirdetőoszlopot elhelyezni nem szabad. Sőt az ilyen létesítményeknek az utca sarokról való minimális távolságát 10 méterben szabja meg. Ez így is van rendjén, amint, hogy a Kossuth-utca rendezése alkalmával — akármennyire is fáit ez a Burgondia sarkán árulo öreg rokkant anyókának — jogosan helyezte odébb a műszaki ügyosztály javaslatára a polgármester az árusító bódét. De ezek után kérdem, miért nem alkalmazták ezt a tizméteres távolságot a Népház sarkán felállított új telefonfülkénél. Avagy úgy gnodolták, hogy a kanyarodóban lévő jármü vezetője a fülke üveg ablakain keresztül fog látni? Isaz. Valamennyire keresztül láthat, ha a fülke üres, de mi történik akkor, ha éppen valaki használja azt, vagy egy „A" betüt még ragasztanak az üvegre és akkor mindig A-t látunk. Ejnye, ejnye, kis belügyminiszteri 10 méteres távolság, emlékezhetne rád a közelmult gyakorlatában a műszaki ügyosztály érdemes vezetősége.

„UNIO"-nál

#

— **Szombaton délután hat órakor Kántus-ünnepély a kollégium dísztermében.** Néhai Jámbor Ferenc kegyes alapító emlékére üli a Kántus ezt az emlékünnepélyt. A Kántus legjobbjai lépnek a pódiumra. A műsor csúcsát Szabó Emil zongoraművész előadása jelzi. Belépődij nincs, műsormegváltás tetszés szerint.

— **A MANSz jótékonycélú előadása a Homokkertben.** A MANSz homokkerti csoportja jótékonycélú műsoros délutánt rendez november 24-én, vasárnap 5 órai kezdettel a homokkerti ref. Olvasókör nagytermében a következő műsorral: 1. Nyitány, előadja György Vilmos és zenekara. 2. Megnyitó beszédet mond Török Károly ig. tanító. 3. Énekel Adorján István zenakadémikus. 4. Komámasszony. Előadják: Szabó Ica, Gyöngyössy Duci és Boros Erzsók. 5. Segitsd a szegényt, mesejáték egy felvonásban. Szereplők: Boros Erzsók, Kerekes Ibolyka, Fekete Kató, Hannel Klára, Szabó Ica. 6. Előadást tart a nyaralás nemzeti jelentőségéről dr. Medveczky Károly tanár. 7. Rokokótánc. Táncolják: Balázs Manci és Kondor Kata. 8. Boros Sándor Peer Gynt-mónológia és Mohács, szavalja Varga Tibor László. 9. Olasz szerenád, hegedün előadja György Vilmos. 10. Virrad már. Irredenta mesejáték egy felvonásban. Irta: Arató Béla. Szereplők: Bogdány Ella, Payer Magda, Kerekes Ibolyka, Szabó Ica, Hannel Klára, Gyöngyössy Duci, Boros Tibi, Kerekes Sanyi, Moldoványi Jenő, Boros Erzsók, Fekete Kató 11. Magyar nóták, játssza a zenekar. Konferál Varga Tibor László II. é. th. Beléptidij nincs, műsormegváltás kötelező.

— **Szakosztályi ülések.** Az ácsmesterek szakosztálya 26-án, kedden este hatórai kezdettel, a férfiszabó iparosok szakosztálya 26-án, kedden este hétórai kezdettel az ipartestületben ülést tar.

Iroda: PIAC-U. 44.

— **Vallásos est az unitárius templomban.** Vallásos és hazafias estét rendeznek november 30-án, szombaton este 7 órai kezdettel az unitárius templomban (Hatvan-utca 24.) az alábbi sorrend szerint. Belépődij nincs. A templom fütve van. Minden érdeklődőt szeretettel várnak. Sorrend: 1. Erős várunk nékünk az Isten. 2. Imát mond Dankó Béla füzesgyarmati unitárius lelkész. 3. Üdvözlet: Egyed János gondnok, várm. tb. főjegyző. 4. Megnyitó beszédet mond báró Dániel Gábor dr., az OKH jogtanácsosa. 5. Stradella: Irgalmazz Istenem. Énekli O. Vajda Julia, harmóniumon kíséri: Derzsy Zöldike. 6. Uj legenda Erdély földjéről. Irta dr. Szalacsi Rácz Imre. Szavalja Késmárki Miklós unitárius lelkész. 7. Kossuth és az unitárizmus cimen előadást tart Kovács Kálmán budapesti tanár. 8. Corelli, Adagió, Gordonkán játssza Agárdy Lajos, harmóniumon kíséri Derzsy Zöldike. 9. „Igy szólt a Mester", irta Józan Miklós d. vic., szavalja Késmárky Miklós unitárius lelkész. 10. Zárszó, Kelemen Béla rendőrfőtanácsos, a budapesti unitárius egyház főgondnoka. 11. Himnusz. Énekli a gyülekezet. Műsor után társas összejövetel, ismerkedés az Angol Királynő éttermében. Vacsora alatt felszólal dr. vitéz Nyiredi Géza, a Dürer Ferenc-egylet elnöke. December 1-én, vasárnap istentiszteletek délelőtt 10 órai kezdettel. Prédikál: dr. Csiki Gábor unitárius lelkész, m. kir. kormányfőtanácsos.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Tóber Pál máv. gyakornok—Bóta Piroska; Horváth József cipész s.—Czibere Erzsébet; Kállai József lakatos segéd—Kovács Vera; Szőnyi Pál diakónus—Vass Erzsébet; Dóró Zoltán fodrász m.—Gergely Jolán; Kovács Béla asztalos s.—Fejes Julia.

Születések: Vas József npsz., fiú Sándor Maizer Ferenc kádár segéd, fiú Miklós és 2 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Turcsányi Gyuláné g. kat. 77 éves, M.-pálvi út 10. Harváth Lajos r. kath. 71 éves, Szt. Anna-u. 6. Papp Ignác ref. 71 éves, Rákóczi-u. 8. Kiss Lajosné ref. 34 éves, Bajnok-u. 30. Schönberger Béla izr. 36 éves, József kir. hg.-u. 58. Nyikos Anna g. kath. 32 éves, Nyil-u. 114. Kovács Lajos ref. 23 éves, H.-Szoboszló. Ujlaky István ref. 59 éves, Kigyó-u. 25.

BASKIRCSEV MÁRIA SZERELME

Évek óta nem volt ilyen siker!

Évekig nem felejti el aki látta!

Baskircsev Mária és szerelme

Darvas Lili és Hans Járay.

Játszik még: Szőke Szakáli! Ábrahám muzsika!

Darvas Lili első filmje!

VIGSZINHÁZ

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, **hétfőn utoljára** 5, 7 és 9 órakor

GYÁSZHÍREK

Nyikos Anna okl. tanítónő elhúnyt. Temetése vasárnap délután fél 3 órakor lesz a köztemető 2. ravatalozó termeből a görög katholikus egyház szertartása szerint. Az engesztelő szentmise áldozat hétfőn fél 8 órakor lesz bemutatva. Az elhúnytban Nyikos Ilona tanárnő nővérét gyászolja. Fehértói temetkezési vállalat rendezi.

özv. Gulyás Andrásné, Győry Mária élt 77 évet. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a köztemető ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói temetkezési vállalat rendezi.

Csabay Mihályné, Kocsi Julianna élt 70 évet. Temetése hétfőn délelőtt 10 órakor lesz a köztemető ravatalozó termeből, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Kiss Rudolf temetése Nádudvaron vasárnap délután 2 órakor lesz. A szállítást temetkezési vállalat végzi.

Kovács Lajos temetése Hajdúszoboszlón hétfőn délután lesz a ref. egyház szerartása szerint. A szállítást a Fehértói temetkezési vállalata rendezi, Dégenfeld-tér 4. szám.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, ismerősök, jó barátok és kartársak, kik felejthetetlen jó feleségem, nagyon szeretett édesanyánk temetésén részvétükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez úton is hálás köszönetünket. Bikfalvy András és leányai

Köszönetnyilvánítás. Ez úton mondunk hálás köszönetet mindazon kedves rokonoknak, ismerősöknek, jó barátoknak, kik felejthetetlen jó édesapánk, nemes Horváth Gábor fazekasmester temetésén megjelenésükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni szívesek voltak. Bánatos gyermekei.

Olcsó sirkő eladás!

Erdőbényei **fekete andesit** sirkő lerakatunkból módunk van húsz **minta** darabot propaganda céljából még **műkőnél is olcsóbban** — darabonként már **40 pengős árban** — is eladni.

Debreceni Műkőgyár Rt.

Fürdő-utca 2.

— **A Szepesi Szövetség üdvözli Szentmihályiné Szabó Mária írónőt.** A szövetség debreceni osztálya legutóbbi összejövetelén elhatározta, hogy az írónőt meleghangú átiratban üdvözli abból az alkalomból, hogy „Emberé a munka" című legújabb regényében olyan meleg szeretettel beszél a Szepességről s főleg Késmárkról és ennek a városnak Debrecennel való régi baráti kapcsolatáról. Ugyanazon a szepesi estén Kerényi Gyula jogszigorló a lengyel—magyar történeti kapcsolatokról tartott tanulságos előadást.

Darálóképes morzsolt tengeri kis és nagy tételben ma és állandóan a legolcsóbb napiáron kapható a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNÉL

Debrecen, Hunyadi-u. 13.

— **Vallásos ünnepély.** A Téglás-kertben ma délután 3 óarkor vallásos ünnepély lesz. Igét hirdet Horváth György segédlelkész. Baja M.: Magyar gályarabok c. versét szavalja Faragó Manci leánykori tag. Szólóéneket ad elő Kovács Ferenc II. é. theológus Etekes Pál harmóniumkíséretével. Arany J.: Ráchel siralma c. versét szavalja P. Tóth István II. é. theologus. Vecsey: Valse Triste, hegedűn előadja Kéry Sándor I. é. theologus. Utóimát és áldást mond Birinyi János segédlelkész. Belépődíj nincs.

Dr. MADAUS-féle

Homö-opathiai és **Biologiai** gyógyszerek lerakata Debrecen, Tolvay Imre „Nap" gyógyszertárában.

— **A Szent Erzsébet Egyesület vacsoraestje.** November 28-án, csütörtökön este 8 órakor társas vacsoraestét rendez a Szent Erzsébet Egyesület hölgygárdája az Angol Királynő fehér- és kéktermében. — Vacsorajegy 1.20 pengő, melynek ellenében a vacsorát, egy adag sültet, á la carte, egy darab kenyérrel Németh Nándor, az Angol Királynő étterem tulajdonosa szolgáltatja. Elnökség.

— **A Svetits Szövetség Mikulás-estje.** A Svetits Szövetség december 5-én, délután három órakor Mikulás-ünnepélyt rendez. A részt venni akarók jelentkezzenek mielőbb a zárdában Mária Aloysia nővérnél.

— **A községi bíróság a rendőrségi palota harmadik emeletén.** A város elsőfokú közigazgatási hatóság kebelében működő rendőri büntető- és községi bíróság a rendőrségi épület (Kossuth-utca 20. sz.) földszint 28., 29., 32. és 33. számú szobáiból az épület III. emeletének 103., 104., 105., 106., 107. és 108. számú szobáiba (a városi műszaki ügyosztály helyére) költözött át. Az új helyiségekbe a feljárás az épület hátulsó III. számú kapuján és lépcsőjén történik.

— **Egy debreceni fiatalember feltalálta a gyermek súlyától futó falovat.** Veress Ferenc ismert debreceni fiatal feltaláló, aki a holt energiákat hasznosító gépével már eddig is szép sikereket ért el, most újabb találmányát mutatta be szerkesztőségünkben. A holt energiákat hasznosító gépnek egyik érdekes változata újabb találmánya is: a gyermek súlyától futó faló, amely a ráülő gyermek súlyától megindul és a rajta ülő gyermek lovaglásszerű mozgás gyakorlása közben szabályozható gyorsasággal fut. Veress legújabb találmányát pedagógus szaktekintélyek előtt is bemutatta, ahol az a legnagyobb elismeréssel találkozott. „Nincs még egy olyan játék, amely a fejlődő gyermek lelkét és testét egyszerre teljes egészségben, minden veszély nélkül foglalkoztatná", mondja az egyik kiváló pedagógus véleménye. Veress Ferenc legújabb találmánya teljes mértékben megérdemli a közfigyelmet s bizonyosra vehető, hogy az értékes találmányt minél előbb gyümölcsöztetheti.

Temetésre koszorut

„RIVIERIA"

virágcsarnokból

SAS-UTCA 2. SZÁM.

Tul. Bakóczy Kálmánné.

— **Kinevezés.** Báró Vay László főispán ifj. dr. Benkő Gézát, a főispáni hivatalban működő városi tisztviselőt tb. fogalmazóvá nevezte ki.

— **Vasárnap délelőtt 11 órakor koszorúzza meg az Ady-társaság Ady Rothermere-utcai emléktábláját.** November 22-én volt 58 éve Ady Endre születésének. Az Ady-társaság ezt a fordulót mindig azzal ünnepli meg, hogy megkoszorúzza a költő Rothermere-utcai (a régi Darabos-utca) emléktábláját. Ez alkalommal Juhász Géza, a társaság ügyvezető elnöke mond beszédet, Cserta György pedig Ady egyik versét szavalja el. Az ünnepély kezdete délelőtt 11 óra.

5 VILÁGRÉSZEN

vezető márka a

PERTRIX

Szárazelem-gyártmányok

— **Schaff tánciskolájában** a Koronában december másodikán új tanfolyam kezdődik, iparosoknak és kereskedőknek. Csütörtökön, vasárnap össztánc.

Jön! Jön! Jön!

Vigszinházban

— **A református gimnázium Rákóczi-ünnepélye.** A ref. gimnázium Rákóczi-ünnepélye december 6. és 7-én lesz a gimnázium tornacsarnokában, rendezője az Arany János önképzőkör. Közreműködnek a Dóczy-intézet gimnáziumának növendékei, — továbbá a ref. gimnázium ének- és zenekara. Palotást táncolnak a következő párok: Münnich Éva —Jenev S., Schaff Margit—Szép Gy., Kováts Éva—Julow V., Smokovits Piroska—Münnich S. — A táncokat betanította B. Vattay Margit tánctanárnő. Az ének és zenekar Szigethy Gyula tanár vezetésével a Rákóczi-kor zenei világából ad keresztmetszetet s előadja az eredeti Rákóczi-nótát is, majd az abból keletkezett világhírű Rákóczi-indulót. Színre kerül Somogyváry Gyula Rodostó drámája, a Virágember. Rendezi Kassay Károly. A díszletet a gimnázium tehetséges festő-diákja, Imre István készítette. A női főszerep Fetser Sára, a Dóczy-intézet tavalyi színházi előadása főszereplőjének kezében van. Rákóczi Baksay Antal, a címszereplő virágember — zágoni Mikes Kelemen — gr. Tisza József lesz. A drámát kuruc énekek tarkítják, nagy meglepetésnek készül a hősnő — a Városi Zenede kiváló éneknövendéke — dalbetétje is, teljes zenekari kísérettel.

— **Kérelem a jószívű emberekhez.** Szenczi Istvánné Téglavető, Tegez-u. 56. sz. alatti lakos, 11 gyermekes édesanya kiált segélyért a jószívű emberekhez. Ő maga beteges, gyermekei valósággal el vannak sorvadva az éhségtől, az éhhalál szélén állanak. — Mindazok, akik olvassák e segélykiáltó sorokat, adjanak feleslegükből s könyörüljenek e szegény családon. Akár természetbeni, akár pénzbeli adományokat a kiadóhivatalba kérünk.

— **Esti istentiszteletek a bűnbánati héten.** A piacutcai egyházrész az adventi úrvacsoraosztást megelőző héten, november 25—30. napjain este 5 órakor a Kistemplomban úrvacsorai előkészítő istentiszteleteket tart. Minden alkalommal ígehirdetéssel.

POSZTÓT

— **Az Iparoskör kultúrdélutánja** ma vasárnap délután 4 órai kezdettel, Simonffy-u. 1—C., II. emelet, az Ipartestület dísztermében lesz megtartva a következő műsorral: 1. Elnöki megnyitó. 2. Hubel: Fohász, előadja a Harmonia dalegylet, zongorán kíséri Bartha Emma úrleány. 3. „A szülők és tanárok", előadás, tartja dr. Csürös Ferenc ny. kultúrtanácsnok. 4. Kiss József: Az anyai szív, szavalja Bartha József 5. Monológ, előadja Klein Lajosné úrnő. 6. Stark: Huszárinduló, előadja a Harmonia dalegylet, mindkét énekszámot Forrai István zenedei tanár, karnagy vezényli. Tisztelettel kérjük ezen idénynyitó kultúrdélutánra úgy tagjainkat, mint k. vendégeinket tömeges és pontos megjelenésre. Beléptidíj nincs. Tisztelettel: az elnökség.

— **Mi lesz a Bolla fejére kitűzött 3000 pengővel?** Bizonyára emlékezetes, hogy Sretter János debreceni ékszerészhez május 30-án Bolla János betört és ötvenezer pengő értékű ékszert vitt magával. Sretter a betörő kézrekerítőjének, vagy nyomra vezetőjének háromezer pengő jutalmat ígért meg. Bolla Józsefet Keszthelyen sikerült elfogni. A kitűzött jutalomért megindult a háborúskodás. A járásbíróság már tartott eben az ügyben tárgyalást, a tegnapi második tárgyaláson úgy határozott Horkay bíró, hogy a budapesti ügyészségen lévő bűnügyi iratokhoz csatolt vallomások és jegyzőkönyvek beszerzése céljából elnapolja a tárgyalást, mert csak ezekből lesz megállapítható, hogy a jutalomra igényt tartók között ki az, aki valóban nyomra vezette a rendőrséget.

— **A polgármester látogatása a szociális ügyosztályban.** Szombaton délelőtt 9 órakor dr. Kölcsey Sándor polgármester megtekintette a régi bábaképezde épületébe költözött szociális ügyosztályt és a vele kapcsolatos hivatalokat. A polgármestert dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok, az ügyosztály vezetője és Balla Béla hatósági munkaközvetítő hivatali igazgató fogadták. Dr. Kupinszky Sándor részletesen referált a polgármesternek a szociális ügyosztály tevékenységéről az úi alapokra fektetett inségakció tevékenységéről, a központi inségiroda működéséről és mindazokról a tervekről, amelyek a debreceni szociális telep kibővítése terén felmerültek. Dr. Kölcsey Sándor végig járta az összes hivatali helyiségeket, személyesen ellenőrizte a munkamenetét, majd megtekintette a MANSz szövődéiét a melyben több mint húsz inséges asszony dolgozik, főleg szőnyegszövéssel, özvegy Szabó Mihályné vezetése alatt. Végül a még üresen álló helyiségeket nézte meg a polgármester, aki déli fél 12 óráig időzött a szociális ügyosztályban.

TOKALON PÁRIS
arckrémei, puderei csodás hatásuak! ÁRA: **1.20**
Főraktár:
Központi Drogéria
Városháza épület.

— **Kereskedők Alkalmazottai Egyesülete** Sas-utca 2., november 29-én **VATTAY MARGIT** tánctanárnő vezetésével kezdőknek tánctanfolyamot kezd.

— **Ma nyilik meg a D. M. E. művésztagjainak kiállítása.** A Déri-múzeumban debreceni művészek állítják ki műveiket azon a kiállításon, amely délelőtt nyilik meg. Értékes, változatos művészi termékekkel képviseltetik magukat: Menyhárt József, Bánszki Tamás, Balczer György, Magi Zoltán, Dienes János, Kovács János, Toroczkai Oswald és Kampler Kálmán, szobrász munkákkal pedig Nagy Sándor János. A kiállítással kapcsolatban rendezi a Debreceni Műpártoló Egyesület 1935. évi képsorsolását a tagok között. Négy, egyenként 100 pengő értékű mű kerül kisorsolásra folyó hó

vásárolion

28-án délután a kiállítás helyiségében. A sorsoláson az egyesület minden tagja díjmentesen vesz részt tagsági jegyszámával. A tárlat, melynek méltatására visszatérünk, egy hétig marad nyitva naponta délelőtt 10—1 és délután 4—7 óráig. Belépődíj nincs.

— **A filharmonikusok hangversenye.** A közönség nagy érdeklődéssel néz a filharmonikusoknak a Bikában, december 15-én este nyolc órakor tartandó hangversenye elé. — Műsorukon: Mendelssohn Skót szimfóniáia, mely műveinek egyik legszebbike, leginvenciózusabb s leggrandiózusabb rokesztrális alkotása, úgyszintén a gyönyörű e-moll hegedű versenye Magyar Tamás hegedűművésszel, melyre a romantikus muzsika gyöngye van felvéve. A másik két műsorszám: Mozart Éji zenéje és Wéber Oberon nyitánya lesz. Jegyek nagyon mérsékelt áruak.

Rizs helyett

valódi szegedi gyúrott tarhonyát használjon. Kiadós, tápértéke nagy, jóízű, különleges eljárással készíti 57 éve a Kardos Szegedi Tarhonya- és Tésztaárugyár. Kérje kifejezetten kereskedőjétől! Minden üzletben kapható! Gyári lerakat: GÖNCZI-UTCA 1. SZÁM.

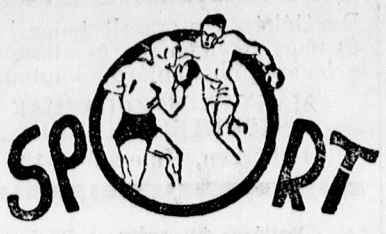

Amatőr derby a Stadionban

Ma, vasárnap délután fél 2 órakor a nagyerdei Stadionban lesz az idei őszi szezon legnagyobb amatőrbajnoki labdarúgómérkőzése. A két nagy rivális, egykori edzőtársak ma először mérkőznek egymással a híres nagyerdei Stadion zöld gyepén. Kettőjük küzdelme ezalkalommal a vasutasoknak teljesen szokatlan pályán, nemcsak ez okból, de leginkább ezért, mert a híres debreceni zöld-fehérek a Villanygyáriaktól legutóbb kétszer egymásután szenvedtek nagyarányú vereséget, a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot.

A derby tehát ezek szerint óriási küzdelem mellett nagyszerű futballt fog hozni és bizonyos, hogy a sokak által lenézett amatőr labdarúgás az e napon ünnepkező és kizárólag a profi futballért rajongó közönséget is ki fogja elégíteni.

A két nagy ellenfél a következő csapatokkal fog kiállani: DVSE: Vörös I. — Radics, Szabó — Elek, Pocsai, Bartha — Orsós, Veres, Veres II., Takácsi, Varga. DVSC: Barna — Kézi, Antal — Bogdán, Sipos, Koza — Birkner, Szabó, Nagy, Bihari, Weissenburger.

Előmeccset a DEAC—NyAFE bajnoki találkozó tölti be, amely szintén igen érdekes küzdelmet ígér s így méltóan illeszkedik bele a nagy derby műsorába.

Mind a két meccs rendkívül olcsó helyárak mellett tekinthető meg.

BULGÁR RÓZSA
remek illatu kiadós **szappan-különlegesség**
Egyedüli árusító hely:
Központi Drogéria
Városháza épület.

A DEAC atlétáinak téli gyakorlási órái szerdán 5—7-ig a ref. gimnázium, szombaton délután fél 6—fél 8-ig az egyetem tornacsarnokában tartatnak meg Hadházy Dezső és Czuna Ferenc testnevelési tanárok vezetésével.

„UNIO"-ra

KÖZGAZDASÁG

KISEBB ÁRVÁLTOZÁSOK A HATÁRIDŐPIACON

A határidőpiacon a hivatalos forgalom tartottan indult. A vállalkozási kedv délelőtt még magasabb árakat fizetett a búzáért és rozsért. Különösen a tengeri ára emelkedett erősen, mert romániai hírekkel kapcsolatban tegnap délután 35—40 fillérrel ugrott fel a májusi tengeri ára.

Búza márciusra: zárlat 18.35—18.36, májusra: zárlat 18.46—18.46. Rozs már ciusra: zárlat 16.45—16.47. Tengeri májusra: zárlat 16.31—16.32.

A BÚZA 10—15 FILLÉRREL OLCSÓBB

A készárupiacon a forgalom mérsékelt volt, az irányzat egyes cikkekben inkább lanyhaságra hajlott, csupán a tengeri ára volt szilárd. 1350 mázsa felsőtiszai búzát adtak el 18.30 pengős árfolyamon.

Debreceni termény- és takarmánypiaci árak: Búza 17.30—17.20, rozs 14.50—14.30, árpa 16.50—16.20, tengeri 15.50—15—14.80, tengeri csöves 12.20—12.00, lucerna 10.30—10.10, széna 8.00—7.50, lóhere 7.00—6.60, bükköny 6.80—6.60, alomszalma 2.00—1.80, rozsszalma 2.80—2.40—2.00, zsúpszalma 3.00—2.50, lencsemuhar 7.80—7.00, répacukor 2.50—2.40, répatakarmány 2.00—1.80.

HETI MŰSOR:

November 24., **vasárnap délután fél 4-kor olcsó helyárakkal: NÓTÁS KAPITÁNY. — Este 8-kor: SZÉPSÉG. KIRÁLYNŐ** (Operett ujdonság.)

November 25., **hétfő** este 8-kor **KISS FERENC felléptével: JEDERMANN** (A. 7. bérlet).

November 26., **kedd** este 8-kor **KISS FERENC felléptével: JEDERMANN** (B. 7. bérlet).

November 27., **Szerda este 8-kor KISS FERENC felléptével: JEDERMANN.** (C. 7. bérlet.).

—

Szépségkirálynő

Operett három felvonásban, írták Martos Ferenc és Szenes Andor. Zenéjét szerzette Paksy József.

A Király Színháznak ez volt az utolsó operett-ujdonsága s aki megnézi a darabot, egyszerre tisztában van vele, hogy miért kellett megbuknia a magyar-operett dicsőséges hailékának. Abban a külömségben, amely Martos Ferenc „Bob hercege" és Martos Ferenc „Szépségkirálynője" között van, volt a magyar operettírás csődjének titka. A hetyke, aranyos Bob úrfitól az inozesándoros missig terjedő út kortörténet. A magyar operett elaljasodásának kortörténete.

A zene is méltó ehez a stupid viccekkel megtűzdelt, két-balkezes jelentéktelen históriához. Egy szép tangótól eltekintve, olyan Paksy József muzsikája — mintha a taposómalom zúgását hallgatná az ember.

A Csokonai színház előadását vitéz Jakabffy rendezte színesen mozgalmasan, a jobb ügyhöz mért igyekezettel. Radnóthy Éva egyre fejlődő, kitünő játéka, csillogó szép hangja, fejlett énekkultúrája és gazdag eleganciája az előadás legfőbb értéke. Gellért Marika most is elsőrangúan táncol, sikkes, kedves, aranyosan vidám. Humora, jókedvű pajzánsága kitünően hat. Táncainak frenetikus sikere van. László Ila spanyol szépségkirálynője egyike a legjobb karrikaturáknak, amelyet az utóbbi időben láttunk. Van benne valami ellenállhatatlanul mulatságos groteszkum, sok finom humor. Nagy Gábor férfias frakkos szerepben elegáns és szimpatikus, — ha nem énekel. Játékbeli

MERINÓ-nál

készsége e téren is sokat pótol. Szalma Sándor most is feltünően jó, rokonszenves Selmeczy Mihály robbanó kacagóorkánt fakaszt kitünő figurájával. Szalay nagyon jól táncol s e téren méltó partnere Gellért Marikának. Humora is fel-fel csillan, de külsejével inkább egy tisztes kereskedelmi utazóra emlékeztet, mint film-királyra. Kovács Árpád nagyon kellemes, jó színész. Kisebb szerepekben Pillér, Horányi és a többiek jók. Bethlen László karnagy fölényes ura a zenekarnak. *(mars)*

METEOR
MOZGÓSZÍNHÁZ

Vasárnap:
HADIFOGLYOK
Lukács Pál, ifj. Douglas világfilmje. Megelőzi: HAJRÁ COWBOY, John Wayne cowboyfilmje. — Előadások: **3, 5, 7, 9 órakor.**

Vh. 12898—1935. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A debreceni kir. járásbíróságnak 1934. Pk. II. 25843. számú végzése folytán dr. Simonyi István nyiregyházi ügyvéd által képviselt Nyiregyházi Ipari Hitelszövetkezet mint az O. K. H. tagja javára alperesek nyiregyházi lakosok ellen 2570 P tőke, ennek 1933. évi március hó 2-tól járó 6% kamatai, 476.54 P eddigi és a még felmerülendő költségek, valamint az ezennel csatlakoztatott eddig jogerős végrehajtási zálogjogot nyert Nyiregyházi Ipari Hitelszövetkezet 7300 P 1934. Pk. II. 26566. sz. alperes elleni ügyben, Márton László 919 P 60 f. 1934. 26675. sz. alperes elleni ügyben, Nyiregyházi Ipari Hitelszövetkezet 480 P 1934. vh. 13129. sz. a végrehajtók követelésének behajtása végett — eddig fizetett összeg beszámításával — **1935. évi december hó 4. napjának délelőtt 11 órakor** debreceni határban, Beton-tanya, Parlag 36. szám alatt a nyiregyházi kir. járásbíróság 1933. év 16170 sz. végzése folytán 1934. Pk. II 25843. sz. ikönyvben 1—69. tétel alatt le-, illetve felülfoglalt 11.148,50 pengőre becsült bútorok, termények, gazdasági felszerelések, ingóvak, tehenek, ökrök, sertések 27/52-ed részének 10/24-ed része 2412,40 Pengő kikiáltási árban nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek, esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §. értelmében.

Debrecen, 1935. évi november hó 13. napján.

Szilágyi Lajos
kir. bir. végrehajtó.
Lakása: Vörösmarthy-u. 9. sz.

FIZESSEN ELŐ A „DEBRECZENI UJSÁG"-RA!!

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város törzsméneséből 1 drb létszámfeletti fiatal hasas kanca, 1 drb létszám feletti meddő kanca és 1 drb létszámfeletti törzsgulyabeli tehén Debrecenben a Baromvásártéren **f. évi november hó 26-án kedden reggel 9 órakor** tartandó Kiszabadság-vásáron nyilvános eladásra kerül. Debrecen, 1935 november 23.

Polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 40 fillér, vasárnap 60 fillér és egyszerre két reggeli lapban: a Debreczeni Ujságban és a Debreczeni Független Ujságban jelenik meg. Hirdetési ügyekben felvilágositást a kiadóhivatal: József kir. herceg-utca 16. sz. ad. (Telefon: 23-48.)

KIRÁLY KÁVÉ
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉT!
KIRÁLY ÜZLETÉBEN A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK.
DÉCENFELD-TÉR 11. SZÁM.

LEVELEZÉS

Hócipőt,
sárcipőt tökéletesen javít Orbán gumijüzem, Piac-u. 7., keresztépület 581

NYOMOZÓ IRODA

Gálócsy sikeres nyomozásai, évtizedes magánpraxisával szerzett szaktudásán és lelkiismeretességén alapszanak. — Teleki-utca 45. 343

Magánnyomozó Iroda!
Szabó ny. detektív a legmegbízhatóbban nyomoz, megfigyel, informál. Kálvin-tér 5. 901

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Intelligens,
ügyes, jól főző 25—30 év körüli nőt keresek kis háztartás ellátására. Rákosi Jenő-utca 6. II. 3. Jelentkezés d. e. 10 óráig. 109

Kifutólcányt
16 éven felüli jó bizonyítványokkal azonnal felvesz Del-Ka. 173

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Egy
idősebb ember tehenésznek vagy hozzá hasonló munkára elszegődne. Mester-utca 10. 931

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Bejáró mindenes szakácsnő
két tagú családhoz elsejére felvétetik. Vígkedvű 64. 910

Rendes,
becsületes asszony takarításért pincelakást kap. Kossuth-utca 60. Keresztépületben. 908

Házaspár
felvétetik, az asszony mos, vasal, minden házimunkát végez, az ember gazdasági mindenes. Bellegelő 57. Brámer tejgazdaság. Acsádi-utnál. 909

Megbízható,
ügyes, parketthez értő mindenes éves bizonyítvánnyal — december 1-re felvétetik. — Hatvan-utca 6. sz., III. em. 9. 3231

Megbízható,
hosszú bizonyítványokkal rendelkező mindenes december 1-re felvétetik. Földi-u. 4. 3248

Kiszolgálóleány
megfelelő gyakorlattal rendelkező, újonnan megnyiló cukorkaüzletbe felvétetik. Ajánlatokat „Elsejére" jelígére a kiadóhivatalba. 3253

Hosszú bizonyítvánnyal
megbízható szobaleány felvétetik. Jelentkezni vasárnap egész nap. Péterfia-u. 31. 3256

Bejáró
takarítónőt, középkorút, tisztát két szoba takarítására 8 pengő fizetéssel, felvesz ügyvéd. Piac 68. 3251

Varrodába
tanulóleányt felveszek. Csuri Józsefné. Csapó 45. 3246

Bejárónő
keresteink napi 2 órára. Kálvin-tér 5. sz., orvosi rendelő. 939

Szőnyegszövő leányok
kezdők is felvétetnek. Piac-u. 71., szőnyegüzem. 3261

Intelligens
ügynöknő felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 922

Bejárónő
azonnal felvétetik Miklós-u. 44 sz. alatt. 920

Házvezetőnő,
szerény igényű, parkettázó, minden házi munkát végző, magános úriasszonyhoz felvétetik. Cím a kiadóban. 3239

Szakácsnő,
ki jól főz, hosszabb bizonyítvánnyal december elsejére felvétetik. Jelentkezhet 24-én. Hunyadi-u. 16. sz. 3242

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Adriai Biztosító Társulat
érettségizett gyakornokot felvesz. Jelentkezés hétfőn. 876

Házmestert
keresek Csap-utca 45. szám alá kevés munkáért. Jelentkezni délelőtt 10—11 között. 903

Rövidárusegéd
állást keres vidékre is. Megkeresést „Szorgalmas" jelígére a kiadóba kér. 3235

Házmesternek
kisebb pincelakás pár embernek kiadó házidologért. Mester-utca 31. 932

BUTOROZOTT SZOBA

Német-francia nyelv
oktatásáért intelligens szolíd hölgy bútorozott lakást kaphat. Simonffy-utca 47. 907

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó Arany János-u. 23., keresztépület. 3236

Különbejáratú
utcai bútorozott szoba kiadó Zsák-u. 5., Jókai-uteából nyilik. 3250

Különbejáratú
szép bútorozott szoba kiadó. Kálvin-tér 5. 3255

Különbejáratú
kisebb-nagyobb bútorozott szoba 1—2 személynek parkírozott udvarban azonnal kiadó. Rákóczi-utca 35. 3252

Teljesen különbejáratú
parkettes bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal 1 vagy 2 személy részére december 1-re kiadó. Veres-utca 6., Csapó-kanyar.

Csinosan
bútorozott szoba fürdőszobahasználattal 1—2 fiatalember részére kiadó, esetleg koszttal is. Hatvan-u. 50. 3228

Központi fütéses
csinosan bútorozott utcai szoba december 1-re kiadó. Telefon 19—02. 3211

Központi egyetemnél
különbejáratú bútorozott szoba ellátással is kiadó. Komlóssy-út 43. 880

Utcai
bútorozott szoba előszobahasználattal két személyre is kiadó. Arany János 19. 3258

Különbejáratú
utcai bútorozott szoba 1—2 személynek 1-re kiadó. Ornsteinné, Rákosy Jenő-u. 5. 3198

Tiszta
bútorozott szoba kiadó (jól fűthető). Püspöki palota I. kapu. III. 54. ajtó. 3149

Bútorozott szoba,
garantáltan tiszta, kiadó — Püspöki palotában. Hatvan-utca 1. szám, I. kapu, hátul az udvarban házmesternél érdeklődni. 3148

KIADÓ LAKÁS

Egy
szép újonnan festett utcai szoba, konyha, fáskamara mosóházzal csendes udvarban kiadó december 1-re. Apaffy-utca 20. 840

Három-
és négyszobás teljesen modern lakás parkírozott udvarban azonnalra is kiadó. Rákóczi-u. 8. 788

Két szoba,
konyhás lakás azonnalra kiadó. Híd-utca 6. 3141

Egy szoba,
előszoba, fürdőszobás lakás azonnalra kiadó. Ferenc József-út 46. 3140

Kiadó
azonnalra háromszobás modern lakás. Ferenc József-út 22—24., III. emelet. Értekezni Első Takarékpénztár. 678

Utcai két szoba
a Déli-sor 21., gyümölcsös-, konyhakerttel kiadó. Érdeklődn Vargakert-utca 4. sz. 896

Két szoba,
konyha, speiz kiadó december 1-re. Jókai-utca 7. szám. 902

Kétszobás,
előszobás lakás melékhelyiségekkel kiadó. Vénkert. Domokos Lajos-utca 26. 897

Péterfia-utca 16. szám
alatt ötszobás kertes és három szobás udvari lakás minden mellékhelyiséggel azonnal kiadó. 906

Kiadó
két szoba, konyha, külön udvar, kert, gyümölcsössel. — Szávai Gyula-utca 23. 3227

Két szoba,
konyhás lakás azonnalra kiadó Híd-utca 6. 3141

Egy szoba,
előszoba, fürdőszobás lakás azonnalra kiadó. Ferenc József-út 46. 3140

Két szoba,
konyhás lakás, baromfi- és sertéstartással december 1-re kiadó. Lónyai-utca 31. 3142

Háromszobás
utcai másodemeleti lakás teljes komforttal kiadó. Értekezni házfelügyelőnél, — Simonffy-utca 13. 750

Négyszobás,
fürdőszobás, teljes komfortos lakás kiadó azonnal. Piac-u. 72. 3229

Kiadó
két szoba, konyhás lakás — december 1-re. Bethlen-u. 55. 912

Kettőszobás,
egyszobás szép lakások összes mellékhelyiségekkel kiadók. Zúgó-u. 4., reáliskolánál. Káposztás hordó eladó. 928

Hatvan-u. 6. sz.
bérházban azonnalra vagy későbbi időpontra kiadó egy kétszobás, konyha, kamara, elő- és fürdőszobával ellátott földszinti lakás központi fütéssel és állandó melegvízszolgáltatással. Értekezni lehet a házfelügyelőnél vagy telefonon 28—29. alatt a gondnoknál. 3238

Kiadó
1 szoba, konyha, speiz mosókonyhahasználattal december 1-re. Varga-u. 42. 927

Kiadó
Thaly Kálmán-utca 14. számú emeletes családi ház május 1-re. Sinay Mik'ós-utca 23. számú villalakás nagy kerttel december 1-re. Dienes-iroda, Füvészkert-utca 16. 934

3 szoba,
mellékhelyiségekből álló ház nagy gyümölcsös kerttel kiadó. Cím a kiadóban. 938

Csendes udvarban
egy szoba, konyhás lakás villannyal pontos fizetőnek olcsón kiadó. Ker-u. 7. Ugyanott udvarra nyiló kis szoba bútorral vagy anélkül kiadó

AJÁNLAT

Hőfokozók,
körcsövek három pengőtől, — kályhák, tűzhelyek, húsgépek, alpakka evőeszközök Nagy vasüzletében, Csapókanyar. 911

Kályhasamott,
samott tégla, samottpor, agyag kályharészek, félholdak, rostélyok Nagy vasüzletében, — Csapó-kanyar. 910

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához, Debrecen, Füvészkert-utca 16. szám.

OLCSÓ CIPŐK!
Kevés költséggel udvarban nyitottam meg üzletemet, ahol a **legjobb minőségű** cipőket **feltűnő olcsó árban** árusítom! Igyekezzen meggyőződni, hogy **hirdetésem nem nagyhangú reklám, hanem valóság.**
Duplatalpú **iskolacipőimre** külön felhívom a szülők figyelmét.
BURGER ISTVÁN.
Piac-utca 42.
(Pannonia-udvar.)

Paplanokat
legszebb kivitelben, modern mintával legolcsóbban készítek. Debreczeninné, Kossuth-utca 11. sz. 925

Képkeretezést.
épületüvegezést legolcsóbban készít Auer Dezső Csapóu. 39 tűzoltólaktanya mellett. 710

ÉDINÉL
gyönyörű modellek nagy választékban, olcsó árban. Alakítás szép munkával 70. vasalás 50. Csapó 29. 431

Ócska vasat.
fémet, gépet, mindenféle gazdasági gépeket, cséplő garnitúrákat, letiltót, gőzkazánokat legmagasabb napi áron veszek. Vaskovits Mihály, Bocskai-tér 7. 809

FOHN
debreceni zsákkereskedés Kossuth-utca 6. alá (Kardos-céggel szemben) költözött. 420

Szőrmebundát
és prémbőröket olcsón vásárolhat. Alakít, javít Kőváry szücsmester, Piac-utca 38., I. em. 803

Elsőrendű
hazai és import tűzifa, egercsehi, ózdi, berentei szén legolcsóbban Székely és Csáky cégnél, Ispotály 3—b. Telefon: 30—31. 795

Új órás.
és ékszerüzlet Kossuth-u. 4. Bármilyen órát javítok pontosan, jótállással. 452

BEL- ÉS KÜLFÖLDI
gyapjúszöveteket legolcsóbban beszerezheti Debrecen legrégibb szaküzletében: KUPFER, Kistemplombazár. 441

Nagy választékban
az őszi idény legújabb mintájú angol szövetkülönlegességeiből rendkívüli szolid árakon vállal Kun József úridivatszabó, Piac-utca 58., Linoleum-udvar. Olcsó fasonárak. 510

Nemesi címerek
családfák, ősfák, mindenféle heraldikai munkák festése szakszerűen, művészi kivitelben. Magoss György-tér 20. 1316

PÉNZ

Betétekre
a megállapított legmagasabb betétkamatot adja Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 919

Pénzkölcsönt
közvetítek ingatlanra vagy lakbérletkötésre. Dienes-iroda, Füvészkert-utca 16. 935

Ötszáz pengő
kölcsönt keresek havi huszonöt pengő haszonrészesedésre. Cím: Dienes irodában, Füvészkert-utca 16. 936

OKTATÁS

Középiskolások
korrepetálását vállalja gyakorló tanárjelölt. Cím a kiadóban. 941

Latinszakos
tanárnő biztos sikerrel korrepetál latinból. Címet a kiadóba kér. 889

ÉLELMISZER ITAL

BOR
nagyon jóízű 48 fillértől Dénes borpince, Czegléd-u. 22. 921

KERESLET

Zsákokat,
liszttest, terményest és rizses zsákot veszek. Simonffy-utca 57. 3206

Keresek
egy külső ajtót. Nyugati-utca 34., II. ajtó.

National
kasszát megvételre keresek. Ajánlatokat „Készpénz" jelígére kiadóhivatalba. 3254

Soffőrbundákat
keresünk megvételre. „Rapid" személyautó fuvarvállaló iroda, József kir. hg.-u. 2. 930

Zsákokat,
lisztest, terményest és rizses zsákokat veszek, Simonffy-u. 57. 3206

Tejfölözőgépet
használtat, de jó állapotban lévőt megvételre keresek. Címet kérem a Debreczeni Ujság kiadóhivatalába leadni. 804

ÓLMOT
vesz lapunk nyomdája, József kir. hg.-u. 16. 694

Ócska vasat.
fémet, gépeket legmagasabb napi áron veszek, meghívásra házhoz megyek. Ugyanott krumplifőzők, üstházak, mindenféle új és ócska gazdasági gépek eladók. Vaskovits Mihály, Bocskai-tér 7.

Veszek
használt bútort, zálogjegyet, irodaberendezést, varrógépet, szőnyeget, ruhaneműt, vadászfegyvert, bármilyen ingóságot. Hívásra házhoz jövök. Braun, Csapó 16. Telefon 32—11. 108

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Május 1-re
kétszobás komfortos lakást keresek központban. Címet ármegjelöléssel „Nyugdíjas főtisztviselő" jelígére kiadóhivatalba kérek. 904

ÜZLET—MŰHELY RAKTÁR

Egy jómenetelű
fűszerüzlet kiadó. — Cím a kiadóban. 898

Hunyadi-utca 28.
sarok üzlet hentesnek vagy bodegának átadó. Bővebbet Tóth Gyula, Hatvan-utca 70. 899

Száraz, betonozott
raktárhelyiségek azonnalra kiadók Patkógyár, Híd-u. 4. Érdeklődni Ferenc József-út 45/48. 3143

Jómenetelű
hentes- és mészárosüzlet elsejére vevőkörrel, berendezéssel átadó vagy berendezés nélkül vevőkörrel kiadó. Cím a kiadóban. 3232

Jól bevezetett
üzlet elköltözés miatt eladó. — Miklós-utca 10. 3248

Kiadó
üzlet műhely- v. egy raktárnak, nagy helyiség, Piac-u. 83. sz. és Király-u. sarok. 3237

Régi.
jóhírnevű vendéglő, bérletben kiadó, Péterfia 55. 926

Jómenetelű
sajt-, vajuzlet átadó, vagy kiadó bérbe. Piac-u. 16. 924

Üzlethelyiség
vegyeskereskedésre, liszt-, terményüzletre alkalmas, raktárhelyiséggel kiadó. Kishegyesi-út 17. 915

Üzlethelyiség
kiadó Piac-utca 72. Értekezhetni a házfelügyelőnél vagy telefonon 20-13. alatt. 3230

Bolthelyiség
kiadó december 1-re, Széchenyi-utca 14. 881

Száraz.
bútorozott raktárhelyiségek azonnalra kiadók Patkógyár, Híd-utca 4. Érdeklődni Ferenc József-út 45/47. 3143

Ferenc József-út 4.
szám alatt kiadó egy utcai üzlethelyiség. Értekezni a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1199

HANGSZER

Schunda-cimbalom.
rugányos gyermekágy, rézbútorok eladók, Szent Anna 56. szám. 914

AUTÓ—MOTOR KERÉKPÁR

Használt.
jókarban lévő kerékpárt keresek, lehet női is. Mezei, József kir. h.-u. 65. 3239

F N. 500 cm.-es
felülvizsgált Bosch 6V. magdynós motorkerékpár, soló, jó állapotban, 4 liter fogyasztással 100 km-re 500 pengőért eladó. Péterfia 52. 858

Autóját,
traktorját motorkerékpárját javíttassa Pusztainál (Postarik) Nyíl-utca 15. szám alatt. Telefon 16—76. 808

Ariel
500 cm., Méray 500 cm., Triumph 500 cm. oldalkocsival, 750 cm Henley, 250 cm. Ariel, 250 cm Robiet motorkerékpárok hosszú részletre is eladók. Eötvös-u. 27. 3243

BUTOROK

GYERMEKKOCSIK.
bicikli modern csőbútorok, kerti bútorok, ágybetétek matracpárnák stb. legjobb minőségben, gyári árban kedvező fizetési feltételek mellett a Vas- és Rézbútorgyár Rt.-nál Ispotály-u 5. és városi lerakatában Roval-épület szerezhetők be

Eladó
modern új diófa hálószoba bútorok. Asztalos munkákat olcsón vállalok. Szélt asztalos, Szoboszlai-út 4. 933

Antik
komót, íróasztal, modern háló, ebédlő, szezlon, kabátok, cipők, rádió eladó, Dégenfeld-tér 8. 937

Eladó
szép ruhaszekrény, gyerekágy, bőrfényező gép, nagy asztal jutányosan, Irinyi-u. 7., csendőrpalotánál. 917

Műbútorokat
is saját készítésű, garantált minőséget tart raktáron. Hálószobák, konyhák, előszobák garantált minőségben, olcsó árban Csapó-u. 67. szám (a kanyarban) Bálint József asztalosmesternél. 320

ELADÓ ÁLLATOK

Hízott sertés.
fiatal, 11 hónapos, prima jószág 140 kg.-os, eladó, Jósika-utca 7. (Kassai-útból). 916

Fajgalambok
túlszaporodás és helyszűke miatt mélyen leszállított árban eladók Arapi-utca 20.

10 családos
galambdúc eladó, Simonyi-út 18. (hátsó villa.) 929

Sovány libák
eladók Péterfia 31. 3234

BIRTOKBÉRLET

Haszonbérbe
adó Elepen 166 katasztrális hold tanás ingatlan 1936 október 1-től Értekezés Arany János-utca 4. számú ügyvédi irodában. 3241

ELADÓ FÖLD

Házhelyeimet
a Homokkertben és a Simonyi-úton árusítom. Rajeczi Burián Zoltánné. Értekezni dr. Kovács és dr. Papp ügyvédek Batthyányi-u. 14. irodájában. 1605

ELADÓ HÁZ

Eladó házak!
Pesti-utca 39, Pozsonyi-út 16, kocsma és fűszerüzlettel, Honvéd-utca 44, Homok-utca 112, Budai Ézsaiás-utcán szép 4 szobás, fürdőszobás lakással bíró ház, kevés pénzzel megvehető, Köntöskert, Szabolcs-utca 13, kétszer egyszobás lakással, Rákóczi-utca 37, Burgondia-utca 21, Ispotály-utca 7. és 19., Hajnal-utca 5., Eötvös-utca 67. Belvárosban több értékes nagyobb ház olcsón. Megbízott SAMU JÁNOS Hunyadi-utca 24. 940

Péterfia-u. 31. sz.
ház eladó. 3233

Eladó
több kétszobás telepi adómentes ház, vételár negyedrésze előre, többi részletfizetéssel. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 918

Eladó
a Szent Anna-utca 9. számú emeletes, modern felszerelésű bérház. Értekezés Széchenyi-utca 14 szám alatt ügyvédi irodában. 877

Homokkertben.
Oláh Károly-utca 48. számú jókarban lévő ház négy lakással, feltételek mellett alkalmi áron eladó. Magyar Autóforgalmi R.-T., Hatvan-utca 53. 1321

Villa négyszobás.
három nagy pincével, gyümölcsössel eladó. Széchenyi-kert, Huszár-utca 11. szám. 909

Debrecen legszebb
helyén, Kálvin-tér 14. sz. ház, mely áll 1 utcai 4 szobás és 1 udvari lakásból, jutányosan eladó. — Értekezni Budai Ézsaiás-utca (33) 51. szám. 154

Nyilastelepen,
Márton Kálmán-utca 38. szám alatti sarok üzlethéz, melyben korlátlan italmérés, fűszerüzlet és a Népkör helyisége van, eladó az üzletekkel együttesen. Bővebb a helyszínen a tulajdonostól tudható meg. 1765

Központban.
Darabos utca 6 számú ház 180 □ telekkel, 3 szobás és 1 szobás lakással, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Értekezhetni Kossuth utca 49 sz. délelőtt 9—10 óra közt.

ELADÓ INGÓSÁG

Szürke
karakül garnitura, nagy galér, manzsetta női kabátra, olcsón eladó, Piac 43., II. e. 3. Neumannál. 3244

Teljesen új,
sohasem viselt hosszú szőrszkin bunda és több ruhafélé eladó. Moskovits Jenőné, Varga-u. 1. sz., félemelet, nyitott folyosón. 3240

Eladó
egy vaskályha. Nyugati-utca 34. sz., II. ajtó.

Nagy majolika sparhelt
eladó 50.— pengőért. Böszörményi-út 26. 905

Konyhadísz,
rézmajolika asztalparhelt eladó. Bercsényi-utca 83. 3228

Tejeskannák,
25 literesek, eladók. Mester-utca 21. 3213

KÜLÖNFÉLE

Eladók
perzsa bunda, perzsa szőnyegek, varrógépek és alpacca evőeszközök. Hunyadi-u. 11., zálogház. 3226

Frakköltöny,
alig használt eladó Ferenc József-út 22—24. II. em. 6. 923

Zephir-kályha
8 lyukú, kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Kincsesbogy, Szegedy Gergely-utca 7. 3218

Teljesítésre
elvállalok 50-60 darab szarvasmarhát. Cím: Lichtmann Ferenc, Nyírábrány. 3157

Férfi télikabát,
katonaköpeny és gallér, női bársony bunda eladó. Rákosi Jenő 9. házmesternél. 885

Férfi felöltők
fekete és tábori zöld tiszti köpenyek eladók Vilmos császár körút 38.

Eladó
1 férfi télikabát, 1 kihúzható asztal, 1 karosszék, 1 úri harmonika Simonyi-út 18. 869

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat R.-T. körforgógépén.
Technikai vezető: Liptay András

Budapest és külföld
teljes
heti
RÁDIÓMŰSORA
*

DEBRECZENI ÚJSÁG
VASÁRNAPJA

39. ÉVF. DEBRECEN, 1935 NOVEMBER 24. 268. SZ.

Magyar feltalálók kiállítása Budapesten

December 1-én nyílik meg egy budapesti bérház udvari lakásában — mindössze két rosszul világított, szobában — a magyar feltalálók kiállítása. Az egyik fővárosi napilap számol be terjedelmes, kétoldalas cikkben a készülő eseményről, a többi időközi választások, a tőzsdei manipulációk és a nemzetközi politika zűrzavaros eseményei közepette még nem vett tudomást arról, — hogy néhány magyar tehetség a fásultság, közöny és nemtörődömség megostromlására készül.

Az az újság is, amely ebben a szűk albérleti szobában véletlenül feltalálta a feltalálókat, enyhe rezignációval és helyenként nehezen és rosszul titkolt gunnyal foglalkozik a kétségtelenül érdekesnek igérkező kiállítással.

A beszámoló szerint rengeteg modell, ötlet, rajz és kísérlet bizonyítja a magyar szellemiség felfelé ívelésének töretlenségét. Van itt tengeri sikló, néhány gramm súlyú mentőöv, tízféle biztonsági készülék, gyümölcskonzerváló szer, csodálatos számológép, kézzel és lábbal hajtható kerékpár, padlókefélőgép, fürdővízmelegítő, szőnyegszövő, hátizsák, amely ugyanolyan jól használható csónaknak is, zenélődoboz és gyorsvarrótű, amely egész varrógépet pótol, gyufaskatuja nagyságú komplett rádiókészülék, rakétarepülőgép, úszókesztyű és hajhullámosító mellett száz olyan használati cikk, amely valóban mindennapi életünk kényelmetlenségeinek eltüntetésére hivatott. Közel száz, vitathatatlanul tehetséges ember kiállítása ez. Ugyszólván mindent kitaláltak már csak ezt nem, miként lehet a mindennapi élet gyötrő kenyérgondjaitól megszabadulni. — Van közöttük technikus, magántisztviselő, volt pilóta- és tengerésztiszt, földműves és úszómester. Sajnos, festő nem találkozott, miután az ajtón, tintával jól roszszul felmázolt szavak figyelmeztetnek arra, hogy itt a magyar szellem csodálatos termékenységének bizonyságai rejtőznek el jól a nagy nyilvánosság elől.

A zsenit nálunk a „bolond" sokkal népiesebb elnevezésével szokták megjelölni. Az efféle ember irtózik a neki kijáró tekintély konvencionális megjelölése ellen akár rang, akár hivatali állás, akár stallum formájában. — Ezek a zsenik nálunk sohasem voltak miniszteriális tisztviselők, méltóságos urak, nagyhatalmú kartellvezérek, pénzmaharadzsák és politikai történtők. Sohasem értettek összeköttetések megteremtéséhez és azok kihasználásához, nem ismerték és nem alkalmazták a habsburgi jelmondatot: — „Felix Austria tu nubeae!" — nem tudtak intrikálni, összeesküvéseket szőni, rágalmazni, hajlongani és történni, hazudni és alakoskodni: ők szegények sohasem csináltak „karriért". Ha zseniális csatornaépítők voltak, Afrikába kerültek, ha feltalálták a gyufát, engedték ellopni, ha mindenkinél világosabban látták a matematikai igazságait, elkallódtak a részvétlenségben, ha nagy költők voltak, igyekeztek idegen nyelven dalolni s ha az Olympusról a zene hivatottságát lopták le, először németül muzsikáltak. Mindez az úgynevezett történelmi távlat perspektivájában inkább száraz igazság, mint fájdalom, de ez a fájdalom igen intenzív bennünk, ha ugyanezt a kérdést közelebbről vizsgálva azt kell látnunk, hogy a helyzet egyáltalán nem változott meg Zrínyi tragédiája óta. — Ők szánandó bolondok még ma is azok között, akik a tapogatódzó és óvatos életcsinálás ezernyi — machinációja közepette lassan mégis csak kiépítik maguk számára azt a kényelmes kis fészket, amely a semmittevés a gőg fellegvára, de a néphitben általában karriernek neveztetik. Szegény magyar feltalálónak (igaz, hogy nem bejegyzett ipar) ma éppen olyan rossz a sorsa, mint azelőtt. Képzeletük és alkotó zsenijük szférikus magasságokat ostromol, lehatol a tengermélyre, látogatást tesz a szobánkban csakúgy, mint az uszodában és az országúton. Nem a gondolatért élnek és nem önmagukért vannak: az egyetemes felelősségérzet himnusza árad minden alkotásukból. A feltaláló mással igyekszik jót cselekedni s hála helyett lenéző mosollyal fizetik ki s jó, ha még rádásul meg nem kérdezik: vajjon ki ez a szerencsétlen?

Most közel százan két szűk, udvari szobában szorongva várják, hogy a magyar közöny ellen indított ostromnak mi lesz az eredménye? Vajjon megváltozott-e a helyzet javukra azóta, amióta egy megátalkodottan konok álláspont megvonta a polgárjogot a teremtő zseni ahasvérusi szellemétől? Úgy érezzük, ezek a kiállítók megváltoztathatják a világ képét, ennek a szellemnek ellenszerét nem fogják feltalálni soha

(cs.)

Vasárnapi írások

Krampusz vagy Mikulás?

Az őskeresztények legendái közt egy sincsen olyan hófehér, mint Szent Miklós püspök legendája. A fehér szakállú, hófehér palástos, fehér süveges patriárka hálepte átakon bandukol, hogy — amint a rege elmondja — pénzes zacskókat tegyen a három árvalány ablakába. És így volt ez évszázadokon keresztül, mindaddig, amíg a liberális kor üzleti érdeke meg nem honosította Mikulás „vetélytárs"-át: a krampuszt... A keresztény kultúra arculcsapása, de félig-meddig vallásgyalázása is, amikor december elején vörösbe bújnak a kirakatok s a fényizzó neon-csövek keretei közt Szent Miklós püspök pici csokoládéfigurává válik, ugyanakkor pedig az Örök Krampusz (!), a defetizmus nemtője, a sötét Diabolus mint üzleti hős reklámozza magát... Hát ezt nem szabad tovább tűrni. A Szent Miklós-napi ünnepet vissza kell adni nem a cseh néven nevezett Mikulásnak, hanem a karitász fehér szentjének: Szent Miklós püspöknek. Boruljanak az auzlágok hófehérbe, a defetizmus piros ördögét pedig számüzzök ebből a világból. Oda, ahová való: a pokolba!

Férfi kalap, kabát, ruha Női kabát, ruha Gyermek kabát, ruha
NAGY VÁLASZTÉK, OLCSÓ ÁRAK!
BENYÁTS EMIL NAGYÁRUHÁZA, DEBRECEN

RÁDIÓMŰSOR

1935 NOVEMBER 24—30-IG

A külföld müsorában lévő rövidítések magyarázata: Hgv. = hangverseny. K. z. = könnyű zene. Sz. z. = szórakoztató zene. R. z. = rádiózene. T. z. = tánczene. T. e. = tarka est. Gr. = grammofon. Hangj. = hangjáték. Zong. = zongorahangverseny. O. hgv. = orgonahangverseny.

NOVEMBER 24. VASÁRNAP

BUDAPEST I. MÜSORA

Bemondó: *9.00—3.00-ig Radó Árpád, 2.45—8.00-ig Beöthy és Daróczy, 7.45—12.15-ig Gecsö Sándorné.*

9.15 Hírek.

10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben, evangélium után P. Badalik Bertalan szentdomokosrendi tartományfőnök mondja. Énekel a templom énekkara, Sugár Viktor vezetésével.

11.15 Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál dr. Raffay Sándor püspök. Énekszámok a dunántúli énekeskönyvből: 3., 433., Himnusz és 290. Orgonál Zalányi Aladár Karének: „Nyugton megyek a sírba én". (Luther Márton szövege), korál Max Regel feldolgozásában. Énekli a Lutherániai vegyeskar, Kapri-Králik vezényletével.

12.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30 Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
1. Cherubini: Ali Baba, nyitány. 2. Mozart: Idomeneo, balettzene. 3. Weber: Felhívás keringőre. 4. Weiner: f-moll szerenád.

1.40 „Rádiókrónika". Elmondja: Papp Jenő.

2.00 Hanglemezek.
1. Pasadas: Noche feliz, spanyol dal (Caruso). 2. Arditi: Leggiero invisible, bolero (Sigrid Onegin). 3. Martin: The holy child, dal (Mc. Cormack). 4. Brogi: Velencei látomás, barkarola (Titta Ruffo). 5. De Falla: A hét spanyol dalból (Asturiana Maria Barrientos). 6. Seisnit—Doda: Holdfényes éjszaka, dal (Gigli). 7. Delettre: D'anour en amour, dal (Lucienne Royer). 8. Respighi: Nebbie, dal (Fleta). 9. Recagno: Du feu, dal (Nitty Yo). 10. Chaminade: The little silver ring, dal (Mc. Cormack). 11. Hhomas: Go down, Moses, néger vallási ének (Edna Thomas). 12. Starnsky: Deine Augen sind so tief wie die Wolga, orosz dal (Tauber Richard).

2.45 „Időszerű gazdasági tanácsadó". Székács Elemér gazdasági főtanácsos előadása. (A földmüvelésügyi minisztérium előadássorozata.

3.30 A magyar-olasz válogatott Európa kupadöntő labdarugómérkőzés második félidejének közvetítése Milánóból. Beszélő: Pluhár István.

4.30 Sándor György szalonzenekara.
1. Johan Strauss: Történetek a bécsi erdőből, keringő. 2. Kemény Ákos: Norgo, fantázia.

5.00 Arany János „Az első lopás" című művét előadja R. Simonffy Margit. (Közművelődési előadássorozat.)

5.30 Rácz József és cigányzenekara.

6.00 „Akikkel találkoztam." Báró Doblhof Lili előadása.

7.00 „Egy iró naplója". Márai Sándor előadása.

7.30 Szabó Ilonka énekel (zongorakisérettel).

8.00 Szinjátékelőadás a Studióban. „A kék róka". Szinjáték 3 felvonásban. Irta Herczeg Ferenc. Rendező: Odry Árpád.
Személyek: Pál — Somlay Artur; Cecil — Cs. Aczél Ilona; Sándor — Odry Árpád; Trill báró — Timár József; Lenesi — Dán Etelka.

9.40 Hírek, sport- és ügetőverseny eredmények.

10.10 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Rajter Lajos.
1. Molnár Antal: Magyar vígjáték, nyitány. 2. Kemény Egon: Magyar szvit. 3. Járay István: Toccata. 4. Gábor Lajos: Balettjelenet. 5. Buttkay: Változatok egy népdalra.

11.35 Közvetítés a Pátria kávéházból. Az Erős-Sovinszky szalon- és jazz-zenekar müsora Cselényi József énekszámaival.
1. Fényes Mihály: Tudom, foxtrott. 2. Járossy—Drozdy: Ne sírj, ne sírj ezüstkócsag, ének. 3. Szűcs János—Erdey: Elrepültem Szenegambiába, foxtrott. 4. Vincze—Kulinyi: Az aranyszőrű bárány, dal (ének). 5. Bányay—Iniczky: Tudok egy kávéházat, slowfox. 6. Kalmár Tibor: Jégkeringő (ének). 7. Friends: Rumba.

00.05 Hírek.

BUDAPEST II. MÜSORA

Bemondó: *Lóránd Mária.*

3.00 Farkass Béla és cigányzenekara.

3.50 Sándor György szalonzenekara.

6.25 „Hogyan maradtak meg az ősállatok". Kadics Oszkár dr. előadása.

7.00 Kamarazene.

8.00 Bondy László jazz-zenekarának müsora Weigand Tibor énekszámaival.

9.05 Hírek.

KÜLFÖLD

Ami önt érdekli:

6.00	*Brüsszel:* Kz.	8.45	*Palermó:* Operett
6.00	*R. Páris:* Hgv.	8.50	*Bécs:* Vidám est
6.25	*Oslo:* Rz.	8.50	*Milánó:* Opera
6.30	*Droitwich:* Rz.	8.50	*Róma:* Tarkaest
6.35	*Lipcse:* Fúvós zene	9.00	*Hamburg:* Rz.
7.00	*Boroszló:* Vonósnégyes	9.00	*Luxemburg:* Tz.
7.10	*Bécs:* Sz. z.	9.00	*Varsó:* Vidám est
7.10	*M. Ostr.:* Rz.	9.30	*Strassburg:* Tarkaest
7.15	*Bukarest:* Gr.	10.00	*London:* Rz.
7.20	*München:* Kz.	10.20	*Bécs:* Fúvós zene
7.30	*Königsberg:* Rz	10.30	*Droitwich:* Sz. z.
7.30	*London:* Kz.	10.30	*München:* Sz. z.
7.30	*Róma:* Gr. z.	10.30	*Oslo:* Jazz
8.00	*Berlin:* Vonósnégyes	10.35	*Brünn:* Szalón 4-es
8.00	*Boroszló:* Hősi halottak emlékestje	11.30	*P. Párisien:* Kz.
8.00	*Bukarest:* Mozart-rekviem	11.35	*Bécs:* Jazz
8.00	*Dland S.:* Sz. z.	11.48	*R. Páris:* Tz.
8.00	*Lipcse:* Egyházi est	11.55	*Varsó:* Tz.
8.00	*Stockholm:* Operett	12.00	*Stuttgart:* Org. hgv.
8.00	*Varsó:* Rz.		
8.20	*Kassa:* Katonazene		

FIZESSEN ELŐ A „DEBRECZENI UJSÁG"-RA!!

VÖRÖS BIRODALOM

A lakásviszonyok Oroszországban

Az egész vörös birodalomban hatalmas arányokban folyik az építkezés. Ennek ellenére is a városokban dühöng a lakáshiány. Oka pedig az a rohamos fejlődés, amellyel a városok előbbi méreteiknek sokszor kétháromszorosára emelkednek azáltal, hogy a nép a környékből mind a városokba özönlik. Néhány szám rámutat arra a tempóra, amely 1920 és 1935 között a túlnépesedést eredményezte:

Pétervár (Leningrád) 750.000-ről 2,700.000 főre, Moszkva 1,700.000-ről 3,500.000 főre, Charkov 250.000-ről 850.000 főre, Dnejprestroj falu 250 ezer, majd 600.000 főre szaporodott fel. Ilyen körülmények között nem ritka, hogy egy, sőt két család is összeszorul egy szobába, úgyhogy amíg a lakásínség kérdését gyökeresen meg nem oldják, addig az életszínvonal emelkedéséről igazán nem lehet beszélni. A lakáshiánnyal van összefüggésben, hogy viszont a színházak, mozik, kávéházak túlzsúfoltak. Az állam is érzi a kérdés égető fontosságát, mert egyre-másra épülnek a bérkaszárnyák. Igy például Moszkvában 1924—1927 között 45 ezer ember számára épült megfelelő lakás. Kievben, amely Leningrádnál jobb benyomást hagy az emberben, már olyan lakásokat építenek újabban, amelynek két szobája van, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel és központi fűtéssel is el van látva. Ezzel szemben Leningrádban nem ritka látvány az olyan ház, amelynek homlokzatán csak az erkély korlátjai merednek a levegőbe, mint üres karok.

A háztulajdonos: az állam

Minden ház az állam tulajdonában van. Az állam adja ki a lakásokat, szedi be a béreket — kivéve a kolchoroknál, amelyekről még lesz szó — és felügyeletet gyakorol a lakókon a házmesterek utján. Minden nagyobb vagy több kisebb háznak van ilyen gondnoka, aki a beszedett házbéreket az államkasszába szállítja. Az állam viszont ennek fejében bizonyos összeggel hozzájárul a fenntartás költségeihez. A lakásbérek meglehetősen alacsonyak. Négyzetméterenként szabják meg a bért s egy négyzetméter terület bére egy hónapra 45 kopeka. Egy kiewi államhivatalnok mondta, hogy egy szobáért vízvezetékkel, világitással és egyéb tartozandóságokkal 15 rubelt fizet havonta.

Ujabban — ez már visszafordulás a bolseviki elvektől — megengedik a magántulajdonban lévő házak épitését is, azzal a kikötéssel, hogy az ilyen ház nem lehet a város területén, hanem csak vidéken és csak akkora nagyságú lehet, amennyit a tulajdonos szükséglete megkövetel. A bérbeadás szigorúan tilos. Azzal a különös magyarázattal indokolják meg ezt a rendelkezést, hogy a szovjet nem engedheti meg, hogy valaki a más bőrén gazdagodhasson és haszonhoz jusson.

A vízhiányt szintén rendeletekkel szabályozzák. Charkowban például egy lakónak naponta 40 liter vizet szabad elhasználni. Még igy is zavarok fordulnak elő, pedig a Donez folyóhoz még három kis folyó vizét vezették, úgyhogy 1937-re a szovjet számítása szerint a lakosoknak paradicsomi állapota lesz, mert száz liter víz jut fejenként.

A lakáshiány befolyással van a családi életre is (a család szót szovjet értelemben használva), amelyre újabban szintén kezdenek nagyobb gondot fordítani.

A szovjet-házasság

A házasságkötés formája a végletekig leegyszerűsített. A személyi adatokat igazoló okmányokkal felszerelve a nő és a férfi beállit az állami anyakönyvi hivatalba. Lefizetnek 3 rubelt és a házasság meg van kötve. Ha az egyik félnek a „házasság" nem tetszik, elmegy egy újabb hivatalba, ahol az elválásokat intézik, lefizet 3 rubelt és kijelenti, hogy válni akar. A másik házastárs erre kap a hivataltól egy egyszerű levelezőlapot, amelyen tudtára adják, hogy elválasztották őket. Ha gyermekük van és egyik se akarja magához venni, akkor annak a félnek ítélik oda, amely jobban áll anyagilag. Két gyermek esetén egyszerűen feleznek, ha három gyermek volna, akkor kettő a tehetősebbnek jut belőle. Abban az esetben, ha az elvált asszony nem kap munkát, a férj köteles jövedelmének 30 százalékát tartásdíjként neki megfizetni.

Kiewben átlag 20 házasságkötés történik naponta és 5 elválás. Most újabban, hogy az elválásokat korlátozzák, az elválási illetéket ezer rubelre emelték fel.

Vagyok

Vagyok a magam örök szfinxe,
szivem várának konok őre;
mosolygok, mintha a Nap nézne
le egy százfejfás temetőre!
szellőszállásban vagyok ének,
zokogás és jaj a viharban;
az én lelkemben virágoltár
s valami ős, szent pogánydal van!
piros harang a forró szivem,
testvére a harangvirágnak;
ez a tavasznak lila-kékje...
az én szivem jaj s piros vágyak!
el nem dalolt szerelmi nóták,
tagadása holnap hitének...
valahogy Isten lelke zseng-bong,
ha az ajkamon zeng az ének!
Vagyok a magam örök szfinxe,
ki újját vérző szivvel rója
s mégis vagyok szivek hadában
a legszebb álmok álmodója!

BALÁZS GYÖZŐ.

LAPUNKAT TÁMOGATJA, HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

NOVEMBER 25.

HÉTFŐ

BUDAPEST I. MÜSORA

Bemondó: *Délelőtt 9.45—2.40-ig Beöthy és Daróczy. 2.25—7.30-ig Gecső Sándorné. 7.15—12.15-ig Sztankovits dr. Filharmónia: Lóránd Mária.*

6.45 Torna. Utána Hanglemezek. Kelen Péter Pál képviseletéből. 1. Blon: Durch Kampf zum Sieg, induló (fúvós zenekar). 2. Watzek: A névtelen, polka (Tempo-zenekar). 3. Ferrari—Bordin: Vidám szánkázás, keringő (Musette zenekar). 4. Dicker: A cseresznyevirágok ünnepe, intermezzo (Ultraphon szalonzenekar). 5. Fucik: Az ezred gyermekei, induló (katonazenekar).

10.00 Hírek.

10.20: „Milyen az élet a lappok földjén". (Felolvasás).

10.45 „Beszédes számok". Irta: Nagy Sándor dr. (Felolvasás.)

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 Weidinger Ede szalónzenekara. 1. Nagypál Béla: Cigánykirály, nyitány. 2. Meyerbeer: Ördög Róbert, balett. 3. Blon: A szépség diadala, intermezzo. 4. Losonczi Lajos: Vízió, zenekép. 5. Löhr: Sziámi lakodalom. 6. Bransen: Amra, szerenád. 7. Kígyósi Árpád: Képek a gyermekszobából. 10. Ketelbey: Induló. Közben kb.:

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30 Radics Lajos és cigányzenekara.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 A rádió diákfélórája: „A téli napforduló ünneplése". Irta: Wehner Józsefné. (Felolvasás.)

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Budapesti Haladás Dalkör és a Jutagyári Testvériség Dalkör műsora: 1. Kacsóh: Késő ősz van. 2. Di Capua: Az én napom. 3. Johann Strauss: Ki esketett? 4. Schubert: A hársfa. 5. Schubert: Bölcsődal. 6. Horváth: Magyar népdalok. Énekli a Budapesti Haladás Dalkör. Vezényel: Kralovetz Nándor. 7. Thern Károly: Dalünnepen. 8. a) Kodály—Geszler: Magas rutafa; b) Bartók—Geszler: Utca, utca, ég az utca, két régi magyar népdal. 9. Zubov: Egy szál krizantém. 10. Lincke: János bogárka, dal a Lysistrata c. operettből. 11. Schubert: Pásztorok kara, a Rosamunda c. drámából. 12. Brahms: Bölcsődal. Énekli a Jutagyári Testvériség Dalkör. Vezényel: Csermely János.

6.00 Német nyelvoktatás (Szentgyörgyi Ede dr.)

6.30 Pátria-tánclemezek.

7.00 „Látkép a Cenkről" (Brassó képe.) Irta Szemlér Ferenc. — (Felolvasás).

7.30 A Filharmóniai Társaság — hangversenyének ismertetése.

7.40 A Filharmóniai Társaság — hangversenyének közvetítése az Operaházból. Vezényel Dohnányi Ernő dr. és Alfred Cortot. Közreműködik Alfred Cortot — (zongora). 1. Liszt-est. Orpheus, szimfónikus költemény. (Vezényel Dohnányi Ernő dr.). 2. Zongorahangverseny. Eszdur. (Játssza: Alfred Cortot.) 3. Faust, szimfónia. (Vezényel: Alfred Cortot.)

9.45 Hírek. Időjárásjelentés.

10.10 Közvetítés a Vadászkürt-szállóból Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.

11.00 Ottlik György dr. angolnyelvű előadása: „The road to peace." (A béke útja.).

11.20 Közvetítés A Metropol-szállóból. Ilniczky László jazz-zenekarának műsora. 1. Bachmann József: A szenegáli néger nő, foxtrott. 2. Silver: Slowfox. 3. Jones: Foxtrott. 4. v. Pál Imréné: Ha engem már nem szeret, keringő. 5. a) Warren: Keringő; b) Foxtrott. 6. Vértes Henrik: Pardon szép asszonyom, tangó. 7. Kolman: Egy szívhez szív kell, tangó. 8. Buday Dénes: Megírtam egy levélben, foxtrott. 9. Friend: Rumbafox.

00.05 Hírek.

BUDAPEST II. MÜSORA

Bemondó: *Tamásné Filótás Lilly.*

6.30 „Látogatás Langerlöf Zelmánál". Ifi. Hegedüs Sándor előadása.

7.45 „A második élet'. Székely Tibor elbeszélése.

8.15 Hanglemezek.

9.05 Hírek.

KÜLFÖLD

Ami Önt érdekli:

6,15 *Droitwich:* Tz.
6,30 *R. Páris:* Hgv.
6.45 *Varsó:* Tz.
6,50 *Berlin:* Zong. hgv.
7,00 *Luxemburg:* Tz.
7,10 *Hamburg:* Hgv.
7,30 *London:* Sz. z.
8.00 *Varsó:* Kz.
8.10 *Berlin:* Térzene
8.10 *Boroszló:* Tarkaest
8,10 *Dland S.:* Tz.
8,10 *Frankfurt:* Opera-részl.
8,10 *Königsberg:* Táncest
8,15 *Bukarest:* Kamarazene
8,30 *Stockholm:* Sz. z.
8,35 *P. Parisien:* Magyar dalok
8.45 *Palermó:* Kamarazene
8.50 *Milánó:* Szimf. hgv.
9,10 *Luxemburg:* Sz. 5-ös
9,15 *London:* Filh. hgv.
9,30 *Strassburg:* Hgv.
9.45 *R. Páris:* Kamarazene
9.45 *Varsó:* Szimf. hgv.
10,15 *Oslo:* Rz.
10,20 *Bécs:* Sz. z.

A Világbéke Betropázásáról Szerzett Keserü Ének

1.
Énekelek gazdasági hartzokról,
Határzáros, külországi sartzokról,
Tönkremenő Vájszokról és Svartzokról:
Mindenféle jellegzetes artzokról.

2.
Ángol gyapot hadat izen Rómának,
Bús ananász vidor-artzu ómának,
Frantz patika olasz gyógytár brómának,
Buza rozsnak, széna meg a szómának.

3.
Gallus narants olasz-fajta másának,
Minden, amit gyarmatokon ásának,
Gyümöltsök, mik olasz inyre vásának,
Kása rizsnek, rizs pedig a kásának.

4.
Garda tava, Tana-beli rossz tónak,
Musollini, akik náluk kosztó'nak,
Népszövetség igazságot osztónak,
Talián vég ángolhoni posztónak.

5.
Vámhatárok sorompói langolnak,
Ángol helyett olasz tankok tangolnak,
Bendzsó helyett gitárokat hangolnak,
Narants helyett parants megy az angolnak.

6.
Áradatán abesszini vér-gőznek,
Illy sokáig hadi tervet mér' főznek?
Hol emide, hol amoda férkőznek,
Miközben az importtal is mérkőznek.

7.
Minden jókat, szanktziókat tétetnek,
Hartz-anyagot honi gyárbul vétetnek,
Ki se nyitják ajtaját az bé-tettnek,
Export-tzikkel bennszülöttet étetnek.

8.
Idegen zab ne legyen a rossz lóban,
Inkább legyen valamennyi oszlóban!
Békehírek itt is, ott is foszlóban
Szófiában, Ottawában, Oslóban.

9.
Szövetségi tag-államok büntetnek,
Transitót is minősítik büntettnek,
Ezek miatt talliánok tüntetnek,
Érintkezés sorompókkal szüntetnek.

10.
Bojkottozik haj néger, tar dalmát,
Jobb jövőért aprit olasz kardal mát.
Frantz a vámnál fog narantsot, tart almát:
Eszi fene világbéke tartalmát...

(Lisztius)

A vasuton, az elsőosztályú kupéban ül egy úr és olvassa az „Aviatika" című repülőügyi szaklapot. Vele szemben egy főhadnagy, akinek úgy látszik több köze volt a repülőgéphez, mint az ipsének. A főhadnagy szakbelit gondolva a vizavijában, így szól hozzá éppen mikor a jegyellenőr közeledik:

— Repülünk, repülünk?

Mire a megszólított így felel bizalmaskodva:

— Talán a főhadnagy úrnak is harmadosztályú jegye van?

#

Paputs Jeremiás egy este alaposan felöntve jött haza s a felesége erős karjai és a repülő edények ellen a kredenc tetején keresett védelmet. Az asszony fenyegetőleg rákiabált:

— Jössz le onnan mindjárt?

— Dehogy jövök, — feleli — hát ki az úr a háznál, én vagy te?

○

A Blaunak és a Grünnek reumája van s elmennek a gőzfürdőbe, hogy megmasszíroztassák a lábukat. A masszírozás alatt ordít bőg a Blau, míg Grün mosolyogva türi.

Mikor elmennek a gőzfürdőből, azt mondja a Blau:

— Én nem értem, amikor az én lábamat masszírozzák, orditanom kell a fájdalomtól, míg te mosolyogva türted; hát nem fájt neked?

— Persze, hogy nem fájt, — feleli a ravasz Grün — csak nem vagyok olyan bolond, hogy a fájós lábamat nyújtsam oda.

#

Riegeleisen és a felesége elmennek a rabbihoz. Riegeleisen elbeszéli, hogy reggel két kiló hús nyomtalanul eltünt. A felesége esküszik mindenre, ami szent, — hogy a húst a macska ette meg.

A rabbi elhozatja a macskát és mérlegre teszi. A macska pont két kiló.

— Na, — szól a rabbi — a két kiló hús megvan, de hol van a macska?

△

A kis Móric hozzászokott, hogy az apja levetett ruáiból készítenek neki kabátkát, vagy nadrágot. Egy nap, mikor az apja a borbélynál levágatja a hosszú szörös szakállát s anélkül jön haza, éktelen sírással fogadja öt Móricka.

— Hát miért sirsz, Móric? — kérdezi az anya.

Mire Móric eképp felel:

— A papa levágatta a csúnya vörös szakállát s most biztosan nekem kell azt hordanom!

NOVEMBER 26. **KEDD**

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: *Délelőtt 9.45—2.40-ig Gecső Sándorné, 2.25—7.25-ig Lóránd Mária, 7.10—12.15-ig Tamásné Filótás Lilly.*

5.45 Torna. Utána hanglemezek. Kelen Péter Pál képviseletéből. 1. Blon: Friesher Mut, leichtes Blut, induló (Katonazenekar). 2. Johann Strauss: Pizzicato, polka (Berlini filharmónikusok, vezényel Reuss). 3. A szeszélyes zenélő doboz, jellemkép (Zenekar). 4. German: Merrymakers dance, no. 3. (Athenaeuem szimfonikus zenekar). 5. Egressy Béni: Klapka induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vezényel Friesay).

10.00 Hírek.

10.20 „El Dorado." Irta Matolai Tibor (Felolvasás).

10.45 „Divatújdonságok." (Felolvasás).

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 Hanglemezek.
1. Csajkovszkij: Csipkerózsika, balettszvit (Hollywoodi Bowl zenekar). 2. Puccini: Pillangókisasszony, ábránd (Marcell Palotti). 3. Turina: Danzas fantasticasból: Orgia, szimfónikus tánc (Madridi szimfónikus zenekar, vezényel Arbos). 4. Emil Sauer: Koncert-polka (Zongorán: Emil Sauer). 5. Napravnik: Don Juan, A fülemila dala (Milánói Scala zenekar, vezényel Panizza). 6. Castelnuovo—Tedesco: Alt-Wien, hegedűszóló (Jascha Heifetz). 7. De Falla: Rövid élet, 1. sz. tánc (Théatre Royal de la Monnaie Bruxelles zenekara, vezényel Bustin). 8. Sgambati: Nápolyi szerenád, op. 24. no. 2., gordonkaszóló (Gaspar Cassado). 9. De Falla: Rövid élet, 2. sz. tánc (Theatre Royal de la Monnaie Bruxelles, vezényel Bustin). 10. Stainer: Skót és ir dalok, változatok (Londoni fúvola négyes). 11. Romberg: Játék szimfónia, szimfónikus költemény (New Symphony zenekar, vezényel Sargent).

Közben kb.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30 Szmirnov Szergej balalajkazenekara.
1. Zubov: A mi életünk, induló. 2. Népdalok: a) Szikla a Volgánál; b) Holdsugár. 3. Gumenik: Emlék a multból, tangó. 4. Szmirnov: Dón, egyveleg. 5. Guriljov: Régi keringő, románc (Safranov Iván). 6. Falusi dalok. 7. Gorodonszkij: Trojkán, foxtrott. 8. Fekete szemek, románc (Voronin Dimitrij). 9. Cigányoknál, dalok.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 Asszonyok tanácsadója. — (Arányi Mária előadása.)

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 A „Száz könyv" sorozatban Schöpflin Aladár beszél Babits Mihály: „Tiszor Virgil fia" c. regényéről.

5.20 Ditrói-Csiby József zongorázik.
1. Bach: c-moll fantázia. 2. Beethoven: F-dur szonáta. 3. Dohnányi: Induló a Humoreszkből. 4. Kodály: Andante az Op. 3-ból. 5. Bartók: Szonatina.

5.55 Francia nyelvoktatás. (Garzó Miklós dr.)

6.20 Teleky Sándor magyar nótákat énekel, kíséri Bura Sándor és cigányzenekara. Dalok:
Dankó—Pósa: Búsan szól a kecskemétI; Allaga Géza: Szeretlek én egyetlen virágom; Pántlikás kalapom (népdal); Balázs Árpád—Albrecht kir. herceg: Fázom a világban; Simkó—Sássy: Sirassatok engem orgonavirágok; Ákom—Thury: Megöregszik a kecske; Thegze—Berger—Domokos: Ne félj hát a csóktól; Papp Dezső: Gyöngéd volt az én szerelmem; Adorján Sándor: Hogy elmentél a falunkból; Németh Béla: Nem megyek el a templomba; Kárpát—Benedek: Enyém leszel, enyém; Sándor—Pápai—Molnár: Nesze semmi, fogd meg jól.

7.25 „Asszonyok Shanghaiban." Renner Sándorné előadása.

7.55 Zenés részletek Reinhardt: „Szentiványéji Álom" c. hangosfilmjéből.

8.20 Szinműelőadás a Studióban. „Machbeth". Tragédia 5 felvonásban. Irta: Shakespaere. — Fordította: Hevesi Sándor. — Rendező: Németh Antal dr..
Személyek: Duncan — Ónody Ákos; Malcolm — Rónai Béla; Donalbain — Szilassy Gyula; Machbeth — Somlay Artur; Banquo — Gellért Endre; Macduff — Ajtay K. Andor; Lenox — Lengyel Vilmos; Rosse — Bodnár Jenő; Angus — Gáti József; Fleance — Dévényi Gyuri; I. Gyilkos — Pető Pál; Kapus — Gabányi László; Lady Machbeth — Titkos Ilona; Udvarhölgy és I. Boszorkány — Thury Mária; II. Boszorkány — Hahnel Aranka; III. Boszorkány — Sittkey Irén; Hírnök — Gáti József; Szolga — Kertész Lajos.

10.10 Hírek, időjárásjelentés, ügetőversenyeredmények.

10.35 Tánclemezek.
1. Gordon—Revel: Straight fon the shoulder, foxtrott (Lew Stone és zenekara). 2. Sally—Erdődy: Ne nézzen úgy rám, tangó (Sebő Miklós). 3. Jackson: On Ilkla moor, onestep (Jack Jackson és zenekara). 4. Arnheim—Tobias—Lemare: Süss wie Lily, slowfox-fantázia (Jack Hylton és tánczenekara). 5. Sherma—Lewis—Silver: No! no! a'thousand times no, comedy waltz (New Mayfair tánczenekar). 6. Filippini: La ultima cancion, tangó (Heinz Huppertz és zenekara). 7. Ellington: Jolly wog, foxtrott (Duke Ellington és zenekara).

11.00 Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor.
Strauss János-est. 1. Egy éj Velencében, nyitány. 2. Bécsi vér, keringő. 3. Vidám háború, egyveleg. 4. Tavaszi hangok, keringő. 5. A királyné csipkekendője. 6. Perpetuum mobile. 7. Kék Duna-keringő.

00.05 Hírek.

6.30 Csak a londoni rádióállomás részére: Gordon Zita előadása: „Angol gyermekeknek magyar gyermekekről."

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: *Sztankovits dr. és Daróczy.*

5.55 Hanglemezek.

6.20 A földmüvelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

7.30 „Manzoni". (Születésének 150 évfordulója.) Kastner Jenő dr. előadása.

8.00 Hellig José jaz-zenekara.

9.05 Hírek.

9.30 Leidenfrost Ica énekel, zongorakísérettel.

KÜLFÖLD

Ami Önt érdekli:

6.15	*Droitwich:* Katonazene	8.40	*M. Ostr.:* Rz.
6.15	*Strassburg:* Sz. z.	8.45	*Palermó:* Oper.
6.30	*R. Páris:* Szimf. hgv.	8.45	*London:* Sz. z.
6.45	*Varsó:* Gr. z.	8.50	*Milánó:* Operett
7.00	*Frankfurt:* Sz. z.	8.50	*Róma:* Hgv.
7.00	*Hamburg:* Tarkaest	9.00	*Frankfurt:* Kz.
7.10	*Prága:* Katonazene	9.00	*Hamburg:* Hgv
7.30	*London:* Kz.	9.00	*Königsberg:* Dalest
8.00	*Strassburg:* Rz	9.05	*Luxemburg:* Rz.
8.00	*Varsó:* Szimf. hgv.	10.00	*Stockholm:* Tz.
8.10	*Bécs:* Rz.	10.00	*Strassburg:* Szimf. hgv.
8.10	*Boroszló:* Rz.	10.15	*Róma:* Tz.
8.10	*Frankfurt:* Rádiójáték	10.30	*Boroszló:* Tz.
8.10	*Köln:* Vidám est	10.30	*Lipcse:* Zong. hgv.
8.10	*Lipcse:* Tarkaest	10.30	*München:* Tarkaest
8.10	*München:* Opera	10.40	*Königsberg:* Tz
8.30	*Bukarest:* Wagner hgv.	11.00	*Dland S.:* Tz.
8.30	*Oslo:* Rz.	11.00	*Hamburg:* Tz.
		11.00	*Köln:* Vonósnégyes
		11.00	*Lipcse:* Sz. z.
		11.05	*Varsó:* Gr. z.
		11.30	*London:* Tz.
		12.10	*Bécs:* Tz.

A SZABADSÁGHARC VÉGNAPJAI

BOHUS SZOGYÉNY ANTÓNIA EMLÉKIRATA 1848-49. ÉVRŐL

Csupán a tiszteknek hagyatott meg kardjuk, mi fölött ezek boldogok voltak s e körülményt jó jelnek vélték.

De kürülbelül 10 nap mulva Gyulán elvették tőlük kardjaikat is. — Igy játszottak csalárd játékot mindenütt az oroszok a szegény hiszékeny magyarokkal kik drágán fizették meg ábrándjaikat, hogy nemes ellenséggel van dolguk s későn győződtek meg, hogy „Gratia fides nulla fides". Ami 10 nap történetéről, miket nyomorultan eltöltöttek, csak annyit hallottunk később, hogy a fogoly magyar hadsereg már Sarkadon az oszrákoknak lett átadva s hogy innen Aradra szállíttatott. Azonban mondják, hogy minden tekintetben igen rossz dolguk volt, s ha nem éppen kukorica érés idején történt volna az átadás, sokan éhen haltak volna közülük, mert napokig csak ez volt élelmük. Megható és mélyen szomorító látvány volt, midőn a beláthatatlan hosszú menet Arad város utcáin át a várba vonult, hol szegények lovaik és kocsiaiktól megfosztva kazamatákba zárattak. — Ez alatt Világos még néhány megrendítő jelenetnek színhelye volt.

Augusztus 14. Duscek az időközben Aradra bevonult Schleich tábornokhoz futárt küldött jelentve neki hogy magát egész személyzetével Perényi és Schulterrel megadni és az őrizetére bízott államkincseket s a pénz maradékot átadni kívánja.

Augusztus 15-én későn este Lobkovitz herceg ezredes, tiszttel eljött az államfoglyokat és a kincstárt átvenni. Sötét és szigorú kinézésű úr volt ez. Midőn vele és Duscekkel reggelinél ült és a hadviselés komoly részletei felől tudakozódott, — igy szóba került a 9-ik zászlóalj, mely majdnem egészen elveszett. Midőn én szerényen megjegyzém, hogy mily hősileg védte ez magát, nem éppen lovagias modorban utasított rendre, hozzá téve, hogy mint osztrák tiszt nem hallgathatja, hogy lázadókat hősöknek mondjanak.

Miután minden szekrény s láda feltározva és kocsikra rakva volt, eljöttek szegények búcsút venni. — Szivszaggató volt kivált az öreg Perényi búcsúja.

Borzaszló sorsának szomorú sejtelmével lépett a teraszra kiterjeszlé reszketö két karját mintha drága hazáját még egyszer utolszor akarná szivéhez ölelni s felkiáltott:

„Óh mi szép a világ, s mily nehéz tőle válni! Isten veletek nőm, gyermekeim, én nem látlak többé titeket" Midőn Lobkovitz a kocsiba ült a szegény ősz ember ki oly fényes hivatalt viselt, alázatosan a kocsi ajtajánál állott és besegité öt.

Szomorú szivélyes kézszorítással vettünk búcsút a távozó jó barátoktól és kínos könnyek ültek szemeinkre midőn az utolsók is eltünték szemeink elől.

Aradon Perényi Stuller és Mérey elfogatott Duscek pedig szabadon maradt.

Az osztrákok előtt tán kisebb volt vétsége, mint mei mert ő ép bőrrel menekült meg, s még kegydíjt is kapott melyett holtáig húzott.

— — — — — — — —

Ime elmondtam egyszerü szavakban 1849 augusztusának szomorú történetét, úgy amint az szemeim előtt lefolyt.

Nem tart igényt tollam frói név dicskoszorújára.

Szárazon elmondtam azt mit átéltem, s mi előttem lefolyt és mégis alig hiszem, hogy volna honfitársam, kinek szeme soraim átolvasásakor szárazon maradna s nem hulna abból legalább pár könny e lapokra, melyek minden sorát, midőn írám oly sok bánatos könny áztatá.

Óh vajha a sok vér mely elomlott, a sok könny, mely elfolyt, édes hazám földjére egy szebb jövőnek volna áztató harmata.

(Vége.)

KEVESEN TUDJÁK ooo

— KEVESEN TUDJÁK, hogy a XVI. Lajos korabeli stilus (1774—1792) szembefordulást jelent a cikornyás rokokóval. 1748-ban néhány paraszt megtalálta a nyomait az ókori Pompei városának, amelyet a Vezuv temetett el 79-ben. Az emberek az ásatások következményeképpen rajongani kezdtek az antik iránt. Ez nyilvánult építészetben, bútorkészitésben egyaránt. A falakat előszeretettel festették Pompei-mintára. Emellett megmaradt a rokokó ékítéseinek aranyozása és ezüstözése, de végleg eltünt a bútorok görbe lába. A stilusnak legjellegzetesebb emléke Mária Antoinette híres iróasztala. Az elegáns, szindús, de izlésesen tompa selyemhúzat a beleszőtt virágokkal ebben a stilusfajtában éri el tetőfokát. Németországban ezt a stilust copi-stilusnak is nevezik.

— KEVESEN TUDJÁK, hogy a XVII. szazad egyik hires filozófusa, Baruch Spinoza, az általa hirdetett elvek miatt ellentétbe került zsidó hitközségeivel. A rabbik először pénzzel akarták megveszteglni, majd fenyegetésekkel halmozták el. Egyszer, amikor Spinóza a szinházból jött, egy zsidó nekiugrott és megsebesitette. Máskor a zsinagóga kapujában késsel hátbaszurták a hittestvérei, de csak a kabátját szakitották el. Végre is az amsterdami zsinagógában kimondták rá az átkot, amely igy hangzott: „Átkozott legyen nappal, átkozott legyen éjjel, átkozott, amikor lefekszik, átkozott, amikor felkel, átkozott legyen, amikor kimegy és átkozott legyen, amikor bejön. A Jehova sohase bocsásson meg neki!"

— KEVESEN TUDJÁK, hogy a tengertől a Gobi-sivatagig terjedő kinai nagyfal több mint 3000 kilométer. Ha ezt a falat Európába épitenék fel, akkor Skóciától a Dardanellákig nyulna. Éppen annyi anyag van benne, mint a Cheops pyramis százhuszszorosában. Már pedig erről a pyramisról azt irja Herodotos, hogy százezer ember husz éven át dolgozott rajta. Az épitkezés rettenetes talajon történt, egyhelyütt 1500 méter magasságú hegycsucsra is felhuzódik. A kinaiak valamikor védelmül épitették a mongolok ellen. Csincsinghvanthi császár Krisztus Urunk előtt a harmadik században kezdte az épitkezést s a dolgozókat állandóan 300.000 katona védelmezte munka közben. A munka ezer évig tartott, amig eljutottak a sivatagig.

A NÉLKÜLÖZHETETLEN

— Milyen lábon áll a főnököddel?

— Nagyszerűen, már nem is tud engem nélkülözni. Ha nyolc órakor reggel nem vagyok a hivatalban, már egészen magán kívül van.

NOVEMBER 27.

SZERDA

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: *Délelőtt 9.45—2.40-ig Lóránd Mária. 2.25—7.25-ig Sztankovits dr. 7.10—12.15-ig Beöthy Baba.*

6.45 Torna. Utána Hanglemezek. Kelen Péter Pál képviseletéből. 1. Mein Regiment, mein Heitmatland, induló (Katonazenekar). 2. Strauss: Tipegő polka (Kauffmann zenekara). 3. Melichar: So schön hab'n die Geig'n noch nie gespielt, filmrészlet (Scala zenekar). 4. A dongó lakodalma, jellemkép (Szalonzenekar). 5. Dostal: Cserebogár, induló (Beka vonószenekar).

10.00 Hírek.

10.20 „Híres emberek és az asztali örömök". Irta Csillay Kálmán. (Felolvasás).

10.45 „A kéz- és lábfagyosság." — Irta: Csillag Jakab dr. (Felolvasás).

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedi Sándor. 1. Scassola: Quo vadis? — nyitány. 2. Robrecht: I. keringő-egyveleg. 3. Pongrácz Géza: Magyar lakodalmas. 4. Figedy: Romantikus nyitány. 5. Király-König Péter: Magyar változatok. 6. Strauss János: Kerti lugas, keringő. 7. Peter: Xilofonszóló. 8. Csajkovszkij: Ünnepi induló.

12.30 Hírek.

1.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.40 Szarvas Klára hárfázik. 1. Parish—Alvars: Álmodozás. 2. Ravel: Pávatánc; Tündérkert.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, hiaci árak, árfolyamhírek.

4.10 A rádió diákfélórája: „Helyszini közvetítés Caesár temetéséről". Füsi-Horváth József előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 Lantos Ferenc tárogatózik (zongorakísérettel). 1. Kuruc dalok: a) Árokszállásnál; b) Egy bujdosó szegénylegény; c) Rutén Rákóczi-nóta. 2. Szabolcsi Bence: Kuruc tánc a XVII. századból. 3. Kodály Zoltán: A furulyázó huszár. 4. Kralovánszky Mór: Fekete szem éjszakája.

5.25 „Magyarország védekezése légi támadások ellen." Incze Kálmán előadása.

5.55 Közvetítés a Dunakorzó-kávéházból. Reisz Pál—Angyal Árpád szalonötösének műsora. 1. Strauss János: Tavaszi hangok, keringő. 2. Lehár: Paganini, egyveleg. 3. Szlatinay—Füredi: Részletek az „Édes mostoha" c. filmből. 4. a) Cyrill Scott: Lotusland; b) Poldini Ede: Babakeringő; c) Jessel: Ólomkatonák parádéja; d) Moszkovszki: Bolera. 5. Freiberg: Tangó.

6.55 „Irók az országban" Halász Gábor dr. előadása.

7.25 Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Aida." Dalmű 4 felvonásban. Szövegét irta: Ghislanzoni. Fordította: Zoltán Vilmos. — Zenéjét szerzette: Verdi. Vezényel: Failoni Sergio Rendezte: Szemere Árpád. — Huszka Rózsi vendégfelléptével. Személyek: Aida — Huszka Rózsi; Radames — Halmos János; Amneris — Némethy Ella; A fárao — Komáromy Pál; Ramsis főpap — Koréh Imre; Amonasro — dr. Palló Imre; Hirhozó — Ney Dávid.

9.30 Hírek.

10.20 Hírek, időjárásjelentés.

Fizessen elő a Debreczeni Ujságra. Házhoz hordva havonta 2 P

11.05 Közvetítés a Gellért szállóból. Kiss Béla és cigányzenekara muzsikál.

00.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: *Gecső Sándorné.*

6.00 A „Száz könyv" sorozatban Kosztolányi Dezső beszél Shakespeare „Hamlet"-jéről.

7.30 „Élet a régi magyar uradalmakon". Komorózcy György dr. előadása.

8.00 Hírek.

8.30 Közvetítés a Hungária-szállóból. Magyari Imre és cigányzenekara muzsikál.

ELSZÓLÁS

— A férjem minden születésnapomra egy gyönyörű gyöngyszemmel lep meg.

— Oh, akkor már remek hosszú nyaklánca lehet!

KÜLFÖLD

Ami önt érdekli:

6.00 *Varsó:* Vonós 4-es
6.15 *Bukarest:* Rz.
6.15 *Droitwich:* Kz.
6.30 *Königsberg:* Kz
6.30 *Strassburg:* Rz
7.00 *Boroszló:* Rz.
7.00 *Hamburg:* Dalest
7.00 *München:* Sz. z.
7.25 *Pozsony:* Tarkaest
7.30 *Bécs:* Wagner-est
7.30 *Brüsszel:* Rz.
7.30 *Köln:* Kamara 5-ös
7.30 *R. Páris:* Hgv
7.30 *London:* Sz. z.
8.30 *Droitwich:* Tz.
8.45 *Berlin:* Rz.
8.45 *Dland S.:* Vidám zene
8.45 *Lipcse:* Vonós 4-es
8.45 *München:* Mozart-est
8.50 *Milánó:* Org. hgv.
8.50 *Róma:* Vígjáték
9.00 *Boroszló:* Hangjáték
9.00 *Dland S.:* Gr.
9.00 *Hamburg:* Hgv.
9.00 *Kassa:* Hgv.
9.00 *Oslo:* Rz.
9.05 *Luxemburg:* Szalon 5-ös
9.10 *Königsberg:* Katonazene
9.30 *Droitwich:* Szimf. hgv.
9.45 *Bukarest:* Rz.
10.00 *Luxemburg:* Tarkaest
10.00 *Varsó:* Tz.
10.10 *Bécs:* Emlékest
10.15 *Palermó:* Gr.
10.15 *London:* Katonazene
10.30 *Köln:* Rz.
10.30 *Stuttgart:* Rz.
11.00 *Dland S.:* Tz.
11.00 *München:* Kamarazene
11.05 *Bécs:* Kz.
11.30 *Páris:* Gr.
11.30 *London:* Tz.
11.45 *Bécs:* Tz.
11.45 *R. Páris:* Tz.
11.45 *Strassburg:* Tz.

Megszólalt a nóta egy debreceni muzsikus sírhantja mellett

Őszi emlékezés Ruha Elemér cigányprimásról, aki uralkodóknak muzsikált egykor és hegedü nélkül nyomorban halt meg

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

A temető őszi csendjében halkan járok a sírok között. Még három éves a köztemető s máris száz meg száz ismerős névvel találkozom. A szegény partáj felől különös hangok ütik meg a fülemet. Odanézek. Az egyik sírhantnál fiatal cigánygyerek cincogtatja a hegedüjét. Amikor odaérek, abbahagyja a játékot. Megdöbbenve látom, hogy az alig pár hónapos sírkereszt Ruha Elemérnek, a régi szép békevilág kedvelt cigányprimásának az emlékét őrzi.

Nyomtalanul tünt el az élők sorából. Talán csak egy szürke anyakönyvi hír jelezte halálát. Amilyen szerény ember volt, — olyan észrevétlenül halt meg.

— A nagybácsim volt, — mondja a kisfiú. Hát nem tetszik tudni, hogy meghalt? Bizony, — mondta az édesanyám, hogy az újság sem irta meg, pedig nagy muzsikus volt...

Chef d'orchestre hongrois

Erről a Ruha Elemérről szeretnék egyet-mást elmondani. Pár évvel ezelőtt azt irtuk róla, hogy állástalan lett a „királyok muzsikusa". Külföldön muzsikált, de hazahozta a honvágy s amikor megérkezett a dzseszbendes magyar földre, többé már nem termett számára virág. Eleinte a Zsurovits-féle vendéglőben, majd a Koronában játszott másodmagával. Ahogyan koptak, foszladoztak a ruhái, a szervezete is olyan mértékben gyengült. Utoljára egy téli éjszakán 1932-ben találkoztam vele. A vendéglőben egy úri társaság magyar nótákat húzatott. A ködös, havas utcára halkan szürődtek ki a hangok. — „Nem illik bokréta gyürött süveg mellé"... Benyitottam. A markáns vonású, elegáns cigányprimás mélyen meghajolt, mikor az egyik úr borral kínálta meg:

— Merci, Monsieur! A vontre santé!...

— Mi az, ön franciául is beszél?

— Igen, uram, igy szoktam meg a multban!... s egy névjegyet nyujtott át. A névjegyen ez állott: „Elemér Ruha chef d'orchestre hongrois". S azután beszélni kezdett.

Királyi vendégek

Ruha Elemér még gyerekember volt, amikor Balázs Kálmánnal együtt a pesti restaurantokban muzsikált. Azután az EMKE primása lett, majd 1898-ban önálló bandát szervezett és Párisba szerződött le a „Chateau de Madrid"-ba, amely egyik legjobb nevü mulatóhely a Bois de Boulogne-nak.

Még jól emlékszem a szavaira.

— Bizony, kérem, nagy dolog volt az! Uralkodók is jártak oda. Egy tavaszi éjszakán történt. — A walesi herceg, a későbbi VII. Eduard király hajnalig húzatta velem. A bécsi valcereket s a magyar csárdásokat szerette. — A „Csak egy kislányt" négyszer húzatta el egymásután. Finom ember volt, nagy úr volt. Pezsgőt ivott, halakat evett és száz frankcal fizetett.

—A „Restaurant Maxim"-ban is évekig játszottam. Itt sokszor megfordult Wladimir nagyherceg, az orosz cár nagybátyja. — Húzatta velem a svéd király is, aki egyszer a dán királlyal mulatott együtt. A felségek inkognitóban jöttek s a tulajdonos előre figyelmezetett, hogy Grand Seigneurnak szólítsam őket.

Monte-Carlotól Kazánig

Szegény öreg Ruha Elemér, aki nyomtalanul hagyott itt bennünket, még sokat mesélt a régi szép évekről. Csoportképeket is előhúzott a zsebéből. Ezeken láttam, hogy komplett bandája volt. Ezzel játszott Monte-Carloban. Sokszor húzta ott magyar uraknak is.

— Tetszik tudni — emlegette az öreg —, találkoztam ott egy Juszt Gyula nevü magyar képviselővel. Ez az úr egy éjszaka egymillió francot nyert ruletten...

Ruha vándorlásai nem értek véget. Másfél évtizedig működött Franciaországban, amikor pedig a háború kitört, rögtön tokba tette a hegedüjét és hazajött Magyarországra. Frontszolgálatos katona lett. Mint a budapesti 1-es honvédek tizedese orosz fogságba esett s csakhamar a világ másik végébe került. Három évig raboskodott a kazáni fogolytáborban. Azután megszökött s hazatérve Debrecenbe, családot alapitott.

Nem kellettek a nóták...

Az öreg Ruha Elemér egy könnycseppet törölt le szeméről:

— *Megint kimentem. Idehaza nem kellettek a nóták. Első útam Hágába vezetett, a „Restaurant Fallaar"-ba. Három szezont a Berg am See-i vendéglőben töltöttem el...*

Még sok mindent elmondott azon a három év előtti éjszakán, de már csak ennyire emlékezem. Ezekre is csak úgy, hogy az általa adott névjegyre néhány adatot feljegyeztem.

A hosszú beszélgetés után már csak egy párszor láttam. Hegedüjét, ruháját zálogházba tette. Egyszer felkeresett a lakásomon és két hónapra kölcsönkérte a hegedümet, hogy 1933 farsangján kenyeret tudjon keresni. Amikor visszahozta, már rongyos ruhában vánszorgott. Nagyon beteg volt... S azután nem találkoztam vele többet. Meghalt az Erzsébet-utcán. Most ráakadtam a sírjára. Az apró fakereszt mellett egy kis cigány húzta a nótát. Páris, Montecarlo és annyi sok dicsőség után egy nagy magyar cigányprimásnak ennyi maradt a muzsikából. *(ln)*

Aranybilinccsel a kezén őrzik az abesszin trónörököst

Abesszíniában, Harar közelében a Garamoulata hegység hozzáférhetetlen sziklarengetegeiben őrzik Menelik császár unokáját Lidzs Jasszut, akit Hailé Szelasszié fosztott meg trónjától. Az ellenségeskedés kitörése óta a Négus attól tartva, hogy az olaszok kiszabadítják vetélytársát hármas, villanyárammal telített drótsövénnyel vétette körül a villát, — amelyben a trónkövetelő él. — Ezenkívül még 300 főnyi válogatott őrség és vérebek akadályozzák meg Lidzs Jasszu szökését. A fogoly király jobb karját vastag aranylánc fűzi börtönőre bal csuklójához. főbörtönőr Aba Hanna a Rasputinszerű varázsló, a Négus személyes híve, fejével felel a fogolyért. A császár egyébként bőkezűen gondoskodik a rabról. A fényesen berendezett villaszerű börtön bőven el van látva a legfinomabb borokkal, — pezsgővel még gramofon, zongora sem hiányzik a rab szórakoztatására.

Lidzs Jasszu egyébként újabban sokat beszéltet magáról, úgy látszik attól való félelmében, — hogy a balsikereitől elkeseritett Négus megöleti, állandóan hűségnyilatkozatokat tesz. Ezeket azonban Addisz Abebában senki sem veszi komolyan.

NOVEMBER 28.

CSÜTÖRTÖK

BUDAPEST I. MÜSORA

Bemondó: *Délelőtt 9.45—2.40-ig Daróczy. 2.25—7.20-ig Sztankovits dr. 7.05—12.15-ig Gecső Sándorné.*

6.45 Torna. Utána hanglemezek. Kelen Péter Pál képviseletéből.

1. Carl: Mussinan induló (Katonazenekar, vezényel Woitschach). 2. Strauss János: Tricks-tracks polka (Berlini állami opera zenekara, vezényel Schillings). 3. Strauss János: Művészélet, keringő (Ultraphon szimfónikus zenekar). 4. Boulanger: The happy cont, intermezzo (Boulanger zenekar). 5. Beez: Hacketäuer Marsch, induló (Odeon vonószenekar).

10.00 Hírek.

10.20 „Az ezeregyéjszaka meséiből" (Felolvasás).

10.45 „Magyar népballadák". (Felolvasás).

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 Lovassy Edith énekel. (zongorakisérettel).

1. Puccini: Pillangókisasszony,ária. 2. a) Müller Károly: Távolban; b) Kacsóh Pongrác: Késő ősz van. 3. a) Polgár Tibor: Csillagos az ég; b) Geszler Ödön—Petőfi: Borus, ködös őszi idő. 4. a) Balázs Árpád—Antal: Szidnak engem az emberek; b) Murgács Kálmán—Simkó: Átmegyek a túlsó sorra; c) Schack Manka—Harsányi L.: Áldja meg az Isten. 5. a) Huszka Jenő—Endrődi: Sohase járj olyan helyen; b) Járosi Jenő: Valamikor úgy szerettem a virágot; c) Szabados Béla—Sas Ede: Ripegős, ropogós.

12.40 Hírek.

1.00 Bertha István szalonzenekara

1. Székely—Bertha: Magyar rapszódia. 2. Szirmai Albert: Rinaldo, keringő. 3. Siklós Albert: Valse Alice. 4. Kaskel: Farsangi miniatürök: a) Harlekin és Columbine; b) Gavette; c) Farsangi zsivaj. 5. Chaminade: Gallirhoe, balettszvit öt tételben. 6. Huszka Jenő: Nemtudomka, egyveleg. 7. Ponchielli: Gioconda, órák tánca. 8. Garami Béla: Trópusi álom.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 „A háztartásról" Vízváry Mariska előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 „Baromfitenyésztési tanfolyam IV. rész". Báldy Bálint gazdasági felügyelő előadása. (A földmüvelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

5.30 Kiss Jóska és cigányzenekara.

6.25 Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson).

6.50 „Emlékezés Matlokovits Sándorra." Éber Antal dr. előadása.

7.20 A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. „Bécsi muzsika" (Wiener Weisen). Vezényel Josepf Holzer. Közreműködik: Maria Gerhart (ének) és a Bécsi Szimfónikusok Rádiózenekara.

1. Johann Strauss: A királynő csipkekendője, nyitány. 2. Karl Lorens: Mautalieb' (Gerhart). 3. Josef Strauss: Szférák zenéje, keringő. 4. Karl Kratzl: Das Glück is' a Vogerl Gerhart. 5. Nico Dostal: Gyémántok és gyöngyök, egyveleg. 6. Rudolf Kronegger: Wien Is a Sternderl vom Himmel (Gerhart). 7. Dominik Ertl: Bécsi szívek, keringő. 8. Franz Paul Fiobrich: Was fang ich in Himmel an (Gerhart). 9. Lehár: Éva, nyitány. 10. Philipp Fahrbach: In Kahlenbergerdörfl. 11. Franz Paul Fiebrich: Das silberne Kenderl (Gerhart). 12. Viktor Hruby: Előre, indulóegyveleg.

8.50 Hírek, ügetőversenyeredmények.

9.15. Zenés részletek a „Királynő huszárja" c. filmből.

9.35 Mohácsi Jenő dr. németnyelvű előadása: „Maria Theresia Brunswick. Lebensabriss einer edlen Frau"

9.55 Tánclemezek.

1. Dubin—Warron: Coffe in the morning and kisses in the night, foxtrott (Jack Payno és zenekara). 2. Sally—Rezes: Magának köszönhetem, keringő (Kalmár Pál). 3. Sally—Rezes: Jó volna örökké, slowfox (Sándor Anna). 4. Freed—Brown: Our' big love scene, foxtrott (Reisman Leó és zenekara). 5. F. K. Reif—P. H. Reif: Bitte, bitte träum doch, tangó (Emil Petroff). 6. Feleky—László: Vasárnap délután, foxtrott (Kalmár Pál). 7. Szlatinay Sándor: Nincs senki olyan szép, angol keringő (Sándor Anna).

10.15 Időjárásjelentés.

10.20 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő dr. Közreműködik Linz Márta (hegedű), Brahms-est.

00.05 Hírek.

BUDAPEST II. MÜSORA

Bemondó: *Tamásné Filótás Lilly.*

5.05 Tánclemezek.

6.20 „Katona József, az ismeretlen lirikus". Waldapfel József dr. előadása.

6.50 Vig György szaxofónozik.

7.25 Hanglemezek.

KÜLFÖLD

Ami Önt érdekli:

6.00 *Varsó:* Sz. z.
6.45 *Varsó:* Gr.
7.00 *Boroszló:* Hangjáték
7.00 *Frankfurt:* Sz. z.
7.00 *Lipcse:* Hgv.
7.00 *München:* Tarkaest
7.30 *London:* Tarkaest
7.20 *Bécs:* Rz.
7.30 *London:* Org. hgv.
7.30 *Strassburg:* Sz. hgv.
8.00 *Palermó:* Gr
8.30 *London:* Dalest
8.00 *Stockholm:* Hgv.
8.00 *Varsó:* Rz.
8.10 *Berlin:* Sz. z.
8.10 *Hamburg:* Tz.
8.10 *Frankfurt:* Rz.
8.10 *Köln:* Rz.
8.15 *Bukarest:* Filh. hgv.
8.15 *Dland S.:* Rz.
8.15 *Hamburg:* T. z.
8.25 *Pozsony:* R. z.
8.30 *London:* K. z.
8.50 *Milánó:* Sz. z.
8.50 *Róma:* Opera
9.05 *Luxemburg:* Szalón ötös
9.25 *Brünn:* R. z.
10.00 *Varsó:* Szimf. hgv.
10.15 *Brüsszel:* Sz. z.
10.15 *Prága:* Tarkaest
10.20 *Lipcse:* Hangjáték
10.30 *Berlin:* R. z.
10.30 *Strassburg:* Vonósnégyes
10.40 *Frankfurt:* Hgv.
10.40 *Köln:* Kamarazene
10.50 *Königsberg:* T. z.
11.05 *Bécs:* T. z.
11.05 *Varsó:* T. z.
11.10 *London:* T. z.
11.20 *Hamburg:* R. z.
11.30 *P. Párisien:* K. z.
11.30 *R. Páris:* R. z
12.00 *Hamburg:* T.
12.00 *Stuttgart:* Gr. z.

FIZESSEN ELŐ A „DEBRECZENI UJSÁG"-RA!

Egy kitünő ötlet, amely megélhetést biztosit néhány vállalkozó fiatalembernek

Induljanak el a biblióbuszok — Mozgó könyvkereskedések terjesztik a kulturát

Az egyik diákszervezet vezetője felkeresett bennünket s egy francia lapot lobogtatva a kezében, lelkes hangon a következőket adta elő:

— Egy ragyogó mesterséget tudok néhány vállalkozó szellemű fiatalember számára — mondjuk a következő címmel: biblióbusz igazgató.

— A biblióbusz francia találmány, jelent egy autóbuszt, amit megraknak könyvekkel, folyóiratokkal s a biblióbusz elindul... Bejárja az országot, faluról falura viszi a kultúrát..., de elmondom előbb, hogyan történt ez Franciaországban:

— A párisi Hachette cég birtokában van ezidőszerint a világ egyetlen biblióbusza. Egy kísérleti propaganda biblióbusz, amely április óta gördül az országútakon, járja a falvakat, vásárokat, katonai táborokat.

Az eddigi eredmény üzletileg kitűnő, kulturális szempontból felmérhetetlen.

— A Hachette cég ezt a mozgó könyvesboltot egy agilis és művelt fiatalemberre bízta, akiben van üzleti szellem és leleményesség, aki maga vezeti az autót, maga javítja, maga fekszik alá, ha kell, maga adja el a könyveit, elszámol, könyvvel, tehát könyvkereskedő, sofför, szerelő, rádiómérnök, könyvelő mind egy személyben. Mert elfelejtettem megmondani, hogy a biblióbusz rádióval is fel van szerelve, de van benne mikrofon is, amely lehetővé teszi, hogy propaganda előadásokat tartson a falvak lakóinak.

— Ezt kellene nálunk is megvalósítani. Nemcsak azért, hogy néhány ügyes fiatalember kitűnő keresethez jusson, hanem ezért is, mert sajnos, Magyarországnak nagyon sok olyan zuga van, ahová a magyar könyv propagálása, a könyv tálcán való felszolgálása a legégetőbb nemzeti érdek. Gondoljunk csak azokra a vidékekre, ahol idegen ajkú lakosság él s ahol a magyar kultúra még eddig nem tudott gyökeret verni, s azokra a vidékekre, ahol — semmi kultúra nincs.

— A zeneszóval, reklámmal bevonuló könyv, ujság, képes folyóirat feltétlenül kitűnő propaganda s ha nem akadna magánvállalkozó, valamelyik kulturális egyesületnek kellene ezt megcsinálni. De feltétlenül meg kell csinálni.

Százéves a világ legnagyobb rendőrségi palotája

Kijelöltek egy padlásszobát az épületben és azt mondták a polgári ruhába öltözött rendőrtisztnek és a melléje beosztott három rendőrlegénynek, hogy ezentúl ott fognak dolgozni. Pontosan száz esztendővel ezelőtt történt ez Londonban, a Scotland Yard régi épületében. Ki hitte volna akkor, hogy abból a padlásszobából fog kinőni valamikor a világ legnagyobb és legendáshírű detektivtestülete.

1829-ben Sir Robert Peel, akkori rendőrfőparancsnok már megpróbálta keresztülvinni, hogy polgári ruhás rendőrökkel is nyomoztathasson. Az angolok azonban fáztak a gondolattól, hogy olyan rendőrök is figyelhessék őket, akik nem viselnek formaruhát, amiről rögtön felismerhetik őket. Hat esztendeig folytatott harc után végre sikerült keresztülvinni a polgári ruhás rendőrök alkalmazását, ezek lettek később a detektívek.

A KÖNNYEK HÁZA

Scotland Yardnak nevezik Londonban a rendőrkapitányság épületét. Az épület ugyanis eredetileg az a palota volt, ahol a skót királyok laktak, amikor még önálló ország volt Skócia és az uralkodója Londonban tartózkodott. A volt királyi palotát használták fel a rendőrség székhelyének. Kegyeletből azonban megtartották a régi nevét. Később földig romboltak a palotát és teljesen újonnan építették. Régi történetek arról suttognak, hogy az új palotának minden kövét könnyek áztatták. A dartmoori fegyház fegyencei kétezerötszáz tonna követ hordtak és faragtak meg az új épület falaihoz. Azért nevezték egy ideig az új épületet a „Könnyek Házának".

A Scotland Yardon jelenleg ezer detektiv dolgozik. Azt mondani nem kell, hogy a rendőrségi palota a legtökéletesebben van felszerelve. Saját rádióállomása és repülő-szolgálata van. A Scotland Yardhoz tartozik minden olyan bünügy amely huszonötkilométeres körzetben történik az épület körül. Ezen a távolságon túl már az illetékes kerületi vagy vidéki rendőrségek intézig az ügyeket. Ha ezek nem tudnak eredményt elérni 48 óra alatt, akkor a Scotland Yard detektívjei kapcsolódnak be a nyomozás munkájába.

A DETEKTIV, MINT REGÉNYHÖS

A világhírű regényíró, Conan Doyle tette népszerűvé a Scotland Yard detektívjeit. Megteremtette Sherlock Holmes alakját és benne megrajzolta a tüneményes detektívet. Nagyon sokszor a Scotland Yard irattárában felhalmozott bűnügyi aktákból dolgozott, képzeletével azonban színessé és regényessé tette a bűnügyeket.

A detektívek ezekben a regényekben üldözik a bűnöst, hajszolják, végigkergetik sokszor a különböző világrészeken, de mindig melegszívű, okos talpig férfiak, akik még a bűnözőben is megtalálják a jót és mindig megértők embertársaikkal szemben.

A Scotland Yard épületében szinte korlátlan úr a rendőrfőparancsnok. Legtöbbször még a saját emberei sem ismerik, kivéve néhány egészen magasrangú rendőrtisztet. Minden reggel pontosan fél nyolc órakor lép be az épület kapuján. Először a „térképterembe" megy. Ennek a hatalmas szobának a közepén van felállítva az örökké égő mécses a háborúban elesett rendőrök emlékére. Minden reggel, mielőtt munkájába kezdene, imádkozik a mécses előtt. Csak azután kezdi meg munkáját, mert abból nem fogy ki soha. A bűn hullámai éppen úgy csapkodják a Scotland Yard világhírű épületét, mint a többi rendőrségét.

TERHES KÉRDEZŐSKÖDÉS

— Hallod, pajtás, mikor kapom már tőled vissza pénzemet!

— Kedves barátom, te is teljesen a kisfiamra emlékeztetsz. Az tesz föl mindig olyan kérdéseket, amelyekre nem tudok megfelelni.

EMEBERISMERET

— Én csak a szemébe nézek az embereknek és mindjárt tudom, hogy mit tartanak felőlem.

— Hallja, ez néha ugyancsak kellemetlen lehet magának.

NOVEMBER 29. PÉNTEK

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: Délelőtt 9.45—2.40-ig Daróczy, 2.25—7.25-ig Radó Árpád, 7.10—12.15-ig Lóránd Mária.

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek. Kelen Péter Pál képviseletéből. 1. Bernards: Ce dont on parle, induló (Kaufmann-zenekar). 2. Josef Strauss: Asszonyszívek, polkamazur (Berlini operaház zenekara, vezényel Schillings). 3. Blon: Virágsusogás, jellemkép (Szalónzenekar). 4. Josef Strauss: Falusi fecskék, keringő (Berlini Filharmonikusok, vezényel Viebig). 5. Ábrahám: Harminckettés baka vagyok én, induló-fox (Dobbri zenekar).

10.00 Hírek.

10.20 „Időszerű apróságok". (Felolvasás.)

10.45 „Ifjúsági közlemények". — (Felolvasás.)

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 A József nádor 2. honvédgyalogezred fúvószenekara. — Vezényel: Seregi Artur. 1. Borsay Samu: Szamosmenti induló. 2. Jacobi: Leányvásár, keringő. 3. Kacsóh: Részletek a „János vitéz"-ből. 4. Lehár: Részletek a „Mosoly országá"-ból. 5. Strauss János: Kék Duna-keringő. 6. Andrássy Katinka: Krasznahorka, dal (tárogatószóló). 7. Seregi Artur: Magyarország, induló.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30 Hédervári Ferenc és Hédervári Béla cigányzenekara.

4.10 A rádió diákfélórája: „Földünk hajnala". Fazekas István előadása.

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 A zongoraelőkészítő tanfolyam III. osztály anyagából, — játszik Kósa György. 1. Bach: Háromszólamú invenciókból: a-moll; E-dur; Esz-dur. 2. Cramer—Dohnányi: Etudok-ból: 4. 19. 9. 10. 3. Jensen: D-dur etüd. 4. Beethoven: Szonáta G-dur op. 14. op. no. 2. 5. Bartók: Rondó, C-dur. 6. Mendelssohn: Vadászdal.

5.30 „Lencsés Mihály haragszik." Zsirkay János elbeszélése.

6.00 Hanglemezek. 1. Kacsóh: Rákóczi megtérése, dal (Szedő Miklós). 2. Czobor: Hajdúk hadnagya, ária (Cselényi József). 3. Kálmán Imre: Csárdáskirálynő, operettrészletek (Szabó Lujza). 4. Lehár Ferenc: Cigányszerelem, kettős (Szabó Lujza—Szedő Miklós). 5. Farkas Imre: Átmegyek a Királyhágón, dal (Szedő Miklós). 6. Lehár: „Éva", kettős (Szabó Lujza és Szedő Miklós). 7. Vincze: Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország, dal (Palló Imre). 8. Damith Endre: Aki Pesten nem jár kávéházba, humoros fox (Szedő Miklós). 9. Gách Károly: Maga nélkül nem tudok élni, tangó (Kalmár Pál) 10. Gyöngy—Nauner—Anday—Békeffi: Mondja, mondja már, slowfox (Kertész Gábor). 11. Fényes Szabolcs: Tudom, hogy van neki, foxtrott (Sándor Anna). 12. Bújdosik a kedves rózsám? Ez az én szeretőm, magyar nóták (Cselényi József). 13. Cserebogár, magyar népdal (Nagy Izabella). 14. Dankó: a) Szőke kislány csitt; b) Nem forog a dorozsmai szélmalom, magyar nóták (Cselényi József). 15. Nádor: Elrepült a fecske, hősdal (Környei Béla). 16. a) Kaszinó csárdás; b) Süt a mama; c) Kaszinó csárdás, friss (Kiss Lajos és cigányzenekara).

6.30 Sportközlemények.

7.05 „A magyar fényképezőművészet." Boróczy Rezső előadása.

7.25 Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30 A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „A bolygó hollandi." Dalmű 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét írta Wagner Richárd. Fordította: Lányi Viktor. Huszka Rózsi vendégfellépésével. Vezényel: Berg Ottó. Rendezte: Szemere Árpád. Személyek: Bolygó hollandi — Szende Ferenc; Senta — Huszka Rózsi; Daland — Székely Mihály; Erik — Závodszky Zoltán; Mari — Budanovits Mária; Kormányos — Somló József.

8.25 A rádió külügyi negyedórája.

9.45 Hírek, időjárásjelentés.

10.30 Közvetítés a Debrecen étteremből. Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.

11.00 Közvetítés az Ostende-kávéházból. Szilágyi 24 tagú kis cigánygyerek zenekara muzsikál, majd utána a Mándits jazzzenekar műsora Kalmár Pál énekszámaival. 1. Meinken: Blues. 2. Radó József—Ilniczky: Hová lett a régi álmunk, dalkeringő (ének). 3. Nádor József—Fehér: Neml ehet, tangó (ének). 4. Zerinváry—Seres: Ma utoljára kérem, slowfox (ének). 5. Gyermekemlékek (gyermekdalokból összeállította Damith Endre). 6. Bixio: Lucia, dal (ének). 7. Fényes—Mihály: Tudom . . foxtrott. 8. Haich B.: Burleszk. 9. Damith Endre: Komédia, fox.

00.05 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Beöthy Baba.

6.00 Munkásfélóra.

7.30 „Az ácsi rét". — Szalmay László elbeszélése. (Felolvasás)

8.00 Hanglemezek.

9.05 Hírek.

9.30 Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.

KÜLFÖLD

Ami Önt érdekli:

6.00	*Varsó:* K. z.	9.00	*Boroszló:* Dalest
6.15	*Droitwich:* T. z.	9.00	*Frankfurt:* Operett
6.30	*Bécs:* Egyházi zene	9.05	*Bécs:* Dalest
6.45	*Luxemburg:* T. z.	9.05	*Luxemburg:* R. z.
7.00	*Dland S.:* Sz. z.		R. z.
7.00	*Frankfurt:* K. z.	9.45	*Lipcse:* Zong. hgv.
7.00	*Köln:* Népzene	9.45	*R. Páris:* Operett
7.00	*München:* Katonazene	10.15	*Milánó:* Zong. hgv.
7.00	*Stuttgart:* Dalest	10.15	*Róma:* T. z.
7.21	*P. Parisien:* Gr. z.	10.15	*Stockholm:* Sz. z.
7.30	*Bécs:* Hgv.	10.20	*Droitwich:* T. z.
7.30	*Prága:* Hgv.	10.30	*Dland S.:* Zong. hgv.
7.30	*London:* Szalón hármas	10.30	*Stuttgart:* Hgv
7.53	*Bukarest:* Opera	10.30	*Oslo:* T. z.
7.45	*Strassburg:* Katonazene	10.45	*Hamburg:* Hgv.
8.00	*London:* R. z.	11.00	*Bukarest:* T. z.
8.10	*Varsó:* Hangkép	11.00	*Dland S.:* Kamarazene
8.15	*Stockholm:* Hangverseny	11.00	*Köln:* T. z.
8.45	*Palermó:* Op. részl.	11.15	*Bécs:* Sz. z.
8.50	*Róma:* Zong. hgv.	10.20	*Droitwich:* R. z.
9.00	*Berlin:* R. z.	11.30	*P. Parisien:* Gr. z.
		11.30	*London:* T. z.
		12.00	*Frankfurt:* T. z.

Helyszini riport a Téglavetőből 280 inségmunkás kifizetéséről

Egy kilométerrel közelebb hozták a Téglavetőt a városhoz

(A Debreczeni Ujság tudósítójától)

Minden szombaton egy óra tájban városi fogatok és autók várakoznak a városháza Rózsa utcai frontján. Sokan azt hiszik, hogy ilyenkor valami előkelőbb vendég fogadására készülnek, — pedig a fogatok előállításának egész más célja van, amint az hamarosan ki is derül, mert a fogatokba rendszerint Csapó László házipénztári főpénztárnok és Kiss Ferenc házipénztári főellenőr szoktak felszálni súlyos táskákkal és zsákocskákkal megrakottan. A beavatottak tudják, hogy ilyenkor történnek meg a kiszállások az inségmunkások kifizetésére. Egy-egy zsákocskában és táskában kilószámra vannak felhalmozva a kétpengősök, pengősök és az aprópénzek, amikkel a heti munka után az inségmunkások százait fizetik ki. Gondosan ki vannak porciózva az összegek, hogy váltással ne kelljen bibelődni, hiszen egy-egy inségmunkás rendszerint háromtól—hét pengő keresetet vesz fel szombatonként és csak úgy lehet gyors munkát végezni, hogy bőven áll aprópénz rendelkezésre.

Inségmunkás-fizetés a Téglavetőben

Kiss Ferenc főellenőr felinvitál kocsijára, nézzük meg, hogy történik a Téglavetőben 283 inségmunkás kifizetése. Egy nyitott kis könnyű városi fogaton, a zimankós időben nem valami nagy élvezet két-három kilométert kocsikázni, de mégis csábító a meghívás, mert legalább helyszínen látja meg az ember azt, amit az inségakció bizottsági ülésen annyiszor hallott az inségmunkásokkal kapcsolatban. Legalább is a választás előtt a munkások megbizottai, főleg a szociáldemokraták nagyon sok elégedetlenségről számoltak be, vajjon milyen hát a valóságban ott a valóságban a helyzet, ahol az inségmunka folyik.

Amint bekanyarodtunk az újvárosi országútról a városi téglagyár mögött a Téglavető kellős közepére, már feltünnek az inségmunkások szürke százai. Mindnyájan szerszámaikkal várakoznak, látszik most végeztek napi munkájukkal. A munkafelügyelők és mérnökök, akik szintén az inségakció keretében dolgoznak, mint szellemi szükségmunkások, pillanatok alatt előkészítik a terepet a fizetésre. Ott a munkahelyen a szabad ég alat előkerül néhány asztal, egy lóca és már meg is kezdődhet a kifizetés.

Az inségesek letagadják írástudásukat

A laikus azt gondolná, hogy a heti munkabérek kifizetése roppant egyszerű, csak a nevet kell kiáltani, gondolják, s már fizethet is a pénztáros, mint a köles. A valóságban azonban egészen másképpen történik. Minden inségmunkásnak sajátkezű aláírásával kell igazolni a bérfizetési íven a pénz felvételét. Hát bizony az ellenőrzés szempontjából helyes is volna ez, a gyakorlatban azonban rengeteg torlódást okoz. Tessék elképzelni, hogy a didergő emberek, akik írni is alig tudnak, milyen hosszú percek alatt kanyarítják alá nevüket a fránya papirnak. A gémberedő újakkal különben sem lehetne írni, de ezt a nehézséget ügyes leleményességgel háritották el maguk az inségmunkások. Egyszerűen úgy tesznek, mintha nem tudnának írni és most már több mint fele az inségmunkásoknak keresztet tesz aláírás helyett az ívre. — Hogy azonban az ő örömük se legyen teljes egy kereszt helyett kettővel kell igazolni személyazonosságukat.

Mert a sok kereszt egyáltalában nem azt jelenti, hogy annyi rengeteg a téglavetőben az analfabéta, hanem csak az egyszerűség kedvéért tagadják le írástudásukat. Viszont ezzel még a tisztviselők munkáját is meggyorsitják.

Az átlagos keresetek

Ami már most a fizetménnyel való megelégedettséget, illeti bizony akadnak sokan, akik most is keveselik a napszámbért. Mégis csodálatos, hogy milyen rend és fegyelem uralkodik közöttük. A legtöbb heti kereset amit a Téglavetőben kifizettek hat pengő hatvan fillér volt, de átlag három négy pengő jutott egy személyre.

Legtöbb kifogás a levonások miatt hangzik el, mert sokan nem értik meg közülük, hogy a különbözetet a tél folyamán majd kifizetésre kerül. Az egyik öreg magyar nem is hajlandó felvenni a két pengőjét, mondván, hogy ő hat napot dolgozott. Rövidesen kiderül, hogy másik munkahelyen dolgozta le a különbözetet és a következő munkabérjegyzéken ismét szerepel a neve. Ekkor már megjuhászodott és örömmel felvette az öt pengőre dagadt keresetét. Alig két óra leforgása alatt mindenki megkapta a járandóságát, igaz, hogy a kifizetésél nem lehet feleselni, időt húzni, mert véleményeltérés esetén a munkaközvetítőbe utasítják az illetőt s mégis jobb most pénzhez jutni, mint három négy nap mulva, — amikor a munkaközvetitőben fogadás van.

Sugár ut a Téglavetőhöz

Fél négyre már mind a 283 inségmunkás megkapta fizetését s a nagy tömegből egyetlen várakozó sem maradt. A Téglavetőben tényleg a legszerencsésebben oldották meg az inségesek foglalkoztatását, mert a földmunka, — amit végeznek teljes egészében a Téglavető lakosságának érdekeit szolgálta. A Téglavető főutcáját végig planirozták, úgyhogy most már esős időben sem lesz az a feneketlen sár, ami a közlekedést eddig megbénította. De ennél sokkal fontosabb az, hogy a Pozsonyi út folytatását kiképezték egészen a Téglavetőig, úgyhogy most már több mint egy kilométerrel megrövidül a téglavetőbeliek útja a városba. Eddig ugyanis ősztől nyárig óriási kerülőt kellett tenni a lakosságnak, ha a városba akart jutni, mert a Tócó medre körül állandó viz és sártenger akadályozta a közlekedést.

A 283 inségmunkásból csak egyetlen egy akadt, aki sehogysem volt megelégedve, nem is vette fel a fizetését, hogy azonban jogos volt-e a kötekedése, az csak a munkaközvetítőbe fog kiderülni.

Szombaton természetes más más helyeken is kifizettek több, mint ötszáz inségest s bizony ez a munka nagyon fárasztó azokra különösen, akik fizetnek, hiszen ebéd nélkül a napi rendes hivatalos óra után dolgoznak s ebédre csak este öt óra után kerül sor. Hiába, első a kötelesség és ezt a házipénztár tisztviselői száz százalékban teljesitik is...

NOVEMBER 30.

SZOMBAT

BUDAPEST I. MÜSORA

Bemondó: *Délelőtt 9.45—2.40-ig Daróczy, 2.25—7.25-ig Gecső Sándorné, 7.10—12.15-ig Beöthy Baba.*

6.45 Torna. Utána: Hanglemezek. Kelen Péter Pál képviseletéből.
1. Blankenburg: Nevető élet, induló (Fúvószenekar). 2. Für jung und alt, Ländler (National Rüti). 3. Fétras: Pólójáték, jellemkép (Komor Géza zenekara). 4. Deprince: Madarak szimfóniája, keringő változatok (Musette zenekar). 5. Stricel József: Kerületi honvéd induló (2. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Szegő Sándor).

10.00 Hírek.

10.20 „Sas Ede elbeszéléseiből." (Felolvasás.)

10.45 „Mit nézzünk meg?" Az Uj Magyar Képtárt ismerteti Balás-Piri László dr. (Felolvasás)

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolg.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 Jakabfi Magda zongorázik, Sassy Iringó gordonkázik — (zongorakísérettel).
1 Bach—Busoni: D-dur orgonapreludium és fuga (Jakabfi). 2 a) Händel: Sarabande; b) Frescobaldi—Cassado: Toccata (Sassy). 3. Liszt: Assisi Szent Ferenc prédikál a madaraknak (Jakabfi). 4. a) Davidov: Románc; b) Szerelmi bánat; d) Zsolt Nándor: Szitakötő (Sassy). 5. Schubert: a) Moment musical, b) f-moll impromptu (Jakabfi).

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30 Hanglemezek.
1. Pergolese: Nina, olasz dal (Joseph Schmidt). 2. Dell Acqua: Villanelle, dal (Suzanne Bertin). 3. Costa: Scota, olasz dal (Salvatore Salvati). 4. Boccherini: Menüett, az E-dur (No 3.) quintettből, gitárszóló (Lauise Walker). 5. Buzzi—Peccia: Mal d'amoro, olasz dal (Joseph Schmidt). 6. Nou gony, orosz népdal (Dora Stroeva). 7. Blangy: L'étoile du berger, tiroli jodlre (Angréany). 8. Squire: In an old fashioned town, harangjáték (Clifford E. Ball). 9. Regrets d'amour, cigány népdal (Dimitrievich és cigánykórus) 10 Suppé: Bocaccio, éneklőfűrészszóló (Otto Frederich). 11. Zillertal, du bist mei Freud, tiroli népdal (Alfred Beres és Schrammelzenekara). 12. Sometimes I fell like a motherless child, néger vallási ének (Marian Anderson). 13. Wiedoeft: Gloria, szaxofónszóló (Rudy Wiedoeft). 14. Pokrasse: Les jours se suivent, orosz dal (Teplova). 15. Ne govori, cigánydal (Barbara Diu). 16. Hotter than ever, jazz-orgonaegyveleg (Sidney Torch).

2.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.10 Harsányi Gizi mesél.

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 Beszkárt-zenekar. Vezényel: Müller Károly.

6.20 „Olvas a falu". Szabó Zoltán előadása.

6.50 Koréh Endre énekel (zongorakisérettel).
Kuruc dalok. 1 Győzhetetlen én kőszálom (Rákóczi Ferenc imája). 2. Mivé lett ad icsőségünk (Clement Károly gyüjtése). 3. Balogh Ádám nótája. 4. Szól a kakas már. 5. Te vagy a legény Tyukodi pajtás. 6. Nagymajtényi síkon (Endrődi Sándor kuruc dalaiból). 7. Andrássy Katinka: Krasznahorka büszke vára. 8 Sárgul a falevél. 9. Dankó Pista—Endrődi: Gyönge violának letörött az ága.

7.25 „Mit üzen a rádió?"

7.45 Szervánszky szalonzenekar.
1. Ivanov: Kaukázusi induló. 2. Dohnányi: Nászkeringő. 3. Haydn: Orlando Palandrino, nyitány. 4. Csajkovszkij: Humoreszk. 5. Elgar: La capricciosa. 6. Kígyós Árpád: Idill. 7. Lüling: Románc. 8. Részletek Stolz Robert operettjéből.

8.10 „Bolyongás az ősi tűzhely körül". Dr. Szilády Zoltán előadása.

9.00 „Búcsú a rádió 10 esztendejétől". Hlatky Endre dr., a Magyar Telefon Hirmondó és Rádió Rt. műsorigazgatójának. előadása.

9.20 Látogatás a Magyar Rádió székházában. Közvetítés műsorszámokkal. Beszél vitéz Somogyvári Gyula. A közvetítés keretében előadásra kerül: — „Orient". Hangjáték. Irta: Barabás Pál. Rendező: Csanády György.
Szereplők: Könyves-Tóth Erzsi, Abonyi Géza, Keresztessy Mária, Rákosi Pál, Bihary József, Sala Domokos. A közvetítésben még közreműködnek: Németh Antal dr., Zágon István, Kerpely Jenő, Polgár Tibor, az Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara és Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekara.

10.20 Hírek, időjárásjelentés.

00.05 Hírek.

BUDAPEST II. MÜSORA

Bemondó: *Tamásné Filótás Lilly.*

5.50 A Földmüvelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félórája.

6.25 Hanglemezek.

6.50 Keleti Artur: „A régi Padova kövei" című verses elbeszélésből részleteket ad elő sz. Kovách Ernő.

8.20 Hírek.

KÜLFÖLD

Ami Önt érdekli:

6.00	*Droitwich:* Mandolin z.	9.30	*London:* T. z.
6.15	*Berlin:* Zong. hgv.	9.30	*Strassburg:* Szimf. hgv.
6.20	*Königsberg:* Org. hgv.	10.00	*P. Párisien:* Jazz
6.45	*Varsó:* Gr. z.	10.00	*Stockholm:* T. z.
7.00	*D'and S.:* R. z.	10.00	*Varsó:* R. z.
7.00	*Hamburg:* Gr. z.	10.10	*Bécs:* Dalest
7.30	*London:* Sz. z.	10.30	*Berlin:* Tarkaest
8.00	*Bukarest:* Jazz	10.30	*Boroszló:* T. z
8.00	*Varsó:* Vidám est	10.30	*Lincse:* R. z.
8.10	*Berlin:* Operett	10.30	*Köln:* T. z.
8.10	*Hamburg:* T. e.	10.30	*Königsberg:* T. z.
8.10	*Köln:* Tarkaest	10.30	*R. Páris:* Sz. z
8.10	*München:* Vidám est	10.40	*Luxemburg:* R. z.
8.10	*Stockholm:* R. z.	10.45	*Oslo:* T. z.
8.10	*Stuttgart:* Opera	11.00	*D'and S.:* T. z
8.15	*Luxemburg:* Hgv.	11.00	*Hamburg:* T. z.
8.45	*Droitwich:* Szalón ötös	11.00	*Droitwich:* K. z.
8.50	*Róma:* Operett	11.00	*München:* K. z.
9.00	*Milánó:* Opera	11.00	*Varsó:* T. z.
9.20	*Brüsszel:* Fúvós zene	11.05	*Bécs:* Dalest
		11.10	*London:* T. z
		11.30	*Strassburg:* T. z.
		11.45	*R. Paris:* T. z.

Kis-cserkészek a szeretet- és gyermekvédelem szolgálatában

Látogatás a Petőfi kis-cserkészeknél

(A Debreczeni Ujság tudósitójától.)

A napokban a Pacsirta-utcai elemi iskola előtt sétáltam. Az előtt az iskola előtt, melyben én is nevekedtem jó néhány esztendővel ezelőtt. Vasárnap volt és mégis vidám nótaszó csendült meg az egyik teremben és szállodsott kifelé az ablakon. Friss gyermekdalok, egyszerüek, tiszták, minden mesterkedéstől mentesek. Éppen abból a teremből harsogott ki a dal, amelyikben én is tanultam. Nem állhattam meg, hogy be ne menjek és meg ne érdeklődjem, hogy kik vannak bent és mit csinálnak vasárnap délelőtt.

Szorongó szívvel állottam meg az osztályterem ajtajában, mint egykor régen, amikor nem készítettem el feladatomat. Talán még kopogni is elfeleitettem. Amint beléptem a terembe, hatalmas, cserkészruhás sereggel találkoztam. Egyforma kisfiúk voltak ott, akiknek aikáról csak az imént szállott kifelé az üde dal. Éppen kihallgatást tartott a vezetőjük és katonás pontossággal jelentette ki-ki a maga kérdezni- vagy mondanivalóját. Lélekzetet visszafojtva hallgattam ezeket a jelentéseket és megilletődve figyeltem a gyermekek katonás viselkedését és komolyságát.

Kiképezik a kis-cserkészeket

A teremben azután *Zsigó Károly* tanító, a kiscserkészek parancsnoka volt szíves felvilágositásokat adni a csapat keletkezéséről, munkásságáról, terveiről és lelkes segitőtársairól. A 984-es „Petőfi" kiscserkész csapatot öt évvel ezelőtt, 1930 november 15-én alakitották. Ez volt az első kiscserkészcsapat, amely a debreceni elemi iskolák kebelében alakult. Tagjai a város majdnem valamennyi ref. elemi iskoláiból adódnak össze. Jelenleg nyolcvan kiscserkész van a csapatban, akiknek némelyike négy-öt kilométerről jön be vasárnap délelőtt a cserkészórákra, amely felüdíti kedélyüket.

A csapatban rendszeres kisfiúkiképzés és munka folyik. Jókedvű gondtalan gyermekek ezek egytől-egyig. Munkájuk is csupa derű, dal, játék és mese. Nagyon sok szép magyar dalt tudnak. Szabadidejüket — amig csak lehet — erdőben, cserkészparkban töltik, ahol vidám nótaszó mellett úgy élnek, mint egy kis mesebeli család. Minden évben szoktak táborozást tartani, ami feltétlenül testi és lelki felfrissülést jelent a poros városban élő gyermekeknek.

Fillérekből nyári táborozás

A csapat szervező testülete a Kossuth-utcai elemi iskolai körzet tantestülete, amely nagy figyelemmel kiséri ennek a kis családnak a munkáját. Minden esztendőben szoktak két ünnepséget rendezni. Egyet karácsonykor, amikor minden gyermek kap egy kis szeretetcsomagot, egyet pedig évvégén, amikor az avatás szokott lenni. Ezeknek az ünnepségeknek a bevételéből fedezik a gyermekek a táborozási költséget. A csapat tagjai négy, tíz, húsz filléreket adnak össze, ami bankba van betéve és mikor táborba kell szállni, a kéthetí táborozás tízpengős költsége csaknem megvan. A csapat minden évben elmegy táborozni negyven—ötven fiúval, ahová a legszegényebbeket is magukkal viszik a csapat pénzéből.

Eddig a Tisza, Bodrog, Berettyó és az Er mellett tartottak táborozásokat, amelyek hivatva voltak a gyermekek egészségét ápolni és ügyességeiket fejleszteni. A csapatnak van egy hősi halottja is. Amikor Tokaj mellett táboroztak a gyermekek, az egyik segédtiszt, *Szilágyi Mihály* a Bodrog vizében úszva szivszélhüdést kapott és meghalt. A csapat saját költségén temettette el a tokaji temetőben és most művészi sirkövet akar emelni *Szilágyi Mihálynak*, amely májusra készen lesz.

Lelkes és pontos munka minden vonalon

A kiscserkészek „Petőfi" csapatában hihetetlen pontos és lelkiismeretes munka folyik. A csapat pénztárkönyve, legyzőkönyve, története a lehető legnagyobb gondossággal és pontossággal vannak vezetve. Van a csapatnak egy közös szekrénye az emlitett iskola egyik osztálytermében. Itt van a mentőszekrény és ha valamelyik gyermek elvágja a kezét, maguk a cserkészek nyujtanak első segélyt. Ezeken kívül rengeteg sok zászlója van a csapatnak, melyeket a jószivü cserkészmamák készittettek a csapat befektetésével. Öt év alatt a csapatnak 171 tagja volt, akiknek legnagyobb része már középiskolás cserkész, ahová már kiképezve jutnak fel.

A csapat parancsnoka *Zsigó Károly* tanító, aki igazán nagy szeretettel és buzgalommal fáradozik azon, hogy ezek a kisfiúk jó nevelésben részesüljenek és táborozásokban erőben, egészségben gyarapodjanak. Természetesen ennyi gyermeknk a gondját-bajját egyedül nem vállalhatná. Mellette működik még *Kolozs Sándor* okleveles tanító, akit a gyermekek valósággal körülrajongnak. Ott van a csapat minden megmozdulásában és ezt a munkát puszta önzetlenségből, a gyermekek iránti szeretetből végzi. Lelkes munkásai még a csapatnak *Ormós Pál* tanító, *Guthy István* és *Székely János segédvezetők*.

*

Örömmel és elragadtatással szemléltük azt a felelősségteljes munkát, ami ebben a kis cserkészcsapatban folyik a gyermekvédelem érdekében. Az volna az óhajunk, bárcsak minden elemi iskolában megalakulnának az ilyen kis cserkészcsaládok és mintaképül véve a „Petőfi"-csapat munkáját, szolgálnának a gyermekvédelemnek és az emberszeretetnek.

Vasutat épitenek a Szaharában

A Transz-Szahara vasút terve, amely a jelek szerint a közel jövőben a megvalósulás stádiumába lép, a Szaharával kapcsolatos összes más terveket háttérbe szorította.

Különös gondot fordítottak a személyszállításra. Az Algir—Segon vonalat két és fél nap alatt tenné meg a transzszaharai expressz. A vonaton hütött vasúti kocsik lesznek, amelyeket különben a technika legújabb vívmányaival szerelnek fel.

A terv felülvizsgálásával foglalkozó bizottság kiszámította, hogy a nagy vasút jövedelmezősége is biztositva van, mert azon a területen, melyen a vasút áthalad, ötmillió ember él és ezeknek gazdasági viszonyai igen fejlődésképesek.

A tervezők megállapitották már az uj vasút tarifáját is. E szerint az áruknak a Szaharán való átszállitásáért az áru minősége szerint 240—600 frankot szednének tonnánként. Az utasok, ha át akarnak kelni vasúton a Szaharán, vagyis Algirból Szegonba utaznak, a luxusosztályon 2400, az első osztályon 1800, a második osztályon 1200 frankot fizetnek. Vegyes vonatokon, ahol harmadosztály is van, csupán 480 frankba kerül az átkelés az óriási afrikai sivatagon.

MATEMATIKA

— Negyvennyolc óra szabadságot adtam és ön nyolc nap múlva állit be?

— Kérem: a munkaidő napi hat óra; hatszor nyolc, az éppen negyvennyolc.

CÉLTUDATOSAN

— Óh, Emmike, én annyira szeretem magát, hogy azt ki sem tudom szavakkal fejezni. Az igazi szerelem néma.

— Téved. Az igazi szerelem beszél a mamával.

FIZIKA

— Mondd, papa, mi az a vákuum?

— Hát azt így hirtelenében nem tudnám neked elmagyarázni, pedig a fejemben van.

Szerkesztésért felelős:
MARSCHALKÓ LAJOS.
Nyomta: Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat rt., Debrecen.
Technikai vezető: Liptay András